

Előzetes vizsgálati dokumentáció

**Tokaj-Zemplén Turisztikai Térség
Fejlesztési Program keretében
Mezőzombor, külterület, hrsz. 0202/2
(37. sz. főút mentén felépítendő)**

Látogatóközpont építése

Készítette:

**KÖRNY-ACE Kft
3521 Miskolc, Szerb Antal u. 13.**

Miskolc, 2022. május – július

Tartalomjegyzék

1.) A tervezett tevékenység célja (a vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység esetében a közérdek bemutatásával együtt)	6
2.) A tervezett tevékenység számításba vett változatának alapadatai	7
2.1.) A tevékenység volumene	7
2.2.) A telepítés és a működés vagy használat megkezdésének várható időpontja és időtartama, a kapacitáskihasználás tervezett időbeli megoszlása	7
2.3.) A tevékenység helye és területigénye, az igénybe veendő terület használatának jelenlegi és a településrendezési eszközökben rögzített módja	8
2.4.) A tevékenység megvalósításához szükséges létesítmények	10
2.5.) A tervezett technológia, vagy ahol nem értelmezhető, a tevékenység megvalósításának leírása, ideértve az anyagfelhasználás főbb mutatóinak megadását	11
2.6.) A tevékenységhez szükséges teher- és személyszállítás nagyságrendje, szállítási igényessége, szolgáltatást nyújtó tevékenységnél a szolgáltatást igénybe vevők által keltett jármű- és személyforgalomé is	19
2.7.) A már tervbe vett környezetvédelmi létesítmények és intézkedések	20
2.8.) A tevékenység telepítéséhez, megvalósításához és felhagyásához szükséges kapcsolódó műveletek	21
2.9.) Magyarországon új, külföldön már alkalmazott technológia bevezetése esetében külföldi referencia	22
2.10.) Adatok bizonytalansága, rendelkezésre állása	22
2.11.) A telepítési hely lehatárolása térképen, megjelölve a telepítési hely szomszédságában meglévő vagy – a településrendezési tervekben szereplő – tervezett terület-felhasználási módokat	22
2.12.) A tevékenység megvalósítása szükségessé teszi-e területrendezési tervek vagy a településrendezési eszközök módosítását	24
2.13.) Nyilatkozat arról, hogy a tevékenység megkezdését követően sor kerül-e összetartozó tevékenységnek minősülő új tevékenység megvalósítására, és a tevékenység a telepítési helyen vagy a szomszédos ingatlanon folytatott vagy tervezett azonos jellegű más tevékenységgel összeadódva eléri-e a tevékenységre az 1. vagy a 3. számú melléklet szerinti meghatározott küszöbértéket	25
2.14.) A vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység társadalmi-gazdasági előnyeinek bemutatása, költség-haszon elemzés alapján	25
3.) A számításba vett változatok	25
4.) Nyomvonalas létesítménynél a tervezett nyomvonal továbbvezetésének és távlati kiépítésének ismertetése, és a továbbvezetés tervezése során figyelembe vett környezeti szempontok, feltárt környezeti hatások összegzése	25
5.) A számításba vett változatok környezetterhelése és környezet-igénybevétele (a továbbiakban együtt: hatótényezők) várható mértékének előzetes becslése a	

tevékenység szakaszaiként [6. § (2) bekezdés] elkülönítve, az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek vagy meghibásodások előfordulási lehetőségeire figyelemmel	26
6.) A környezetre várhatóan gyakorolt hatások	29
6.1.) A vizsgált területről rendelkezésre álló környezeti állapot, területhasználati és demográfiai adatok, valamint a hatásfolyamatok jellegének ismeretében milyen és mennyire jelentős környezeti állapotváltozások (hatások) léphetnek fel	85
7. Az 1-3. számú mellékletbe tartozó tevékenységek dokumentációjának egyéb (közös) követelményei	93
7.1) Az engedélykérő azonosító adatai	93
7.2) Minősített adatot, vagy a környezethasználó szerint üzleti titkot képező adatot, így megjelölve, elkülönítve kell ismertetni a dokumentációban és a nyilvánosságra hozandó részben ezeket az adatokat olyan információkkal kell helyettesíteni, amelyek a tevékenység megítélését lehetővé teszik	93
7.3) Ha a tevékenység során alkalmazandó technológia, felhasználandó anyagok és előállítandó termék környezetvédelmi minősítése korábban már megtörtént, a vonatkozó minősítési okiratot (okiratokat) csatolni kell	93
7.4) Országhatáron áttérjedő környezeti hatás bekövetkezésének lehetősége	93
7.5) Ha az előzetes vizsgálatra erdő igénybevételevel járó beruházáshoz vagy tevékenységhez kapcsolódóan kerül sor, és korábban az erdészeti hatóság igénybevételi vagy elvi igénybevételi eljárása nem került lefolytatásra, az előzetes vizsgálatra vonatkozó kérelemhez csatolni kell	93
8. Összefoglalás	94

Mellékletek

1. Szakértői engedélyek
2. Térképmásolat
3. Tulajdoni lap
4. Triskell Épülettervező Kft tervdokumentáció
5. TEVIM Kft tervdokumentáció
6. PK-Terv Kft tervdokumentáció
7. Natura 2000 hatásbecslés
8. Tervrajzok

Dokumentációt készítő adatai

KÖRNY-ACE Kft
3521 Miskolc, Szerb A. u. 13.
Mobil: 70/384-9895

Kovács Kornél
okl. környezetmérnök, környezetvédelmi szakértő
Mérnöki Kamarai tagság: 05-1448

Szakértői engedély száma:
05-216/2018. (SZKV-1.1, SZKV-1.2, SZKV-1.3, SZKV-1.4, KB-T)
Érvényességi idő: 2023. 06.15.

Élővilágvédelem, Natura 2000 hatásbecslés:
Zsolyomi Tamás, okl. biológus, természetvédelmi szakértő
Nyilvántartási száma: SZ-008/2018.
Szakértői engedély száma: TMF/30-2/2018.

Tájvédelem:
Parragh Dénes, tájvédelmi szakértő
Szakértői engedély száma: Sz-066/2010.
Érvényességi idő: visszavonásig

(Jogosultságok igazolása az 1. sz. mellékletben)

Előzmények, az előzetes vizsgálati dokumentáció kidolgozási folyamatának ismertetése

A Tokaj Borvidék Fejlődéséért Nonprofit Kft a Fejlesztési Program keretében Mezőzombor külterületén (hrsz.: 0202/2), a 37-es főút mentén egy látogatóközpontot kíván építeni.

A 0202 helyrajzi számú földrészlet megosztásra került, a beruházás a 0202/2 helyrajzi számú területen valósul meg. A korábbi változási vázrajzon tévesen szerepelnek a változás utáni állapotnál a helyrajzi számok, ebből adódhat, hogy a tervezők által készített dokumentációkban a 0202/1 helyrajzi szám szerepel, mint beruházási terület.

A térképmásolatot a 2. mellékletként, a tulajdoni lapot a 3. mellékletként csatoljuk.

A Kormány a 1791/2020. (XI. 11.) Korm. határozatával döntött a Tokaj-Zemplén Térség fejlesztéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről. A Korm. határozat 1. sz. mellékletének 10. Turizmusfejlesztés pontjában megjelölésre került Mezőzombor külterület 37-s út menti látogatóközpont turisztikai fejlesztése.

A Terminál épület építészeti – és tájépítészeti kialakítása 2021-ben meghívásos tervpályázaton lett kiválasztva a Megbízó által.

Az 1367/2021. (VI.9.) Korm. határozat a tervezési területet beruházási célterületté nyilvánítja.

Az ingatlan a helyi turizmusfejlesztés céljából kerül megvalósításra. Az épület kétszintes (földszint és emelet). Az alsó szinten fogadja az épület az érkező vendégeket egy nagyterű aulával, információs pulttal. Ebből a térből nyílik több, a vendégeket kiszolgáló helyiség, borbolt, étkező fogyasztótér, bortrezor, valamint vizesblokk. A földszinten kerül kialakításra az étkezőt kiszolgáló konyhai terület is. A felső szinten egy reprezentatív borkóstoló helyiség kerül kialakításra, valamint egy bár és egyéb, irodai funkciót betöltő helyiségek, valamint vizesblokk. Az épület teherhordó falas rendszerű, téglá és vasbeton falazattal, lapos, valamint nyeregterű együttesel, nagy üvegfelületekkel. A látogatóközpont kivitelezéséhez szükséges az ingatlanon belüli közművek és úthálózat fejlesztése.

Az ingatlan közelében közüzemi szennyvíz csatorna nem található. A Sárga Borház étterem a beruházási területtel szomszédos ingatlanon szennyvíz szikkasztó mezőt üzemeltet (előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat száma: BO/16/15837-24/2016.)

A meglévő szennyvíz szikkasztó mező üzemeltetési tapasztalatait figyelembe véve, a saját ingatlanon egy új, méretezett szennyvíz szikkasztó mező kialakítását tervezik.

A tervezési terület Natura 2000 területen helyezkedik el.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerint a környezethasználó előzetes vizsgálat iránti kérelmet köteles benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz, ha a tevékenység a rendelet 3. számú mellékletében szerepel.

A 3. számú melléklet szerint:

103.	Szennyvíztisztító telep (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe)	c) felszín alatti vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki), védett természeti területen, <i>Natura 2000 területen</i> , barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül
74.	Geotermikus energiát kinyerő, hasznosító létesítmény	b) ásvány-, gyógy- és ivóvízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki), védett természeti területen, <i>Natura 2000 területen</i> méretmegkötés nélkül (kivéve az egy háztartást ellátó létesítményeket)
128.	Egyéb, az 1-127/A. pontba nem tartozó építmény vagy építményegyüttes beépített vagy beépítésre szánt területen	d) védett természeti területen, <i>Natura 2000 területen</i> , barlang védőövezetén 0,5 ha területfoglalástól vagy 50 parkolóhelytől

1. táblázat

Az előzetes vizsgálatra vonatkozó kérelemhez csatolni kell a rendelet 4. számú melléklete szerinti tartalmi követelményeknek megfelelő előzetes vizsgálati dokumentációt, amelynek egyes részeit a tartalmi követelményeknek megfelelő rész-szakterületeken – a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján – szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő készíti el.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció elkészítésével a KÖRNY-ACE Kft-t bízták meg. A dokumentációt készítő szakértői jogosultságát igazoló dokumentumokat az 1. mellékletben csatoljuk.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció elkészítése a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 4. számú melléklete szerint történt.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció készítése során felhasznált tervezési alapadatok a Triskell Épülettervező Kft, TEVIM Kft, illetve a PK-Terv Kft által készített tervdokumentációkból származnak (4., 5., 6. mellékletek).

1.) A tervezett tevékenység célja (a vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység esetében a közérdek bemutatásával együtt)

A fejlesztési cél egy olyan Terminál létrehozása, mely elsődlegesen egy megérkezési/kilépési pont, kulturális tranzit-zóna és inspirációs tér, mely a Borvidék szőlészeti kultúráját, geológiai adottságait, gasztronómiai hagyományait hűen mutatja be, betekintést ad Tokaj-Hegyalja világörökségi szempontból kiemelkedő kultúrtáj értékeibe.

Cél, hogy a látogatóközpont mind tartalmában és szolgáltatásaiban, mind a lehetőségekhez mérten az építészeti értékeiben képviselni tudja más, világörökségi címmel büszkélkedő, külföldi szőlészeti-borászati kultúrtáj színvonalát.

A Terminál célja olyan kényelmes helyszín létrehozása, ahol érdemes kicsit megpihenni ugyan, de valójában arra ösztönöz, hogy minél előbb tovább lépjünk egy vonzó borvidéki helyszínen, attrakció vagy program irányába. Mindezt úgy teszi, hogy rövid élményeken át kelt vonzó és informatív tájékoztatást az érkező számára. Mindeközben bor és gasztronómiai szempontból is eligazítja a látogatót. Igényes környezetben kóstolhatók a borvidék borai és ételei, vagy akár meg is vásárolhatók.

További fontos funkció, hogy a Borvidékről való távozás előtt, a turisták itt meg tudnak állni és a Borvidék borászatainak és a helyi termelőknek a széles kínálatából tudnak egy helyszínen vásárolni. A Terminálban helyet kapnak a modern co-working iroda elemei és okos térszervezés mellett workshopok, prezentációk is tarthatók, csoportos szakmai tevékenység is megvalósítható. Ez a funkció segíthet abban, hogy a fejlesztésekkel kapcsolatban gyakran megjelenő helyi ellenérzések átférdődjön, hiszen ez a hely számukra is készül és helyi jellegű értéket teremt.

Vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység nem lesz. Mivel az ingatlan közelében közüzemi szennyvíz csatorna nem található, így a saját ingatlanon egy új, méretezett szennyvíz szikkasztó mező kialakítását tervezik, figyelembe véve a szomszédos ingatlanon már engedéllyel működő meglévő szennyvíz szikkasztó mező üzemeltetési tapasztalatait.

2.) A tervezett tevékenység számításba vett változatának alapadatai

A Mezőzombor, külterület 0202/2 hrsz-ú terület művelési ága:

- kivett beruházási célterület; 1 ha 6670 m²

A tervezési helyszínnek kiválasztott 0202-es helyrajzi számú telek a Disznókő Borászat tulajdonában álló telek, melynek a korábbi „a” és „b” jelű telekrészt érintette a beruházás. Az „a” telekrész Kb – bányászattal érintett különleges övezeti területbe tartozó terület, a „b” telekrész Mk-2 mezőgazdasági övezetbe tartozott, mely beépítésre nem szánt terület volt. A beruházás megvalósításához szükség volt a beruházási telekrész leválasztására és új telekként való kiszabályozására, valamint a mezőzombori helyi építési szabályzat (8/2007 (III.29.) Önk. rendelet), szabályozási terv és településrendezési terv (7/2007 (III.29.) Önk. határozat) módosítására.

A településszerkezeti terv módosítását követően az egész 0202-es telek Kbt - „borturisztikai célú terület” -be került.

A településszerkezeti terv és helyi építési szabályzat módosítás után történt meg a beruházási terület kiszabályozása a Disznókő Borászat telkéből.

Más ésszerű telepítési, technológiai vagy egyéb változat nem került számításba.

2.1.) A tevékenység volumene

Ingatlan elhelyezkedése: Mezőzombor, külterület

Ingatlan helyrajzi száma: 0202/2

Ingatlan területe: 1 ha 6670 m²

Tervezett beépített terület: 1284,27 m²

Tervezett zöldfelületek mértéke: 11192,76 m²

2.2.) A telepítés és a működés vagy használat megkezdésének várható időpontja és időtartama, a kapacitáskihasználás tervezett időbeli megoszlása

A látogatóközpont esetében a munkálatok kivitelezés időtartama kb. 12 hónap, terv szerinti kezdés 2023. I. negyedév.

Használat megkezdésének várható időpontja: 2023. év vége – 2024. év eleje.

A látogatóközpont elkészülte, a használatbavételi engedély megszerzése után a teljes egységet üzemeltetni kívánják. Tervek szerint mintegy 150 fő vendéggel terveznek naponta.

2.3.) A tevékenység helye és területigénye, az igénybe veendő terület használatának jelenlegi és a településrendezési eszközökben rögzített módja

Ingtatlan elhelyezkedése: Mezőzombor, külterület

Ingtatlan helyrajzi száma: 0202/2

Ingtatlan területe: 1 ha 6670 m²

Tervezett beépített terület: 1284,27 m²

Tervezett zöldfelületek mértéke: 11192,76 m²

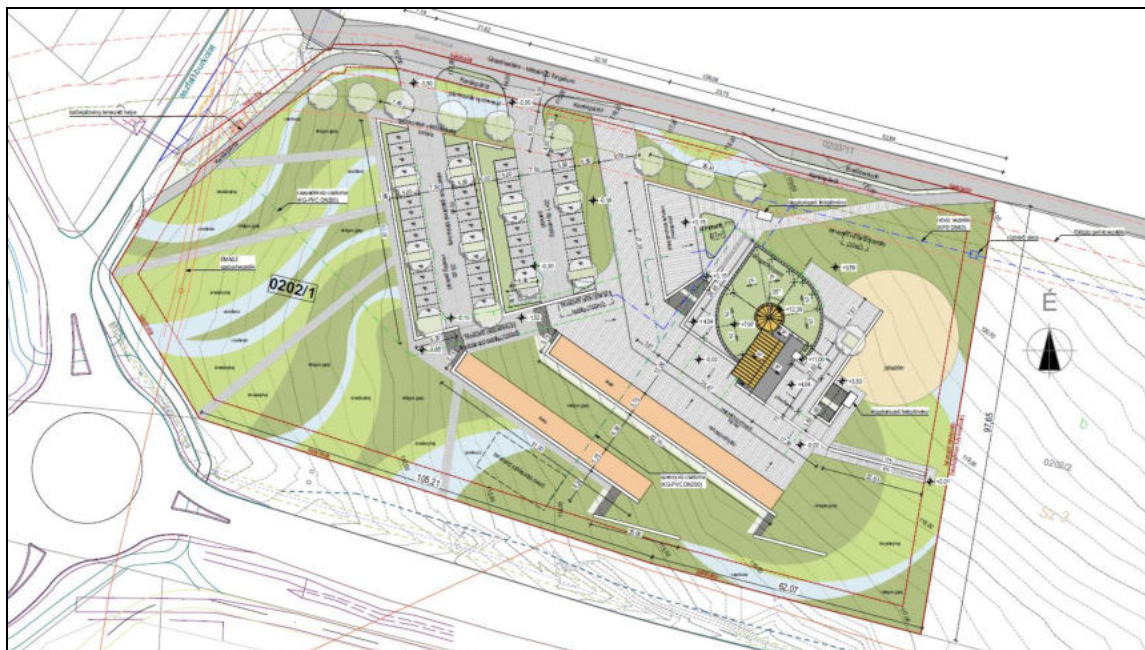
Tervezett látogatóközpont központi EOv koordinátái:

EOVx: 316134 m; EOvy: 817250 m

Tervezési terület (Google Earth)

1. kép

Áttekintő helyszínrajz

2. kép

A beruházással közvetlen szomszédos ingatlanok helyrajzi száma, illetve művelési ág szerinti besorolása tulajdoni lap szerint:

Helyrajzi szám	Művelési ág
0203/11	kivett út
0198	kivett közút
0251	kivett országos közút
0202/1	kivett épület, udvar, szántó, út, legelő, szőlő

2. táblázat

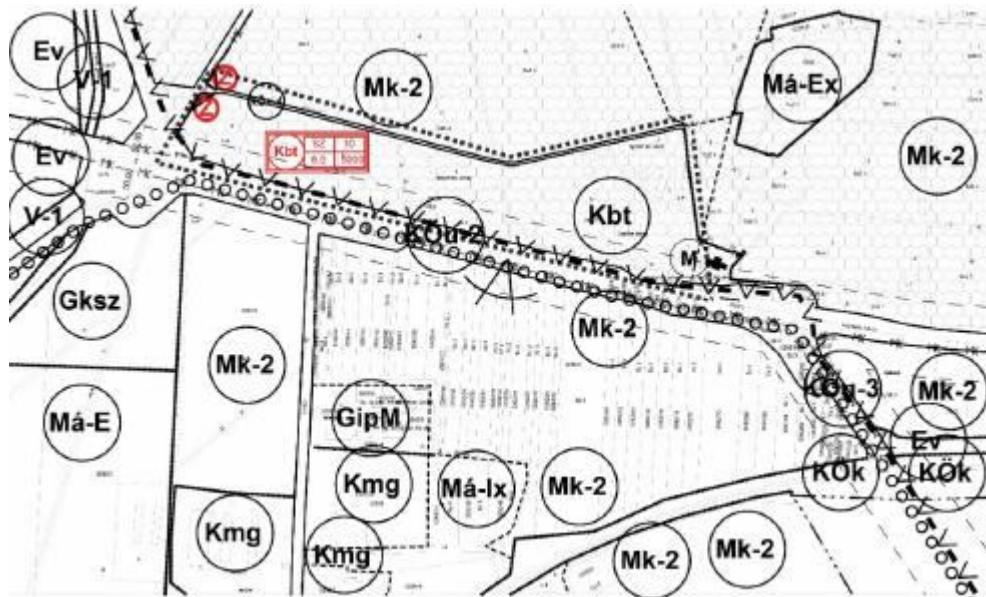

e-közmű térkép részlet

3. kép

Mezőzombor település érvényben lévő településrendezési terve szerint a 0202/1 hrsz-ú ingatlan övezeti besorolása:

- Kbt – különleges terület, borturisztikai célú terület

Szabályozási tervrészlet

4. kép

A tervezési helyszínek kiválasztott 0202-es helyrajzi számú telek a Disznókő Borászat tulajdonában álló telek, melynek a korábbi „a” és „b” jelű telekrészét érintette a beruházás. Az „a” telekrész Kb – bányászattal érintett különleges övezeti területbe tartozó terület, a „b” telekrész Mk-2 mezőgazdasági övezetbe tartozott, mely beépítésre nem szánt terület volt. A beruházás megvalósításához szükség volt a beruházási telekrész leválasztására és új telekként való kiszabályozására, valamint a mezőzombori helyi építési szabályzat (8/2007 (III.29.) Önk. rendelet), szabályozási terv és településrendezési terv (7/2007 (III.29.) Önk. határozat) módosítására.

A településszerkezeti terv módosítását követően az egész 0202-es telek Kbt - „különleges terület, borturisztikai célú terület” -be került.

A településszerkezeti terv és helyi építési szabályzat módosítás után történt meg a beruházási terület kiszabályozása a Disznókő Borászat telkéből.

2.4.) A tevékenység megvalósításához szükséges létesítmények

Az építési munkálatok helyszínén várhatóan konténerépületeket (munka és szociális célokra) helyeznek el, melyek az építés végén elszállításra kerülnek. Az építési munkák elvégzésére különböző típusú munkagépeket (árokásó, homlokrakodó, vibrohenger, stb.) szállítanak a helyszínre, valamint az építés idejére mobil WC kerül kihelyezésre.

2.5.) A tervezett technológia, vagy ahol nem értelmezhető, a tevékenység megvalósításának leírása, ideértve az anyagfelhasználás főbb mutatóinak megadását

A Mezőzombor, külterület, hrsz.: 0202/2 alatti ingatlanon látogatóközpontot kívánnak létrehozni.

Tervezett épület bemutatása:

Telepítés és építészeti elemek:

A turizmus lehetőségeinek kiszélesítése, a túraútvonalak fejlesztése és a kapcsolódó szolgáltatások körének bővítése olyan látogatóközpontot igényel, mely látványában egyértelműen, összetéveszthetetlenül indítóállomása a Hegyalja felfedezésének, átlépési pontot jelent akkor is, ha nem áll meg az ember. Olyan épületet, mely egyben jel, s grafikai átirat képe alkalmas arra, hogy logóként szerepeljen kiadványokban, terméken. Az aedícula, ember, s Isten archetipikus, a mélytudatba vésődött képéből képzett forma alkalmas a stabil, történeti alapok megjelenítésére.

Másik irány, mely a mai impulzus telített képinger világban megkerülhetetlen, a kortárs, a mai hang megütése. Nem a tradíció ellenpárjaként, de annak folytatásaként. A harmadik fontos elem a környezetbarát gondolat, a fenntarthatóságot megjelenítő impulzus –mely igaz volta mellett inkább a városlakó ember szorongásból táplálkozik.

A látogatóközpont hagyományt és innovációt megjelenítő épülete a területet befogó, kétszáz méter hosszú támfalrendszerből emelkedik ki. A támfalak adják a tájba illesztést, kapcsolják az épületet a Hegyalja kulturközegébe. A támfalak adják az átmenetet a horizontig futó táj, a végtelennek tűnő szőlősorok és a léptéke miatt a tájban - e nélkül - elvesző épület között.

A horizontális tagolás léptéket ad. A másfél és háromméteres, erőt, stabilitást megjelenítő támfalak már önmagukban is figyelemfelkelők, megállásra készítenek. A támfalak a gazdálkodás építményeinek átiratai: a 20-33 méter mélységű platók határoló elemei. Az 5-7%-os természetes lejtésű terep így három, funkcionálisan elkülönített, de széles lépcsőkel átjárható platóra bomlik. Az egy szinten futó támfalak három részre tagoltak, az északi terület a gépkocsik parkolóhelye, ezek a támfalak erősebbek, a kelet felé futók alacsonyabbak, terepbe simulók. Az északi a terep fölé emelkednek fél méterrel, takarva a gépkocsik alját, tetejüket láttatni engedve.

A támfalrendszer, a tájépítészet, a landart célja egy ikonikus kép kialakítása a helyben található, a környezet építőkultúra, anyaghasználat eszközeivel, melyből a ház alaptípus, mint természetes talapzattal emelkedik ki. A Pannon tenger árvalányhajás közegéből, a vízi világból kiemelkedő vulkáni kősorok adják a kompozíció keretét, az aedícula a tartalmát, míg a hártaként megjelenő, óarany - aszú – színű perforált nemesburkolat hordozza a mai tartalmát, a figyelemfelkelő elemet.

A táj jelleget kifejező támfalrendszer három területet, vízszintes platót határol le az átlagosan 6%-os lejtőből, így a teljes területet a határoló keleti útig öt részre tagozódik, mely mindegyikének megvan a sajátos funkciója.

I. terasz:

A telek nyugati-északnyugati része, az alsó 80-90 méter a felvezető látvány területe. Funkciója, hogy a land-art, a növénytelepítés eszközeivel egyfajta keretét adja a támfalakkal erősödő, az épületben kiteljesedő látványnak. A teraszokról nézve szerepe szintén a látvány: a rendezett terület bemutatása. A területet keleten a 37-es út felé kanyarodó, egy méter magas támfal zárja.

II. terasz:

A sík terület 14-18 méter széles, mely a hegyaljai szőlőművelés teraszainak átlagmérete. A terület északi, út melletti részén murvázott területen 28 személygépkocsi parkolása biztosított. A parkolók árnyékolását helyi flórához illeszkedő előnevelt fák telepítése biztosítja.

III. terasz:

A következő szinten kialakított terasz szélesebb, északi része 35, míg a déli oldalon 18 méter mélységű. Az északi részen burkolt területen 20+1 személygépkocsi várakozása biztosított. Az épület előtt növénytelepítéssel osztott nagyobb, 700 m²-es terasz alakul ki, mely közvetlenül kapcsolódik a látogatóközpont vendégforgalmi és fogyasztó teréhez. Ez a kézműves vásárok, események fő színtere. Innen nyílnak a kapcsolódó funkciók támfalba süllyesztett helyiségei: a gépkocsitároló (szaunakocsi, univerzális kertészeti kistraktor) és az elektromos kerékpár tároló, kölcsönző helyiség.

IV. terasz:

A 121 mBf szinten kialakított teraszok az épülethez csatlakoznak. A keleti elsősorban a borkostoló, rendezvény, míg a nyugati a co-working irodarész munkaterasza. Tekintettel arra, hogy a belső tér helyiségei diszponibilisak, a teraszok funkció megjelölése az elsődleges használatra vonatkozik. A plató keleti része füvesített, a keleti, burkolt teraszkét öblébe dió vagy kocsányos tölgy telepítését javasoljuk. A teraszok kialakítása a napjárás (épület és fák vetett árnyék) és a kilátás felé fordulás figyelembevételével történt. A keleti – délután már árnyas – terasról a Dorgó dűlő, az ikonikus Disznókő borászat és a Teréz kápolna, valamint a Tokaj hegy látható, míg a nyugati, délelőtt árnyas terasról a Galambos és a Szent Tamás dűlők, felé nyílik látvány. A plató északi részén lévő alacsony, egy méteres támfal nem akadályozza a jeles helyekre való rálátást. A plató keleti területén az emeleti kóstólóteréből is jól látható gyermekjátszóter csatlakozik a teraszhoz, az északi dűlőút melletti kerékpárútról is könnyen elérhetően.

Terminál épület:

A területen kialakított épített elemek a támfalrendszerrel összefüggésben alakulnak ki. A kerékpárok, a szauna kocsi tároló, raktár vagy transzformátor helyiség a támfalrendszerbe idomul. A helyiségek a II. terasz felé nyitnak, a nyílászáró szerkezetek sűrű osztású toló vagy felnyíló ajtók.

A különböző teraszok között – a forgalomnak megfelelő kialakítással – kőlépcsők (II. és III. terasz között), vagy füvesített részsík vezetnek át.

A támfalrendszerbe integrált Terminál épület kettős megszólítást céloz: a támfalból kinövő, aedícula boltozatos alsó nyílással, nyeregteretével a hagyományos pannon présházak alapformáját jeleníti meg, a tradíciót jelképezi, míg az archetipikus formából oldalra kibővülő 2,5 méteres, óarany színű perforált fémllemezrel burkolt sáv a XXI századi hangot hivatott megjeleníteni a kortárs építészet átértelmezett transzparens eszközével. A kapcsolódó zöldtetős épülettömeg alsó szintje a megnyitott támfalba rejtőzik, míg felső, támfalteraszos része a borkészítés tárgyi attribútumára utal, az üvegfalu szint függőleges, transzparens felületét szétbontott hordódongákból készült rácsos szerkezet borítja.

Az alsó szint az egyéni megérkezés helye a személyautó parkolókhöz csatlakozó rendezvény teraszzal nyílik. A merchandise és borbolt területe a támfal megnyitásával kapcsolódik a szabadterhez. A bejáratnál kialakított beléptetési pont a támfalba épített technikai helyiségek nyílászáróival egyező sűrűosztású asztalos szerkezet. A belépés sávja – tornác átírat – az épületegyüttes közepéhez, szívéhez vezet, ahol a földémszerkezetek 6 méter átmérőjű galériának és felülvilágítónak megnyitottak. A fényudvarba javasoljuk kialakítani az információs pultot, ahonnan az épület minden része, beleértve a felső szintet is áttekinthető. A bejárat tornác átíratának terében a külsőben látható perforált fémllemez burkolat folytatódik, egységet teremtve a külső és belső anyaghasználat között. A „ház a házban” elven szerkesztett aedícula tömeg a belső térben is az építési szerkezeteket, a kézművességet bemutató felülettel készül: a fogyasztótér és a pincét idéző borbolt látszó téglafalazatú dongaboltozatos, mint a Hegyalja módos pincéi.

A központi vendégforgalmi és fogyasztó terekhez kapcsolódva, a terepszint alatti helyiségkoszorúban helyezkednek el a raktár-, gépészeti-, konyhatechnológiai- és személyzeti terek. Ezek a kiszolgálótér a központi vendégforgalmi tér mindkét oldalán külön személyzeti bejáratuk van, lehetővé téve a vendégforgalmi terek érintése nélküli árufeltöltést.

A felső részben a hagyományt idéző háztömeg és a kör alakú rész között a bejárat vonalában elválasztó légtér – egyben belső térélményt biztosító – galériát és légtérrel alakítunk ki. A borkóstoló tér a hagyományos présházak átíratát, nyitott fedélszéke ünnepi teret biztosít az eseményekhez. A térből keleti irányba – délutáni árnyékos oldalon – a Dorgó dűlőre és a Tokaj hegyre tájolt kilátású teraszt tervezünk, melynek sarkába nagy lombkoronát növesztő kocsányos tölgy vagy diófa telepítését javasoljuk. A borkóstoló térből nagyméretű üvegezéssel és kijáráttal kapcsolódik a keleti pihenőterasz területe.

A felső rész lapos, extenzív zöldtetővel fedett részén univerzális használatú egybenített fogyasztótér és co-working igényeket is kielégítő terek kapcsolódnak a központi galériatérhez. Az emeleti kóstolótér mögött található egy asztalszervízes kiszolgálással működő lounge tér, a kóstolótérhez egy híddal kapcsolódva, a dél-nyugati pihenőteraszra nézően pedig egy szabad felhasználású diszponibilis tér kap helyet.

Helyiségigények és funkcionális kapcsolatok:

A projekt keretében megvalósítandó fejlesztés legfőbb funkcionális elemei:

- közösségi kulturális tér kialakítása; integrált térrész, melynek edukatív célú elmei 'beleolvadnak' a Terminál belső és külső tereibe, tehát nem kapnak külön helyiséget
- időszakos kiállítótér – helyi és környékbeli művészek és borászatok bemutatkozása
- multifunkcionális co-working tér és hozzá kapcsolódó konferenciaterem;
- turisztikai információs pont, érintőképernyős Terminállal, helyi és környékbeli értéktárral;
- látnivalókkal és turisztikai szolgáltatókkal;
- Tokaj Delikát és ajándékbolt + jegypénztár: egy helyiségben helyben termelt termékek bemutatása/kóstoltatása/értékesítése (borok, gyümölcs, oltvány, aszalvány, helyi sajtok, szárított gyógynövények, merchandising);
- enomatic® borkóstoló rendszer
- bár/étkező terület;
- gyermekrész;
- bortrezor (nagyértékű és muzeális borok)
- vizesblokk létesítése;
- földszinti funkciók akadálymentesítése;
- a parkban piknik (szabadtéri étkezés) és pihenőkert kialakítása padokkal;
- gyermek játszótér
- a parkban „termények a birtokon” – hazai haszonnövények, konyhakert, vetemény, gyógynövénykert, szőlőlugasok különféle fajtákkal

Kapcsolódó projektelemek:

- raktár, irodahelyiségek; parkolók kialakítása;
- kerékpáros pihenőállomás;
- elektromos autótöltő pont;
- a megközelítést és forgalmat segítő közlekedési kapcsolatok kiképzése;
- helyi termelők, művészek, kézművesek vására - pavilon elhelyezési szabályzat;
- a térségen és a településen belül turisztikai útvonalainak kialakítása, kitáblázása;
- szelektív hulladékgyűjtés kialakítása

Építményben üzemelő technológiák:

- konyhatechnológia: street-food jellegű melegétel helyben készítve; helyi kistermelői alapanyagokból előállított tapas-szendvics bár; piknik kosár összeállítás
- az épületegyüttes része a kerékpár kölcsönző és – töltő

Közútkapcsolat, parkolási igények:

A terület a dél-nyugati teleksaroknál lévő körforgalomból közelíthető meg a 0203/11 hrsz-ú dűlőút felől. A vendégparkolók a telekhatáron belül, az épület közelében helyezendőek el, 49+1 parkolóhely kapacitással.

Közmű és energiaellátás:

Vízellátás:

A telek környezetében ivóvíz csatlakozási pont nem áll rendelkezésre. A Disznókő Borászat területén található fúrt kútról vehető a szükséges mennyiségű ivóvíz.

Oltóvíz:

A szükséges oltóvíz ellátásról telken belüli tűzivíz tározók létesítése szükséges

Szennyvízkezelés:

A telek környezetében szennyvíz csatorna nem található, így a keletkező szennyvizet a szomszédos borászatnál is üzemelő megoldással – telken belüli szikkasztással – kívánják kezelni.

Elektromos közművek:

A parkolók elektromos autótöltőinek ellátásához energia hálózati fejlesztés szükséges. A telepítendő telken belüli trafóépületről ellátható a tervezett épület elektromos energia igénye.

Látogatóközpont főépülete

5. kép

Látogatóközpont piknikterasza

6. kép

Kilátóterasz

7. kép

Földszinti vendégforgalmi tér

8. kép

Galéria

9. kép

Emeleti kóstolótér

10. kép

Szükséges munkafolyamatok főbb lépései az új látogatóközponthoz:

- földmunkák, alapozás,
- látogatóközpont és hozzá tartozó létesítmények építése,
- látogatóközpont üzemeltetése.

2.6.) A tevékenységhez szükséges teher- és személyszállítás nagyságrendje, szállítási igényessége, szolgáltatást nyújtó tevékenységnél a szolgáltatást igénybe vevők által keltett jármű- és személyforgalomé is

A tervezési terület közvetlenül országos közutakat érint.

Az érintett közforgalmú utak keresztmetszeti forgalomszámlálási adatai a következők:

Út:	37 – Felsőzsolca - Sátoraljaújhely másodrendű főút
Kezelő:	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóság
Üzemmérnökség:	Sátoraljaújhelyi mérnökség
Település:	Mezőzombor
Útkategória:	II. rendű főút
Átlagos napi forgalom:	8597 Ejmű/nap
Nehézgépjármű forgalom:	1223 jmű/nap

Út:	39 - Encs-Mád másodrendű főút
Kezelő:	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóság
Üzemmérnökség:	Szikszoói mérnökség
Település:	Mezőzombor
Útkategória:	II. rendű főút
Átlagos napi forgalom:	3895 Ejmű/nap
Nehézgépjármű forgalom:	275 jmű/nap

Helyi közút:

A körforgalom után, a 39 sz. főútból egy helyi közút ágazik le. A tervezési terület megközelítése közvetlenül a helyi közút felől biztosított.

Közforgalom számára megnyitott magánút:

Jelenleg egy beton burkolatú út található az ingatlanon, amely a meglévő mezőgazdasági és kereskedelmi létesítmények kiszolgálását biztosítja.

Tömegközlekedés:

A tervezési terület közelében nem találhatóak busz megállóhelyek, de a települések közötti utakon menetrendszerűen közlekednek a közösségi közlekedést biztosító buszjáratok. A tervezett létesítmény nem érint meglévő megállóhelyeket.

Gyalogos és kerékpáros közlekedés:

A tervezési terület közelében kiépített kerékpárút található, mely Mezőzombor irányából, a körforgalmon keresztül a tervezési terület dél-nyugati telekhatáráig tart.

A tervezett létesítmény közelében további kerékpáros létesítmények kiépítése várható a közeljövőben, pályázati források felhasználásával.

A telken belüli létesítmények kialakításánál a későbbiekben kiépítendő kerékpárút nyomvonalát figyelembe kell venni.

A tervezési terület közelében meglévő kijelölt átkelőhely nem található.

A tervezési területen elhelyezett összes tervezett parkolóhely:

- 48 db személygépkocsi parkoló
- 1 db akadálymentes parkoló
- 1 db buszparkoló

Tervezett létszám adatok:

- vendégek: 150 fő/nap
- személyzet: 10 fő

Személyszállítás a személyzet, illetve a vendégek közlekedéséből adódik. Naponta mintegy 55 személygépkocsi, illetve 1 busz várható (mennyiségük nehezen tervezhető).

A vendégek vélhetőleg a környező turisztikai látványosságok mellett fogják meglátogatni a Látogatóközpontot.

A személyzetet várhatóan a környező településekről kívánják biztosítani, munkabajárásuk valószínűleg személyautóval fog történni. Ez naponta 5-6 személygépkocsi-fordulót jelent.

Az áruszállításnál naponta 1-2 kisteherautó-forgalom várható.

2.7.) A már tervbe vett környezetvédelmi létesítmények és intézkedések

A látogatóközpont működése során várhatóan csak kommunális hulladék képződik, annak elszállítását a közszolgáltató végzi majd szerződés szerint. A hulladék gyűjtése kukákban történik, illetve tervezik a hulladékok szelektíven történő gyűjtését is (papír, műanyag, üveg, stb.).

Mivel veszélyes hulladék előreláthatólag nem képződik, így veszélyes hulladék üzemi gyűjtőhely kialakítása sem szükséges. Az esetleges karbantartási munkákat várhatóan külső vállalkozásokkal fogják elvégeztetni.

Az ingatlan közelében közüzemi szennyvíz csatorna nem található. A Sárga Borház étterem a beruházási területtel szomszédos ingatlanon szennyvíz szikkasztó mezőt üzemeltet.

A meglévő szennyvíz szikkasztó mező üzemeltetési tapasztalatait figyelembe véve, a saját ingatlanon egy új, méretezett szennyvíz szikkasztó mező kialakítása történik.

A munkálatok során a környezetvédelmi és munkavédelmi előírásokat be kell tartani, ezzel a tevékenység környezetre gyakorolt esetleges negatív hatásának kockázata minimalizálható.

2.8.) A tevékenység telepítéséhez, megvalósításához és felhagyásához szükséges kapcsolódó műveletek

1. A telepítés miatt megnyitott bányauzem, célkitermelőhely vagy lerakóhely létesítése és üzemeltetése, a telepítéshez szükséges tereprendezés vagy mederkotrás

A látogatóközpont "kivett beruházási célterület" művelési ágú területen épül meg. A telepítés miatt nem történik bányauzem megnyitás, nem létesül célkitermelőhely vagy lerakóhely. A telepítéshez szükséges tereprendezés saját ingatlanon belül történik, mederkotrás nincs.

2. A telepítéshez és a megvalósításhoz szükséges szállítás, raktározás, tárolás, vízrendezés

A telepítéshez az alapanyagokat, a működéshez a gépeket, berendezéseket közúton szállítják a helyszínre, a munkálatok elvégzéséig a területen lesznek, azt követően elszállítják azokat.

Vízrendezés nem szükséges.

3. A megvalósítás során keletkező hulladékokkal történő gazdálkodás, és szennyvízkezelés

A megvalósítás során a kivitelező cégtől a beruházó megköveteli, hogy törekekedjen a hulladékképződés minimalizálására.

Az építkezés során mobil WC-k kerülnek kihelyezésre, szükség esetén elszállítatják, cseréltetik.

Az ingatlan közelében közüzemi szennyvíz csatorna nem található. A Sárga Borház étterem a beruházási területtel szomszédos ingatlanon szennyvíz szikkasztó mezőt üzemeltet.

A meglévő szennyvíz szikkasztó mező üzemeltetési tapasztalatait figyelembe véve, a saját ingatlanon egy új, méretezett szennyvíz szikkasztó mező kialakítása történik.

4. Az energia- és vízellátás, ha az saját energiaellátó-rendszerrel vagy vízkivétellel történik

Az energia- és vízellátás nem saját energiaellátó-rendszerrel történik.

Energiaellátás:

A kivitelezés során a mért fogyasztói hálózatról lehet megoldani a szükséges villamosenergia-ellátást a szabványnak megfelelő felvonulási csatlakozó szekrényen, illetve az építőipari gépek érintésvédelmi osztályának megfelelő

csatlakozó aljzaton keresztül. A villamos szerszámokat és a villamos táplálású építőipari gépeket csak az érintésvédelmi osztályuknak megfelelő hálózatra szabad csatlakoztatni!

Az ingatlan telekhatárán új földkábeles fogadó és mérő szekrényt kell létesíteni. A mérő szekrényből mért fővezeték(földkábel) kell indítani az új épület főelosztójáig. A túlfeszültség védelem I.(+II.) fokozatát az épület főelosztó berendezésében kell felszerelni. A Tűzeseti Főkapcsoló az épület főelosztójában lesz felszerelve.

Vízellátás:

Ivóvíz csatlakozás jelenleg a telken belül nem áll rendelkezésre. Az ingatlan közelében közüzemű vízhálózat nem található.

A vízellátás a 0202/1 hrsz-ú ingatlanon meglévő kútról kerül biztosításra, egy új vízellátó vezeték kiépítésével. Az új bekötővezeték becsatlakozik a fogyasztásmérő csomópontot tartalmazó aknaműtárgyba. A vezetéken érkező víz kezelése szükséges. A vezetéken szükség esetén egy tározó tartály is elhelyezhető, puffer jelleggel.

A fogyasztásmérő aknát követően a tervezett vízvezeték csatlakozik az épület kitorési pontjához.

2.9.) Magyarországon új, külföldön már alkalmazott technológia bevezetése esetében külföldi referencia

Látogatóközpont üzemelése Magyarországon már alkalmazott „technológia”, így külföldi referencia nem szükséges.

2.10.) Adatok bizonytalansága, rendelkezésre állása

Az előző pontokban szereplő információk az építési engedélyezési tervdokumentációból, illetve a Megbízótól származnak. Jelentős változtatás nem várható.

A tevékenységgel együtt járó hatások számolhatók, illetve jól becsülhetők, a bizonytalanság alacsonynak mondható.

A tervezett tevékenység jellegéből adódóan az adatok bizonytalansága nem olyan mértékű, ami a környezeti hatások megítélését lehetetlenné tenné.

A környezeti elemek terhelését a maximális kapacitáson vizsgáljuk, így függetlenül attól, hogy a tényleges terhelés milyen mértékű lesz, kedvezőtlenebb eset nem fordulhat elő.

2.11.) A telepítési hely lehatárolása térképen, megjelölve a telepítési hely szomszédságában meglévő vagy – a településrendezési tervekben szereplő – tervezett terület-felhasználási módokat

Ingatlan elhelyezkedése: Mezőzombor, külterület

Ingatlan helyrajzi száma: 0202/2

Ingatlan területe: 1 ha 6670 m²

Tervezett beépített terület: 1284,27 m²

Tervezett zöldfelületek mértéke: 11192,76 m²

Tervezett látogatóközpont központi EOY koordinátái:
EOVx: 316134 m; EOYy: 817250 m

A telepítési hely átnézeti helyszínrajzát az 1. és 2. képek mutatják be.

Mezőzombor település érvényben lévő településrendezési terve szerint a 0202/1 hrsz-ú ingatlan övezeti besorolása:

Kbt – különleges terület, borturisztikai célú terület

A tervezési helyszínnek kiválasztott 0202-es helyrajzi számú telek a Disznókő Borászat tulajdonában álló telek, melynek a korábbi „a” és „b” jelű telekrészét érintette a beruházás. Az „a” telekrész Kb – bányászattal érintett különleges övezeti területbe tartozó terület, a „b” telekrész Mk-2 mezőgazdasági övezetbe tartozott, mely beépítésre nem szánt terület volt. A beruházás megvalósításához szükség volt a beruházási telekrész leválasztására és új telekként való kiszabályozására, valamint a mezőzombori helyi építési szabályzat (8/2007 (III.29.) Önk. rendelet), szabályozási terv és településrendezési terv (7/2007 (III.29.) Önk. határozat) módosítására.

A településszerkezeti terv módosítását követően az egész 0202-es telek Kbt - „különleges terület, borturisztikai célú terület” -be került.

A településszerkezeti terv és helyi építési szabályzat módosítás után történt meg a beruházási terület kiszabályozása a Disznókő Borászat telkéből.

A telepítési hely szomszédságában meglévő ingatlanok besorolása: Mk-2 – kertes mezőgazdasági terület (zártkert, szőlő, gyümölcsös)

A legközelebbi védendő lakóépületek, építmények:

- Mezőzombor belterületi lakóházai (Szabadság u.) – 2,2 km-re
- Mád belterületi lakóházai (Zempléni u.) – 2,0 km-re
- Sárga Borház Étterem – kb. 0,5 km-re

Legközelebbi védendő lakóépületek

11. kép

2.12.) A tevékenység megvalósítása szükségessé teszi-e területrendezési tervek vagy a településrendezési eszközök módosítását

A tervezési helyszínnek kiválasztott 0202-es helyrajzi számú telek a Disznókő Borászat tulajdonában álló telek, melynek a korábbi „a” és „b” jelű telekrészét érintette a beruházás. Az „a” telekrész Kb – bányászattal érintett különleges övezeti területbe tartozó terület, a „b” telekrész Mk-2 mezőgazdasági övezetbe tartozott, mely beépítésre nem szánt terület volt. A beruházás megvalósításához szükség volt a beruházási telekrész leválasztására és új telekként való kiszabályozására, valamint a mezőzombori helyi építési szabályzat (8/2007 (III.29.) Önk. rendelet), szabályozási terv és településrendezési terv (7/2007 (III.29.) Önk. határozat) módosítására.

A településszerkezeti terv módosítását követően az egész 0202-es telek Kbt - „különleges terület, borturisztikai célú terület” -be került.

A településszerkezeti terv és helyi építési szabályzat módosítás után történt meg a beruházási terület kiszabályozása a Disznókő Borászat telkéből.

- 2.13.) Nyilatkozat arról, hogy a tevékenység megkezdését követően sor kerül-e összetartozó tevékenységnek minősülő új tevékenység megvalósítására, és a tevékenység a telepítési helyen vagy a szomszédos ingatlanon folytatott vagy tervezett azonos jellegű más tevékenységgel összeadódva eléri-e a tevékenységre az 1. vagy a 3. számú melléklet szerinti meghatározott küszöbértéket**

A Sárga Borház étterem a beruházási területtel szomszédos ingatlanon szennyvíz szikkasztó mezőt üzemeltet (előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat száma: BO/16/15837-24/2016.)

A meglévő szennyvíz szikkasztó mező üzemeltetési tapasztalatait figyelembe véve, a saját ingatlanon egy új, méretezett szennyvíz szikkasztó mező kialakítását tervezik.

- 2.14.) A vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység társadalmi-gazdasági előnyeinek bemutatása, költség-haszon elemzés alapján**

A tevékenység során nem történik felszíni, vagy felszín alatti vizekbe beavatkozás.

- 3.) A számításba vett változatok**

A tevékenység megvalósulásának helyszíne kapcsán nem merült fel más változat, nincs ilyen összefüggés. A területen tervezett tevékenység nem ütközik a jelenlegi rendezési tervvel, illetve a település jövőbeli településfejlesztési tervével.

A Kormány a 1791/2020. (XI. 11.) Korm. határozatával döntött a Tokaj-Zemplén Térség fejlesztéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről. A Korm. határozat 1. sz. mellékletének 10. Turizmusfejlesztés pontjában megjelölésre került Mezőzombor külterület 37-s út menti látogatóközpont turisztikai fejlesztése.

Az 1367/2021. (VI.9.) Korm. határozat a tervezési területet beruházási célterületté nyilvánítja.

- 4.) Nyomvonalas létesítménynél a tervezett nyomvonal továbbvezetésének és távlati kiépítésének ismertetése, és a továbbvezetés tervezése során figyelembe vett környezeti szempontok, feltárt környezeti hatások összegzése**

A beruházás nem nyomvonalas építmény.

5.) A számításba vett változatok környezetterhelése és környezet-igénybevétele (a továbbiakban együtt: hatótényezők) várható mértékének előzetes becslése a tevékenység szakaszaiként [6. § (2) bekezdés] elkülönítve, az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek vagy meghibásodások előfordulási lehetőségeire figyelemmel

A hatótényezők várható mértékének előzetes becslését a 314/2005 (XII. 25.) Kormány rendelet 6. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a következő tevékenységi szakaszok szerint kell meghatározni:

- telepítés
- megvalósítás
- felhagyás

Telepítés: a tevékenység gyakorlásához szükséges feltételek megteremtése, különösen a területfoglalás, az építési terület előkészítése, az építés.

Ebben a szakaszban jellemző tevékenységek: felvonulás építkezés megkezdéséhez, tereprendezés, alapásás, építési alapanyagok helyszínre szállítása, épületek és kiegészítő létesítmények megépítése, levonulás a munkaterületről, technológiai berendezések telepítése.

Megvalósítás: a tevékenység tényleges gyakorlása, különösen a létesítmény működtetése, üzemelése, használata.

Ebben a szakaszban történik a látogatóközpont üzemeltetése.

Felhagyás: a tevékenység megszüntetése.

A beruházás teljesen új, illetve az építettő hosszú ideig kívánja a látogatóközpontot üzemeltetni, így felhagyással a közeljövőben nem kell számolni.

Az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek vagy meghibásodások előfordulási lehetőségeinek valószínűsége igen csekély. Tervszerű megelőző karbantartással a gépek meghibásodását, az előírások betartásával a baleseteket minimálisra lehet csökkenteni.

A hatótényezők jellege, nagysága, időbeli változása, térbeli kiterjedése

A telepítés során a környezeti elemekre hatást gyakorló hatótényezők az alábbiak szerint csoportosíthatók:

Környezeti elem	Hatótényező	Várható hatás	Hatás területi lehatárolása	Hatás jellege	Összegzés
geokörnyezet - domborzat	-	nem várható	közvetlen környezet	semleges	A környezeti elem nem változik.
geokörnyezet - talaj	anyagmozgatás, építkezés	minőségi romlás	közvetlen környezet	elviselhető	Elviselhető hatás.
felszíni víz	-	nem várható	közvetlen környezet	semleges	Vízhasználatot nem érint.
felszín alatti víz	-	nem várható	közvetlen környezet	semleges	
levegő	anyagmozgatás, szállítás	szennyezés	közvetlen és közvetett környezet	elviselhető	Elviselhető hatás.
	gépjárművek, munkagépek kipufogógázai	szennyezés	közvetlen és közvetett környezet	elviselhető	
	nyitott felületek kiporzása	szennyezés	közvetlen környezet, az építkezés területe	elviselhető	
zaj	építési munkák	szennyezés	közvetlen környezet	elviselhető	Elviselhető hatás.
	gépjárművek, munkagépek	szennyezés	közvetlen és közvetett környezet	elviselhető	
élővilág	-	nem várható	közvetlen környezet	semleges	A környezeti elem nem változik.
táj	-	nem várható	közvetlen környezet	semleges	A környezeti elem nem változik.
épített környezet	úthasználat	nem várható	közvetett környezet	semleges	Elviselhető hatás.

3. táblázat

Az üzemelés során a környezeti elemekre hatást gyakorló hatótényezők az alábbiak szerint csoportosíthatók:

Környezeti elem	Hatótényező	Várható hatás	Hatás területi lehatárolása	Hatás jellege	Összegzés
geokörnyezet - domborzat	üzemelés	nem várható	közvetlen környezet	semleges	A környezeti elem nem változik.
geokörnyezet - talaj	üzemelés	nem várható	közvetlen környezet	elviselhető	Elviselhető hatás.
geokörnyezet - földtani adottságok	üzemelés	nem várható	közvetlen környezet	semleges	A környezeti elem nem változik.
felszíni víz	üzemelés	nem várható	közvetlen környezet	semleges	A környezeti elem nem változik.
felszín alatti víz	üzemelés	nem várható	közvetlen környezet	semleges	A környezeti elem nem változik.
levegő	gépjárművek kipufogógázai	szennyezés	közvetlen és közvetett környezet	elviselhető	Elviselhető hatás.
	fűtés, üzemelés	szennyezés	közvetlen környezet	elviselhető	
zaj	gépjárművek zajkibocsátása	szennyezés	közvetlen és közvetett környezet	elviselhető	Elviselhető hatás.
	Üzemelés	szennyezés	közvetlen környezet	semleges	
élővilág	üzemelés	nem várható	közvetlen környezet	semleges	A környezeti elem nem változik.
táj	üzemelés	nem várható	közvetlen környezet	elviselhető	Elviselhető hatás.
épített környezet	utak terhelése	igénybevétel növekedés	közvetett környezet	elviselhető	Elviselhető hatás.

4. táblázat

6.) A környezetre várhatóan gyakorolt hatások

A) Levegőre gyakorolt hatás

Fontosabb levegőkörnyezeti jogszabályok:

- 1995. évi LIII. tv. A környezet védelmének általános szabályairól
- 306/2010 (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről
- 4/2011 (I. 14.) VM rendelet A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről.

A következőkben vizsgáljuk, hogy a tervezett látogatóközpont és hozzá kapcsolódó létesítmények kialakítása, működése során milyen légszennyezőanyag kibocsátásokkal kell számolni, és teljesülnek-e a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglalt előírások. A vizsgálatok során értékeljük a tervezett tevékenység levegőminőségre gyakorolt hatását, meghatározzuk a tevékenység közvetett és közvetlen hatásterületét, illetve amennyiben indokolt, úgy javaslatot teszünk azokra a szükséges üzemeltetői intézkedésekre, amelynek betartásával a levegővédelmi előírások teljesíthetők.

A légszennyező anyagok transzmisszióját elsősorban az uralkodó szélirány befolyásolja, hiszen értelemszerűen megszabja a szennyező anyagok terjedésének irányát, ugyanakkor a szélesebbesség nagyságától is függ, hogy a kibocsátott szennyezőanyagok a forrástól milyen távolságra jutnak el, illetve a távolság függvényében hogyan alakul a szennyezőanyag koncentrációja (hígulás).

Légszennyezettségi alapállapot

Mezőzombor település a 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről légszennyezettségi zónabesorolása szerint a " 10. Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat" kategóriába tartozik (5. táblázat).

Légszennyezettségi zóna	Szennyező komponens				
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	Szilárd (PM10)	Benzol
10. Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat	F	F	F	E	F

5. táblázat

- E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
- F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

A 306/2010 (XII. 23) Korm. rendelet 2. §-a 1. pontja szerint:

„alap levegőterheltség: a vizsgált légszennyező forrás működése nélkül a környezetében kialakult, jogszabályban meghatározott időtartamra vonatkoztatott átlagos levegőterheltségi szint, amelyhez a vizsgált légszennyező forrás kibocsátásának hatása hozzáadódik”

Az ingatlan Mezőzombor külterületén található. A tervezett látogatóközpont közvetlen környezetében mezőgazdasági földterületek, illetve kicsit távolabb egyéb gazdasági, szolgáltató létesítmények, valamint étterem található.

A településen a háttérterhelések a következők:

- szén-monoxid: 570,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- nitrogén-dioxid: 21,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- nitrogén-oxidok: 37,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
- szálló por: 30,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Létesítés:

Hatótényező (normál üzemi körülmények között):

- Gépjárművek és munkagépek kipufogógázai
- Anyag mozgatása, beépítése
- Földmunka
- Nyitott felületek kiporzása

Hatótényezők okozta hatások területi lehatárolása:

- Közvetlen hatásterület: a telepítés területe
- Közvetett hatásterület: szállítási útvonal

Közvetlen hatás:

Az építéskor a diesel üzemű munkagépek és tehergépkocsik kibocsátásai (NO_2 , SO_2 , CO, szilárd), valamint a talaj porzása hat a környezeti levegő állapotára. Az intenzívebb emisszió a műveleti területen és a közvetlen környezetében jelentkezhetnek, ennek megfelelően a gépjárművek, munkagépek kibocsátása a környezetében kismértékű, átmeneti levegőminőség romlást okozhat. A munkálatok során ideiglenesen megnövekedhet a terület porkibocsátása, az építési műveletek, a szélmozgások és a helyszínen történő közlekedés során.

Kiporzás a munkaterületen, a munkaterületre vezető utakon lehet számottevő. Amennyiben szükséges locsolással, a gépjárművek sebességének korlátozásával kell védekezni a kiporzás ellen.

Az építési tevékenységhez kapcsolódóan árokásó, homlokrakodó, vibrohenger, láncos kotró munkagépek fordul(hat)nak elő a munkaterületen. Jelen fázisban a kivitelező személye nem ismert, így nem lehet tudni

pontosan, hogy milyen és mennyi munkagéppel fognak dolgozni a tervezési területen.

Az ingatlanhoz legközelebbi védendő létesítmények, és azok távolsága:

- Mezőzombor belterületi lakóházai (Szabadság u.) – kb. 2,2 km-re
- Mád belterületi lakóházai (Zempléni u.) – kb. 2,0 km-re
- Sárga Borház Étterem – kb. 0,5 km-re

A tervezési terület a 37. és 39. számú másodrendű főutak közvetlen közelében, azok csomópontja (körforgalom) mellett található.

A területen dolgozó munkagépek által keltett emissziók elhanyagolhatóak a környezetben lévő közúton haladó gépjárművek kibocsátásaihoz viszonyítva.

Út: 37 – Felsőzsolca - Sátoraljaújhely másodrendű főút
Kezelő: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóság
Üzemmérnökség: Sátoraljaújhelyi mérnökség
Település: Mezőzombor
Útkategória: II. rendű főút
Átlagos napi forgalom: 8597 Ejmű/nap
Nehézgépjármű forgalom: 1223 jmű/nap

Út: 39 - Encs-Mád másodrendű főút
Kezelő: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóság
Üzemmérnökség: Szikszói mérnökség
Település: Mezőzombor
Útkategória: II. rendű főút
Átlagos napi forgalom: 3895 Ejmű/nap
Nehézgépjármű forgalom: 275 jmű/nap

Az emisszió meghatározásához az alábbi adatokat vesszük figyelembe:

A 3,5 t megengedett össztömegnél nagyobb tehergépkocsik fajlagos emissziós tényezői (2004-es adat, g/km) – interneten fellelt adat (munkagépre vonatkozóan nem volt külön adat)

Üzem mód km/h	Szén-monoxid CO	Szén-hidrogének CH (FID)	Nitrogén-oxid NO ₂	Kén-dioxid SO ₂	Részecske PM	Szén-dioxid CO ₂
5	26,74	6,04	9,37	0,193	3,15	1396,2

6. táblázat

Munkaterületen dolgozó munkagépek száma óránként (becsült adat):
max. 4 db

A károsanyagok kibocsátása a következő módon számítható:

$$E_i = \frac{\sum_{j=1}^2 n_j \cdot e_{ij}}{3,6 \cdot 10^6}$$

$$E_{NO} = \frac{9370 \cdot 4}{3,6 \cdot 10^6} = 0,0104 \text{ mg}/(s \cdot m)$$

$$E_{CO} = \frac{26740 \cdot 4}{3,6 \cdot 10^6} = 0,02971 \text{ mg}/(s \cdot m)$$

A munkagépek szennyezőanyag kibocsátása következtében a koncentráció számítása, felszín-közeli receptorpontban az alábbi képlettel történhet:

$$c_i = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \cdot \frac{E}{\sin \alpha \cdot u \cdot \sigma_{zv}}$$

$$\sigma_{zv} = (\sigma_{z0}^2 + \sigma_z^2)^{\frac{1}{2}}$$

$$\sigma_z = 0,38 \cdot p^{1,3} \cdot \left(8,7 - \ln \left(\frac{H}{z_0} \right) \right) \cdot x^{1,55 \exp(-2,35p)}$$

Alapadatok a számításhoz:

- $p = 0,343$
- $H = 2 \text{ m}$ (munkagépek esetén)
- $z_0 = 0,1$ (sík, növényzettel borított terület)
- átlagos szélesség: $2,5 \text{ m/s}$ (ÉNY-i)
- Az észlelési pont távolságát 5 m -nek vesszük.

$$c_{NO_2} = 2,11 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$$

$$c_{CO} = 6,03 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$$

A gépjárművek által keltett emissziós értékek már 5 m -es távolságban is elhanyagolható mértékben szennyezik a környezetet.

A számított értékek jóval a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 1. mellékletében szereplő egészségügyi határértékek alatt maradnak (CO esetében: $6,03 < 10000 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, NO₂ esetében: $2,11 < 100 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$). Hatásuk várhatóan nem lesz érzékelhető.

Mezőzombor településen a szén-monoxid háttérterhelése $570,4 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, a nitrogén-dioxidé pedig $21,7 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Fenti adatok alapján kijelenthető, hogy a munkagépek/tehergépkocsik hatása várhatóan nem lesz érzékelhető.

Az igénybe vett szállítási útvonal környezetében átmeneti levegőminőség romlás, esetleges időszakos porszennyezés következhet be. Mértéke a jelenlegi állapothoz képest várhatóan nem érzékelhető.

Közvetett hatás:

Az igénybe vett szállítási útvonalak környezetében átmeneti levegőminőség romlás, esetleges időszakos porszennyezés. Mértéke a jelenlegi állapothoz képest várhatóan nem érzékelhető.

Megvalósítás, működés:

Hatótényező (normál üzemi körülmények között):

- Gépjárművek kipufogógázai

Hatótényezők okozta hatások területi lehatárolása:

- Közvetlen hatásterület: az ingatlan területe
- Közvetett hatásterület: szállítási útvonal

Közvetlen hatás:

Az üzemeltetés által okozott levegőszennyezés a látogatóközpont működéséhez kapcsolódó gépjárműforgalomból adódik.

A gépjárműforgalom jellemzően személygépjármű és buszforgalomból áll. minimális tehergépjármű (1-2 kistehergépkocsi) forgalom a látogatóközpont kiszolgálásából adódik.

A tervezési sebesség: 30 km/h

A területre behajtó gépjárművek a parkolást követően leállnak, környezetre gyakorolt hatásuk a szomszédos 37. és 39. számú másodrendű főutak jelentős forgalma által okozott levegőszennyezéshez képest elhanyagolható mértékű.

Az ingatlan jelenleg gázbekötéssel nem rendelkezik, de az ingatlanon belül, a telekhatárokkal párhuzamosan meglévő gázellátó vezeték található. Ennek védőövezetében felépítmény nem helyezhető el. A burkolatok alá kerülő nyomvonalakon a gázvezetékre utólagosan védőcső kerül elhelyezésre.

Fűtés:

Az épület fűtési hőigényének biztosítására talajszondás hőszivattyúra alapozó hőtermelési koncepciót terveznek megvalósítani. Az épület energia ellátása napelemes nyereség áramforrás kiegészítésével történik, az alábbiak szerint:

Hőtermelők és beépített fűtési teljesítményük: geotermikus víz-víz hőszivattyú (2 db EcoForest EcoGeo HP-3 12-40): 44,6 kW

Az épület hőigényét 12 db 120 m-es talajszonda biztosítja. A szondákat egymástól 6 m-es védőtávolsággal helyezük el. A tervezett talajszondák JANSEN GeoShark szimpla-U csöves kivitelű d40 átmérőjű erősített PE100-RC anyagszerkezetű, SDR 11 nyomásfokozatú talajszondák, amelyek kimagasló hidraulikai tulajdonságokkal bírnak a cső belső felületének redőzött kialakítása révén. A szondamezőhöz 1 db Frank V-600 típusú osztó-gyűjtő

akna kerül telepítésre. Az akna szabadterben, autóközlekedéstől mentes területen kerül elhelyezésre, ezért a fedlapja A15-ös, ami 1,5 tonna teherbírású. Az osztó-gyűjtő aknába futnak be a szondákat összekötő vezetékek. Az összekötő vezetékeket földárókban vezetjük az aknáig. Itt a szondáktól jövő vezetékben rotaméterrel szerelt az előremenő vezetékben pedig elzáró szerelvény található. A rotaméter állítható így szabályozhatóak az egyes szondakörök. Az elzáró szerelvénytől kizárhatóak az egyes szondakörök. Az osztó és gyűjtő magaspontjain légtelenítési és feltöltési lehetőség van.

Az osztó-gyűjtő aknákból egyenként 2 pár d75 PE100 SDR11 gerincvezeték indul. Az épületbe való beállásnál az áttörés helyén vízzáró átvezetést kell kialakítani. Javasolt típus, Frank vízzáró átvezetés.

A kitermelt geotermikus energia a jelenlegi jogszabályok szerint nem bányajáradék köteles, mivel a földhőszondák révén kitermelt „hő” 30°C alatti.

Légtechnika:

Az épületben minden helyiség szellőzését biztosítják, jellemzően gépi úton. A külső ablakkal rendelkező helyiségek szellőztetése, nyílászáró nyitásával is történhet.

Az egyes helyiségek gépi úton tervezett szellőztetését az alábbi rendszerekkel kívánják biztosítani, helységcsoportokra bontott szellőztetési területeket megkülönböztetve, figyelembe véve az egyes területek önálló működésének lehetőségét. Ennek megfelelően, a földszinti és emeleti helyiségek szellőztetéséről önálló légtechnikai rendszerek gondoskodnak.

Aula és vizesblokk szellőzése (L01 - rendszer):

A központi aulát és a földszinti, valamint emeleti vizesblokkok szellőztetését gépi úton, egy kompakt légkezelő berendezés beépítésével kívánják biztosítani, kiegyenlített szellőzést biztosítva, az alábbi műszaki paraméterekkel:

• Berendezés típusa:	AIRVENT Verso CF 1300 F típ.
• Befúvás légmennyisége:	1250 m ³ /h
• Elszívás légmennyisége:	1250 m ³ /h
• Külső nyomásteljesítmény:	270/ 270 Pa
• Szellőző rendszer típusa:	kiegyenlített
• Befűjt levegő hőmérséklete:	22°C (tél) / 24°C (nyár)
• Hővisszanyerés:	van, lemezes keresztáramú
• Visszakeverés:	nincs, tiszta frisslevegős
• Szükséges fűtési teljesítmény (előfűtő):	P=5,0 kW (~2x400V)
• Szükséges fűtési teljesítmény (utófűtő):	Q _f =2,3 kW (40/30°C)
• Szükséges hűtési teljesítmény:	Q _h =1,7 kW (10/15°C)
• Villamos teljesítmény:	P=0,94 kW (~1x230V)

A helyiségekbe történő befúvás jellemzően előterek és az öltözők esetében történik, míg az elszívás a WC-k és zuhanyozók irányába.

A légkezelő berendezés a földszinti vizesblokk melletti gépészeti helyiségben kerül elhelyezésre. A friss levegő vétele homlokzaton, esővédő fix zsalun keresztül történik. Az elhasznált levegő kifúvása angolaknába történik. A légkezelő időprogram szerint működtetendő a használati idő függvényében, saját gyári automatika által.

Emeleti iroda és VIP helyiségek szellőzése (L02 - rendszer):

Az emeleten található iroda, valamint VIP helyiségek szellőztetését gépi úton, egy kompakt légkezelő berendezés beépítésével kívánják biztosítani, kiegyenlített szellőzést biztosítva, az alábbi műszaki paraméterekkel:

• Berendezés típusa:	AIRVENT Verso CF 1300 F típ.
• Befúvás légmennyisége:	1250 m ³ /h
• Elszívás légmennyisége:	1250 m ³ /h
• Külső nyomásteljesítmény:	270/ 270 Pa
• Szellőző rendszer típusa:	kiegyenlített
• Befűjt levegő hőmérséklete:	22°C (tél) / 24°C (nyár)
• Hővisszanyerés:	van, lemezes keresztáramú
• Visszakeverés:	nincs, tiszta frisslevegős
• Szükséges fűtési teljesítmény (előfűtő):	P=5,0 kW (~2x400V)
• Szükséges fűtési teljesítmény (utófűtő):	Q _f =2,3 kW (40/30°C)
• Szükséges hűtési teljesítmény:	Q _h =1,7 kW (10/15°C)
• Villamos teljesítmény:	P=0,94 kW (~1x230V)

A helyiségekbe történő befúvás álmennyezet felől történik a homlokzati üvegfal előtt, résbefúvók beépítésével, míg az elszívás az áttört, optikai álmennyezetből történik.

A légkezelő berendezés a földszinti vizesblokk melletti gépészeti helyiségben kerül elhelyezésre. A friss levegő az épulettől távolabb, esővédő fix zsalut fogadó előkerti felépítményen keresztül történik. Az elhasznált levegő kifúvása épület melletti angolaknába történik.

A légkezelő időprogram szerint működtetendő a használati idő függvényében, saját gyári automatika által.

Földszinti fogyasztótér szellőzése (L03 - rendszer):

A földszinti Tapas bár fogyasztóterét és a bortrezort, a hozzájuk tartozó kiszolgáló helyiségekkel együtt, gépi úton kívánják szellőztetni. Beépítésre kerül egy kompakt légkezelő berendezés, kiegyenlített szellőzést biztosítva, az alábbi műszaki paraméterekkel:

• - Berendezés típusa:	AIRVENT Verso CF 1300 F típ.
• - Befúvás légmennyisége:	1250 m ³ /h
• - Elszívás légmennyisége:	1250 m ³ /h
• - Külső nyomásteljesítmény:	270/ 270 Pa
• - Szellőző rendszer típusa:	kiegyenlített
• - Befűjt levegő hőmérséklete:	22°C (tél) / 24°C (nyár)
• - Hővisszanyerés:	van, lemezes keresztáramú

- - Visszakeverés: nincs, tiszta frisslevegős
- - Szükséges fűtési teljesítmény (előfűtő): $P=5,0 \text{ kW}$ ($\sim 2 \times 400\text{V}$)
- - Szükséges fűtési teljesítmény (utófűtő): $Q_f=2,3 \text{ kW}$ ($40/35^\circ\text{C}$)
- - Szükséges hűtési teljesítmény: $Q_h=1,7 \text{ kW}$ ($10/15^\circ\text{C}$)
- - Villamos teljesítmény: $P=0,94 \text{ kW}$ ($\sim 1 \times 230\text{V}$)

A helyiségekbe történő befűtés a fogyasztóterbe, fali szellőzőrácsokon keresztül történik, míg az elszívás hasonló módon, a tálaló helyiség felé történik. A légkezelő berendezés a raktárak melletti földszinti gépészeti helyiségben kerül elhelyezésre. A friss levegő az épülettől távolabb, esővédő fix zsalut fogadó előkerti felépítményen keresztül történik. Az elhasznált levegő kifűvése homlokzati fix zsalun keresztül történik.

A légkezelő időprogram szerint működtetendő a használati idő függvényében, saját gyári automatika által.

Emeleti kóstolótér szellőzése (L04 - rendszer):

Az emeleti borkóstoló fogyasztóterét, a hozzá tartozó catering helyiséggel együtt, gépi úton kívánják szellőztetni. Beépítésre kerül egy kompakt légkezelő berendezés, kiegyenlített szellőzést biztosítva, az alábbi műszaki paraméterekkel:

- - Berendezés típusa: AIRVENT Verso CF 1300 F típ.
- - Befűtés légmennyisége: $1250 \text{ m}^3/\text{h}$
- - Elszívás légmennyisége: $1250 \text{ m}^3/\text{h}$
- - Külső nyomásteljesítmény: $270/270 \text{ Pa}$
- - Szellőző rendszer típusa: kiegyenlített
- - Befűtött levegő hőmérséklete: 22°C (tél) / 24°C (nyár)
- - Hővisszanyerés: van, lemezes keresztáramú
- - Visszakeverés: nincs, tiszta frisslevegős
- - Szükséges fűtési teljesítmény (előfűtő): $P=5,0 \text{ kW}$ ($\sim 2 \times 400\text{V}$)
- - Szükséges fűtési teljesítmény (utófűtő): $Q_f=2,3 \text{ kW}$ ($40/35^\circ\text{C}$)
- - Szükséges hűtési teljesítmény: $Q_h=1,7 \text{ kW}$ ($10/15^\circ\text{C}$)
- - Villamos teljesítmény: $P=0,94 \text{ kW}$ ($\sim 1 \times 230\text{V}$)

A kóstolótérbe történő befűtés a földszint irányából, parapet magasságba beépített eláraszthatós befűvőelemeken keresztül történik, míg az elszívás fali szellőzőrácsokon keresztül, a tálaló helyiség felé történik.

A légkezelő berendezés a raktárak melletti földszinti gépészeti helyiségben kerül elhelyezésre. A friss levegő az épülettől távolabb, esővédő fix zsalut fogadó előkerti felépítményen keresztül történik. Az elhasznált levegő kifűvése homlokzati fix zsalun keresztül történik.

A légkezelő időprogram szerint működtetendő a használati idő függvényében, saját gyári automatika által.

Főzőkonyha szellőzése (L05 - rendszer):

A földszinti főzőkonyha területét, a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségekkel együtt, gépi úton kívánják szellőztetni. Beépítésre kerül egy légkezelő berendezés, depressziós szellőzést biztosítva, az alábbi műszaki paraméterekkel:

• Berendezés típusa:	AIRVENT MultiPlex 42R típ.
• Befúvás légmennyisége:	3300 m ³ /h
• Elszívás légmennyisége:	3500 m ³ /h
• Külső nyomásteljesítmény:	300/ 500 Pa
• Szellőző rendszer típusa:	depressziós
• Befújt levegő hőmérséklete:	20°C (tél) / 24°C (nyár)
• Hővisszanyerés:	van, lemezes keresztáramú
• Visszakeverés:	nincs, tiszta frisslevegős
• Szükséges fűtési teljesítmény:	Q _f =10,6 kW (40/35°C)
• Szükséges hűtési teljesítmény:	Q _h =16,4 kW (10/15°C)
• Villamos teljesítmény:	P=5,0 kW (~3x400V)

Ez a berendezés befúvó-elszívó egységekből áll, zsírleválasztó kiegészítő szűrővel. Befúvás jellemzően a főzőtérbe, az elszívás pedig nagyrészt a konyhai főző területről történne, valamint a kiszolgáló helyiségekben. A főzőtérben az elszívás nagykonyhai elszívó ernyő beépítésével történik.

A friss levegő az épülettől távolabb, esővédő fix zsalut fogadó előkert felépítményen keresztül történik. Az elhasznált levegő kifúvása épített kürtön keresztül, tetőszík fölött történik.

A légkezelő időprogram szerint működtetendő a használati idő függvényében, saját gyári automatika által. A berendezés a konyha melletti földszinti gépészeti helyiségben kerül elhelyezésre.

Kerékpárkölcsonzó vizesblokk:

Az érintett öltöző és WC vizesblokk helyiségek részére önálló, helyi elszívó ventilátorok által biztosított gépi szellőztetést biztosítanak. Kifúvás homlokzaton keresztül a kültérbe történik. A légpótlás külső falba beépített légbevezető elemeken keresztül történik.

A tárgyi vizesblokk szezonális működésű, télen lezárásra kerül, nincs használatban.

Hő- és füstelvezetés

A menekülő útvonalak, illetve az állandó tartózkodási helyiségek hő- és füstelvezetése és légpótlása természetes úton, nyílászárokon keresztül kerül megoldásra, ahol természetes úton ez nem biztosítható, ott gépi hő- és füstelvezetést és légpótlást kell kiépíteni a tűzvédelmi leírásnak megfelelően. Ennek megfelelően gépi hő- és füstelszívásra lesz szükség a központi aula esetében (80000 m³/h).

A megfelelő elszívás érdekében beépítésre kerül az emeleti raktár helyiségbe, födém alatti elhelyezéssel egy AIRVENT THGT/4-900-6/30 típusú füstelszívó

axiális ventilátor, valamint az emeleti kóstolótér tetőszerkezete alatt egy AIRVENT THGT/4-1000-6/16 típ. füstelszívó axiális ventilátor.

A ventilátorok egyenként 40.000 m³/h légszállítással rendelkeznek. Az elszívott levegőt mind a kettő esetben a homlokzaton, fix zsaluzaton keresztül juttatják a szabadba.

Az elszívásra a belmagasság felső harmadában kerül sor, tetőszerkezet alatt.

Összefoglalva:

A látogatóközpont esetében az üzemeléshez kapcsolódóan bejelentésköteles légszennyező pontforrás nem létesül.

Levegőtisztaság-védelmi hatásterület

Fentiek alapján kijelenthető, hogy a beruházás működése során levegőtisztaság-védelmi hatásterület az ingatlan telekhatárán belül marad, azt azonosnak vesszük a telekhatárral, ábrázolását nem tartjuk indokoltnak.

Közvetett hatás:

Az igénybe vett szállítási útvonalak környezetében átmeneti levegőminőség romlás lehetséges. Mértéke a jelenlegi állapothoz képest várhatóan nem érzékelhető.

Havária, baleset:

Közvetlen hatás:

Havária helyzet csak rendkívüli esetben keletkezhet (közlekedési balesetből, vagy bármilyen egyéb okból keletkező tűz, mely során a terjedő füst erősen toxikus anyagokat is tartalmazhat). Az égés anyagától, időtartamától és a meteorológiai körülményektől függően jelentős területeket veszélyeztethet, a tűz eloltásáig. A tűzvédelmi szabályok betartása esetén a havária helyzet kialakulásának veszélye minimális kockázatot jelent.

Felhagyás:

A beruházás teljesen új, illetve az építető hosszú ideig kívánja a Látogatóközpontot üzemeltetni, így felhagyással a közeljövőben nem kell számolni.

B) Geokörnyezetre (domborzatra, talajra, földtani közegre) gyakorolt hatás

Domborzati viszonyok

A vizsgált terület földrajzilag a Hegyalja kistájhoz tartozik, amely a Tokaj-Zempléni Hegyvidék középtájában fekszik. A terület a kistáj déli csücskében helyezkedik el, közel a Taktaköz kistájhoz.

A kistáj 100 és 514 m között változó tszf-i magasságú, erősen tagolt, DK-i kitétségű lejtővidék. A felszín 2/3-a a közepes magasságú, tagolt dombságok orográfiai domborzattípusába sorolható. Az ÉK-i csapású kistájat a Zempléni-hegység Bodrog felé kifutó gerincei tagolják, amelyek között félmedencék alakultak ki. A tagolt hegyláb felszín átlagos relatív reliefe 115 m/km^2 , ÉK-en 130, a középső szakaszon 50 m/km^2 értékű. Az átlagos vízfolyássűrűség $2,2 \text{ km/km}^2$, a félmedencékben ezt meghaladó értékű. A felszín több mint 80 %-a talajerózióval veszélyeztetett.

Domborzati viszonyok

12. kép

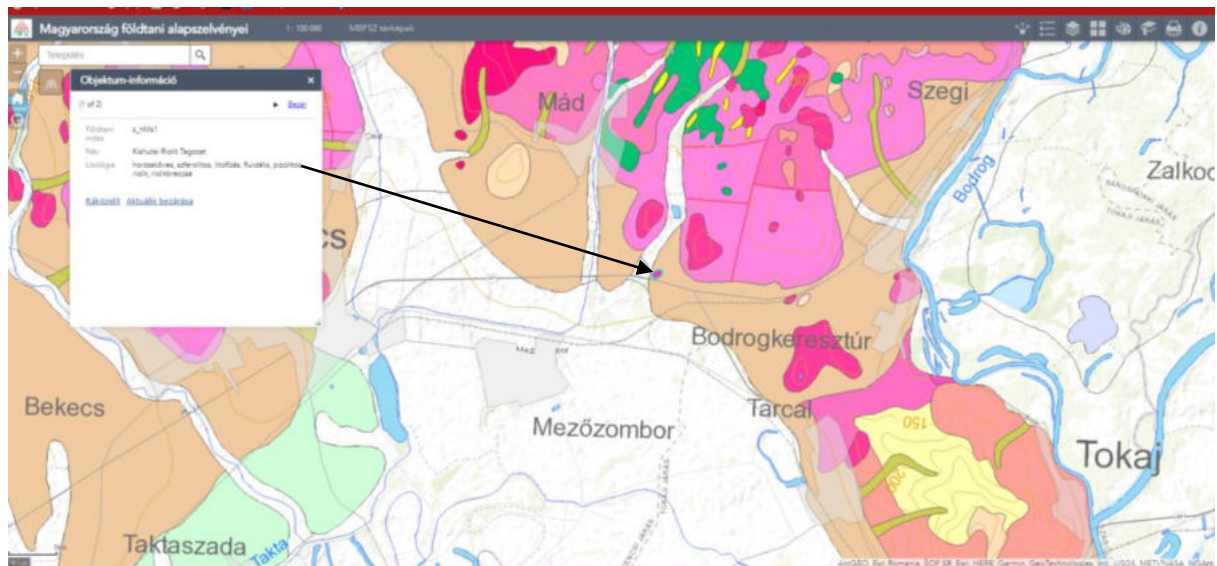
Földtan

A kistáj kb. 60 %-át szarmata riolittufa építi fel, a középső és a DK-i részek a centrális kitörésekből származó szarmata piroxénandezitből állnak (20 %). Ez utóbbiak a nagyobb abszolút magasságú felszínekhez kapcsolódnak. A képet az intenzív hidrotermális, kovás, karbonátos vulkáni utóműködés termékei és a szarmata lagunarendszerben lerakódott áthalmozott vulkanitok színezik. Erdőbénye mellett a szarmata korú gejzírtó-medencében 30-40 m

vastagságban kovaföld képződött, amit 1937 óta művelnek. Mád és Sárospatak térségében kaolin-előfordulások vannak. A pleisztocénben megnövekedő relatív relief a lepusztító folyamatok hajtóerejévé vált.

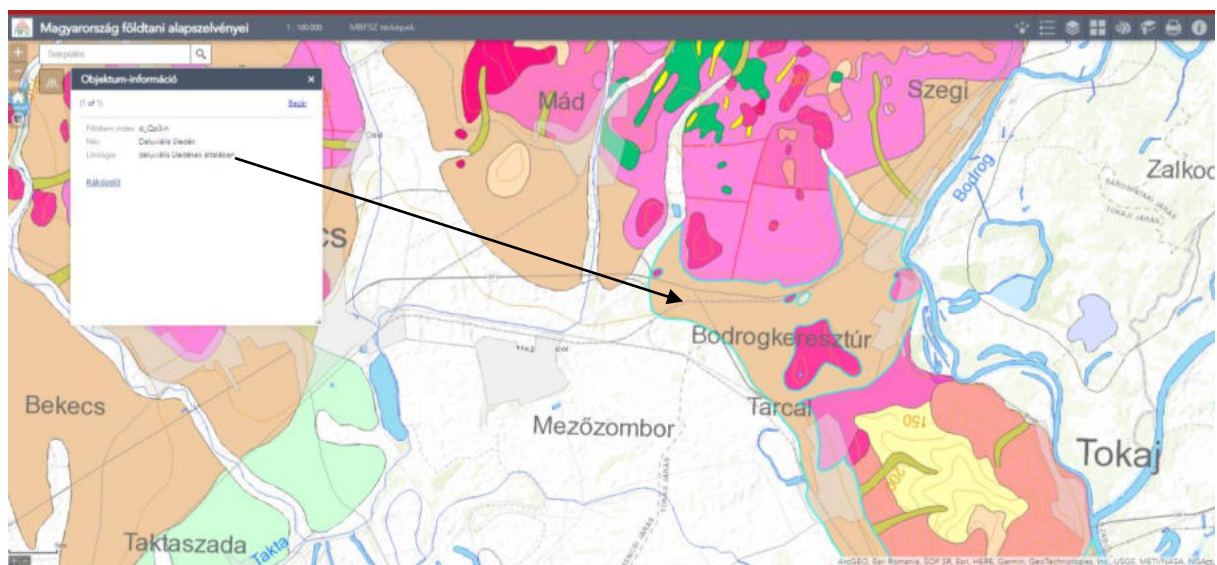
A felszínt mindenütt vékonyabb-vastagabb szolifukciós üledék fedi, a peremeken erre helyenként lösz települt. A kistáj jellemző szerkezeti irányai az ÉK-DNYi- (ez egyben a DK-i határt is jelöli) és az ÉÉNY-DDK-i.

Magyarország földtani alapszelvény térképrészletét a 13., 14. képeken mutatjuk be (forrás: map.mbfsz.gov.hu). A tervezési terület és környezete Kishutai Riolit Tagozat (horzsaköves, szferolitos, litofizás, fluidális, pizolitos riolit, riolitbreccsa), illetve Deluviás üledék területen fekszik.

Földtani alapszelvény

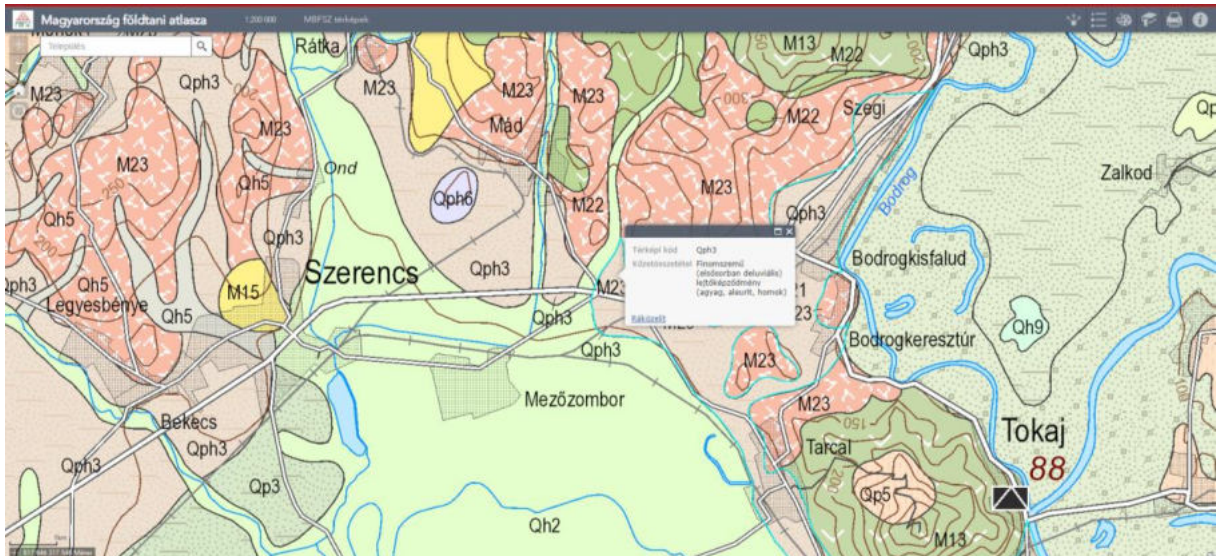
13. kép

Földtani alapszelvény

14. kép

Magyarország földtani atlasza térképrészletét a 15. képen mutatjuk be (forrás: map.mbfisz.gov.hu). A telepen a kőzetösszetétel: finomszerű (elsősorban deluviális) lejtőképződmény (agyag, aleurit, homok).

Földtani atlasz

15. kép

Talajok

A kistájat 55 %-ban agyagbemosódásos barna erdőtalajok borítják. Andezit- és riolit-tufa-málladákon, illetve harmadidőszaki agyagos üledékeken képződtek, és rendszerint kisebb-nagyobb mértékben erodálódtak. Mechanikai összetételük általában agyagos vályog. Vízgazdálkodásuk függ az erodáltság mértékétől, azaz a termőréteg vastagságától. Ahol a termőréteg nem korlátozott kiterjedésű, ott a kis vízvezető, a nagy vízraktározó és az erős víztartó képesség a jellemző, míg a sekély termőrétegű változatok esetében a vízgazdálkodás szélsőséges. Az erősen savanyú kémhatású erodált változatok és a nem vagy csupán kismértékben erodált, gyengén savanyú talajok termékenységi besorolása eltérő (ext. 20-45, int. 25-55). Erdősültségük 46 %-os, de jelentős a szőlőterületek aránya is (23 %).

A szelídebb K-i dombokon képződött barnaföldek területi aránya 39 %. Talajképző kőzetük harmadidőszaki üledék vagy nyirok. Mechanikai összetételük agyagos vályog. Vízgazdálkodásukra a kis vízvezető, az erős víztartó és a nagy vízraktározó képesség jellemző. Az erősen erodált, sekély termőrétegű változatok vízgazdálkodása szélsőséges. Előbbiek jobb, utóbbiak gyengébb termékenységek (ext. 25-35 és int. 30-55). Az erózióval erősen veszélyeztetett területek általában szőlők (74 %).

A köves és a földes kopárok részaránya csupán 4 %.

A kevés szántón búzát, kukoricát, burgonyát termesztenek, a savanyú lejtős talajokon pedig vöröshérét. A talajvédelem különösen a szőlőterületeken lehetne kiterjedtebb.

A talajtípusok területi megoszlása	
Talajtípus kód	Területi részesedés (%)
01	4
07	55
09	39
31	2

7. táblázat

A talajtípusok területi elterjedése a domborzati adottság függvényében					
Talajtípus kód	Lejtőkategória				Erdő
	0-5	5-17	17-25	>25	
01	-	-	-	100	-
07	4	6	18	26	46
09	42	22	32	4	-
31	100	-	-	-	-

8. táblázat

A kistájra jellemző adatokat a Magyarország kistájainak katasztere (2010.) c. kiadványból vettük.

Beruházással érintett terület:

A területre vonatkozóan az építési engedélyezési tervhez talajvizsgálati jelentést, talajmechanikai feltárásokat végeztek.

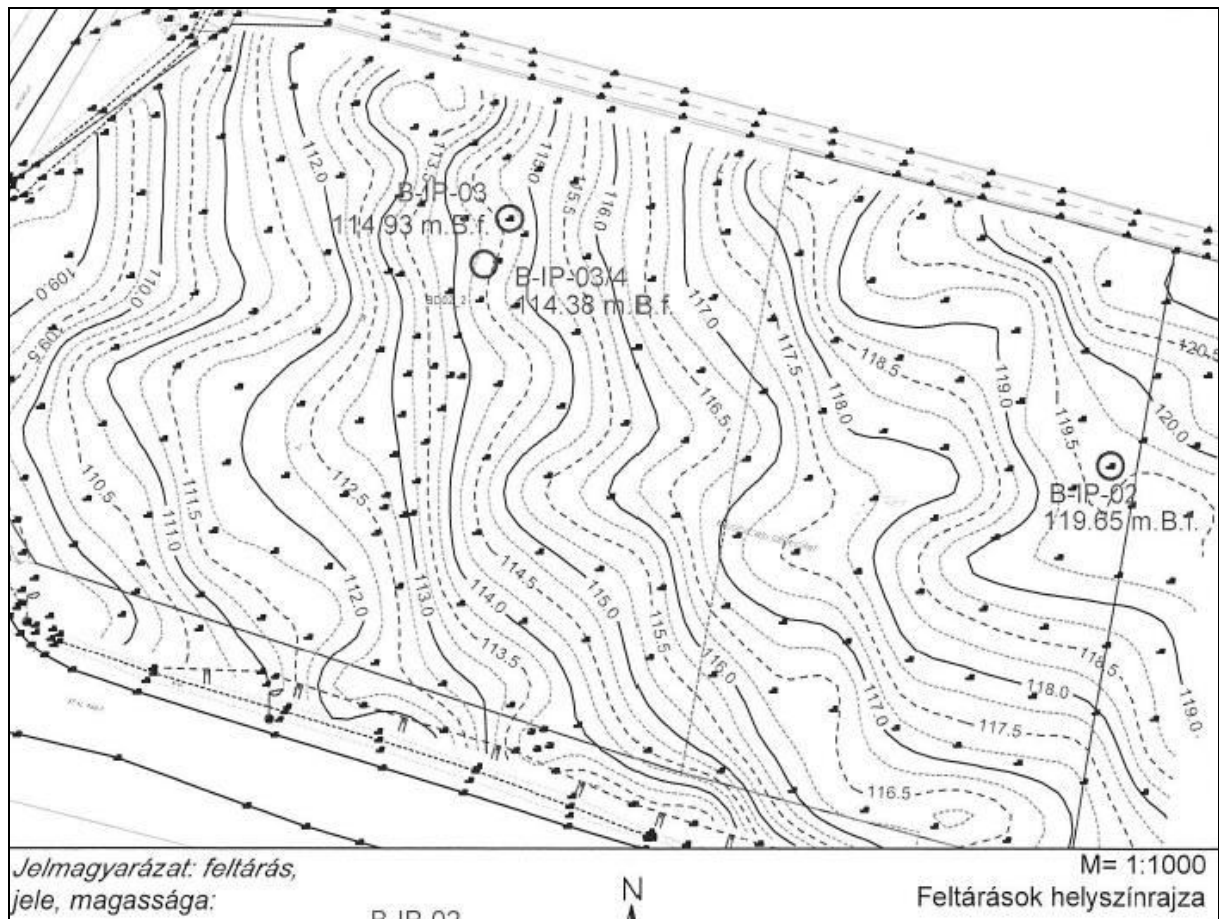
Magyarország 1:100000 méretarányú felszíni földtan térképe alapján a tervezési területet a Kishutai Riolit Tagozat képződményei (horzsaköves, szferolitos, litofizás, fluidális, pizolitos, riolit, riolitreccsa), Deluviális üledékek és folyóvízi üledékek borítják.

Az MSZ-1998-1:2008 szabvány szeizmikus zónatérképének értékelése szerint a vizsgált terület a 2. zónába tartozik. Ezen hivatkozott szabvány NB1. táblázatában a Mezőzomborra megadott talajgyorsulási referenciaérték $a_{gR} = 0,10$ g. A talajok szeizmikus osztályozását az MSZ 1998-1:2008 3.1. táblázata alapján adjuk meg. A helyszínen előforduló talajok a vonatkozó táblázat szerint a „C” altalajosztályba tartoznak.

Terepi feltárások helyei:

Feltárások jele	mélysége [m]	EOVx [m]	EOVy [m]
B-IP-02	2,4	316128	817275
B-IP-03	0,5	316166	817182
B-IP-03/4	5,0	316159	817178

9. táblázat

16. kép

A feltalaj minősítése A-2, azaz bizonytalan, az alábbi szerkezeti blokkokra bontható:

- növényi gyökeres agyagos fedő,
- szemcsés réteg,
- közepes és nagy plaszticitású agyagok.

Növényi gyökeres agyagos fedő:

A feltárások helyén a térszint 10-20 cm vastag barba agyagos, növényi eres fedőréteg borítja.

Szemcsés réteg:

Barna színű kissé iszapos homok (Sa) jelent meg a B-IP-03/4 jelű fúrásban 0,5-5,0 m között. A mértékadó szemcsenagyság 0,25 mm, amely a finom homok tartományába tartozik.

A szemcsés rétegek jellemzőit az alábbi táblázatban mutatjuk be:

Fúrás jele	Szemeloszlási görbe jele	iszap (%)	homok (%)	kavics (%)	D _m (mm)	D ₁₀ (mm)	c _u	szemeloszlási görbe alakja
B-IP-03/4	szg-01	7,91	77,73	14,36	0,25	0,1254	4,72	meredek

10. táblázat

Az alacsony egyenlőtlenségi együttható (c_u) folyósodásra való hajlamot jelez, a besorolás elsősorban külső erózióra vonatkozik. Dinamikus hatás, áramló víz azonban a folyós, folyósodásra hajlamos talaj szemcseszerkezetét megbonthatja.

Közepesen és nagyon plastikus agyagok

A feltárásokban megjelent kötött rétegek helyben keletkezett, vagy áthalmazott vulkáni termékek mállási termékei képződésük alapján.

A kötött talajokat a B-IP-02 jelű feltárásban 0,0-2,4m között tártunk fel. A közepes és kövér agyagok színe világosbarna és barna volt. A feltárt minták agyagos mátrixában apró kőzetszemcséket és kőzetmálladékot figyeltünk meg.

A feltárt közepes és kövér agyagok merev talajállapotúak voltak. A közepes agyag közepesen (D-3), míg a kövér agyag nagyon (D-4) térfogatváltozó tulajdonságú volt.

(forrás: Geofront Geotechnika Kft talajvizsgálati jelentése).

Létesítés:

Hatótényező (normál üzemi körülmények között):

- Munkagépek üzemeltetése, építkezés

Hatótényezők okozta hatások területi lehatárolása:

- Közvetlen hatásterület: a tervezési terület
- Közvetett hatásterület: szállítási útvonal

Hatótényező (balesetek, meghibásodások előfordulása esetén):

- Gépek, berendezések meghibásodása (pl. üzemanyag-, kenőanyag kifolyása) okozta szennyezés

Hatótényezők okozta hatások területi lehatárolása:

- Közvetlen hatásterület: a tervezési terület
- Közvetett hatásterület: szállítási útvonal

A terület jelenleg gyepes, enyhén dombos terület (szintkülönbség mintegy 10 m körüli).

A jelenlegi domborzati viszonyokban a beruházás minimális változást jelent majd, mivel a telepítés során egy kb. 200 m hosszú támfalrendszer valósul meg, ugyanakkor képileg belesimul a tájba.)

Az építés során a természetes talajt és a talajvizet számottevő közvetlen és közvetett igénybevételek, hatások nem érik.

A tervezési területen kedvezőtlen körülmény, hogy nagy plasticitású térfogatváltozó és bizonytalan minőségű agyagok (agyagos kőzetmálladék) építik fel a térszín felső részét, melyek víztartalom változás hatására duzzadnak-zsugorodnak. Ezen agyagok nem képeznek összefüggő réteget.

A feltárt talajok szikkasztásra közepesen alkalmasak. A szikkasztómező alsó síkjára 30 cm vastag, mosott osztályozott kulé kavics (20-40 mm szemcseméretű) terítése indokolt a talajvizsgálati jelentés alapján.

A munkavégzés során valószínűleg nem kell számítani a talajvíz megjelenésére, bár lokális szivárgó vizek bárhol, bármely mélységben jelentkezhetnek.

Amennyiben az építési tevékenység folyamán szennyezésre utaló nyomot észlel a kivitelező, azt jelenteni köteles a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya felé.

Megvalósítás, működés:

Az üzemelés során a természetes talajt és a talajvizet számottevő közvetlen és közvetett igénybevételek, hatások nem érik.

Az ingatlan közelében közüzemi szennyvíz csatorna nem található, így a Látogatóközpont üzemeltetéséhez egy saját szennyvízkezelőt kívánnak létrehozni.

A Sárga Borház étterem a beruházási területtel szomszédos ingatlanon szennyvíz szikkasztó mezőt üzemeltet. Az automatikus üzemű szennyvíztisztító rendszert előzetes vizsgálati eljárást lefolytatva engedélyeztették, lezáró határozat száma: BO/16/15837-24/2016.

A meglévő szennyvíz szikkasztó mező üzemeltetési tapasztalatait figyelembe véve, a saját ingatlanon egy új, méretezett szennyvíz szikkasztó mező kialakítását tervezik.

Havária, baleset:

A Látogatóközpontban havária helyzet csak rendkívüli esetben keletkezhet, ugyanakkor a munkavédelmi, környezetvédelmi és a tűzvédelmi szabályok betartása esetén a havária helyzet kialakulásának veszélye minimális kockázatot jelent.

Egy esetleges baleset során a kiszóródó, kifolyó veszélyes anyagok, a talajra, talajba, közvetve a felszín alatti vizekbe kerülve okozhatnak szennyezést. Elsődleges szempont, hogy a lehető legrövidebb időn belül el kell hárítani a veszélyt, és a szennyeződést a lehető leggyorsabban meg kell szüntetni. Ha a szennyezés jellege megengedi, akkor a kárelhárítás megkezdéséig a szennyezés továbbterjedését meg kell akadályozni.

Felhagyás:

A beruházás teljesen új, illetve az építetű hosszú ideig kívánja a Látogatóközpontot üzemeltetni, így felhagyással a közeljövőben nem kell számolni.

C) Felszíni és felszín alatti vízre gyakorolt hatás

Vizek

A Zempléni-hegységnek a Bodrog felé lejtő peremvidékét a Ronyva torkolati szakaszától kezdve a Radvány (Hercegekúti-), a Szarkakúti-, a Tolcsvai-, és a Bényei-patakon át DK-nek haladó vízfolyások harántolják. D-en részesedik a a Taktába folyó Mádi-patak vízgyűjtőjéből is.

A vízfolyások közös tulajdonsága a szélsőséges vízjárás és vízhozam-ingadozás, bár az utóbbi mértéke erősen függ a tápláló terület tározó hatásától. Az árvizek szokásos időpontja a kora tavasz, de nyár elején és ősszel is lehetségesek. Az árhullámok nem tartósak, az árterületről gyorsan levonulnak.

2 kis tározótava a Mádi-patakon 2 ha, mellékvizén, a Fürdő-patakon, a Mád-Dorgóvölgyi-tározó pedig 4,5 ha területű. Előbbi záportározást, utóbbi mezőgazdasági vízpótlást szolgál. Forrásai közül az erdőhorváti Ny-i forrás említhető, 36 l/p átlagos vízhozammal. Valamelyes „talajvíz” a völgyek alsóbb szakaszain 4-6 m között, feljebb 6 m-nél mélyebben érhető el. Az artézi kutak általában sekélyesek, a vízmennyiségük mérsékelt.

Vízfolyás	Vízmerce	LKV	LNv	KQ	KÖQ	NQ
		cm		m ³ /s		
Ronyva-patak	Sátoraljaújhely	6	330	0,150	2,00	250
Radvány-patak	Sárospatak	0	230	0,015	0,20	30
Tolcsva-patak	Tolcsva	13	200	0,200	0,25	40

11. táblázat

A kistájra jellemző adatokat a Magyarország kistájainak katasztere (2010.) c. kiadványból vettük.

Beruházással érintett terület:

A területre vonatkozóan az építési engedélyezési tervhez talajvizsgálati jelentést, talajmechanikai feltárásokat végeztek.

A fúrások készítésekor a feltárásokban nem érték el talajvízszintet.

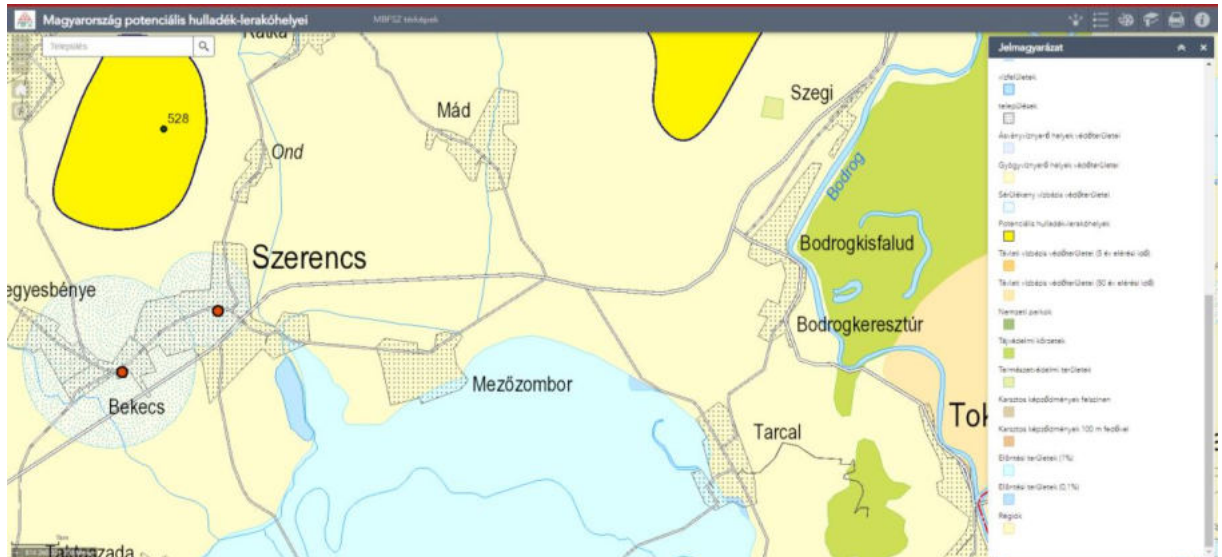
Az országos törzshálózat részét képező talajvízszint-figyelőkút a tervezési területhez releváns közelségben nem helyezkedik el.

Magyarország talajvíztérképei szerint a tervezési területen a nyugalmi talajvízszint 4-8, illetve 5-10 m mélységekben helyezkedik el.

A talajvízjárásról időbeli adatsorral nem rendelkezünk.

A beruházás szempontjából a talajvíz irreleváns mélységben jelenik meg a jelen információk szerint.

Az MBFSZ honlapján megtalálható „Potenciális hulladéklerakók elhelyezési lehetőségei elnevezésű” tematikus digitális adatbázis, illetve térkép a beruházás helyét nem tartja nyilván, mint sérülékeny vízbázis védőterület (10. kép).

17. kép

Az MBFSZ honlapján megtalálható „Magyarország talajvíz térképe” elnevezésű tematikus digitális adatbázis, illetve térkép alapján a telephelyen a talajvíz mélysége > 8 m.

A vizsgált terület Mezőzombor közigazgatási területén található. A település érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen fekszik a 27/2004 (XII. 25.) KvVM rendelet alapján.

A Mezőzombor, hrsz.: 0202/2 ingatlanon állandó vízfolyás nincs. A Fürdő-patak a beruházási terület mellett folyik el, a 39. sz. főút túloldalán.

18. kép

Létesítés:

Hatótényező (normál üzemi körülmények között):

- Munkagépek üzemeltetése, építkezés

Hatótényezők okozta hatások területi lehatárolása:

- Közvetlen hatásterület: a telephely
- Közvetett hatásterület: szállítási útvonal

Hatótényező (balesetek, meghibásodások előfordulása esetén):

- Gépek, berendezések meghibásodása (pl. üzemanyag-, kenőanyag kifolyása) okozta szennyezés

Hatótényezők okozta hatások területi lehatárolása:

- Közvetlen hatásterület: a telephely
- Közvetett hatásterület: szállítási útvonal

Víz kivétel a telepítés során nem történik a területen.

A tervezett tevékenység hatását a felszíni és felszín alatti vizekre semlegesnek minősítjük. A felszín alatti vizek elszennyeződésének kockázata szakszerűen végzett kivitelezés mellett kizárható.

A munkavégzés során valószínűleg nem kell számítani a talajvíz megjelenésére. Amennyiben mégis jelentkezne, úgy a talajvizet a kötött talajokban nyíltvíztartással is el lehet távolítani.

Az építés nem jelent veszélyt a 39. sz. főút túloldalán folyó Fürdő-patak vízminőségére, a felszíni és felszín alatti vizeket közvetlen és közvetett igénybevételek, hatások nem érik.

Megvalósítás, működés:

Ivóvízellátás

Ivóvíz csatlakozás jelenleg a telken belül nem áll rendelkezésre. Az ingatlan közelében közüzemű vízvezeték nem található.

A vízellátás a 0202/1 hrsz-ú ingatlanon meglévő kútról kerül biztosításra, egy új vízellátó vezeték kiépítésével. Az új bekötővezeték az ingatlan ÉK-i pontján jön be, majd becsatlakozik a fogyasztásmérő csomópontot tartalmazó aknaműtárgyba. A vezetéken érkező víz kezelése szükséges. A vezetéken szükség esetén egy tározó tartály is elhelyezhető, puffer jelleggel.

A fogyasztásmérő aknát követően a tervezett vízvezeték csatlakozik az épület kitörési pontjához.

Az épületen belül megkülönböztetünk:

- ivóvizet (kommunális célra felhasználásra kerülő hálózatról vételezett víz)
- használati melegvizet (kommunális célra felhasználásra kerülő hálózatról vételezett víz)

Napi vízfogyasztás és szennyvíz-mennyiség:

Az épület teljes napi vízfelhasználása az MI-10-158-1:1992 Műszaki Irányelv értékei alapján került meghatározásra.

Napi vízfogyasztás, és szennyvíz kibocsátás	
Személyzet létszáma	6 fő
Személyzet fajlagos vízfogyasztása	50 l/nap
Személyzet vízigénye:	300 l/nap
Vendégek létszáma	150 fő
Vendégek fajlagos vízfogyasztása	15 l/nap
Vendégek vízigénye:	2250 l/nap
Konyhai dolgozók létszáma	4 fő
Konyhai dolgozók fajlagos vízfogyasztása	150 l/nap
Konyhai dolgozók vízigénye:	600 l/nap
Konyhai adag száma	100 adag
Konyhai fejadag vízfogyasztása	10 l/adag
Konyha vízigénye:	1000 l/nap
Takarítás vízigénye:	600 l/nap
Az épület várható átlagos napi vízfogyasztása	4,75 m³/nap
Az épület várható átlagos napi szennyvíz kibocsátása	4,75 m³/nap

12. táblázat

Az épület egyidejű csúcs vízigénye az MSZ 04-132-1991 szabvány irányszámai alapján került meghatározásra.

Az épület egyidejű mértékadó csúcs ivóvíz igénye a szabvány szerinti számítással: 1,70 l/s.

A szükséges kifolyási nyomás az ivóvíz hálózat berendezéseinél 0,5 bar.

A 2011. évi CCIX. törvény 1. számú melléklete alapján meghatározott felhasználói egyenérték 1.

A szükséges kifolyási nyomás az ivóvíz hálózat berendezéseinél 0,5 bar.

Vízkezelés

A használati hidegvizet egy kézi visszaöblítésű szennyfogó szűrővel tisztítják. A szűrőállomás visszacsapó-szeleppel, és integrált nyomáscsökkentővel rendelkezik, amelyen az épületen belüli maximális nyomásfokozatot állíthatják be, ez jelen esetben ~4,0 bar.

Szaniter berendezések

Vizesblokkok kialakítása, szaniterak elhelyezése építészterv szerint.

A gépészeti helyiségekben és takarító szertárban tömlővéges csatlakozójú falikutak kerülnek.

Felhasználási igényeknek megfelelően, általánosan a mosdók, kézmosók egykaros keverőcsaptelepet kapnak. A zuhanyzók víztakarékos, előkevert melegvízhez használható, nyomógombos csapteleppel szerelendők. A takarításhoz igénybevett falikutakat légbeszívós, tömlővéges kifolyókkal tervezik. A vizelede berendezés öblítő szelepe automatikus működéséről infrás vezérlés gondoskodik. A WC berendezések mélyöblítésű falra szerelhető kivitelűek, beépített tartályos szerelőelemekkel.

A berendezések, szelepek, tartozékok közösségi használatba kerülnek. Ennek megfelelően a kialakításuknak a következő követelményeket kell kielégíteni: víztakarékos, egyszerű és biztonságos, higiénikus, tartós, könnyen karbantartható. A berendezési tárgyak csapolóit minden esetben tartalékelzáró szerelvényeken keresztül csatlakoztatják az alapvezetéken kialakított ágvezetési leágazásokra.

Használati melegvíz-ellátás:

Az épület vizes berendezéseinek ellátására központi melegvizes rendszert terveznek. Egy darab 300 literes HMV tárolóval tervezik biztosítani a mindenkor HMV vételezési igényeket. A HMV felfűtése párhuzamos üzemben történik. A tároló a földszinti gépészeti helyiségben kerül elhelyezésre.

A központi melegvizes rendszert cirkulációs hálózattal tervezik. A keringést a hálózatba hőmérséklet-vezérelt idő programozható szivattyúval biztosítják. A hálózatot a melegvízvezetékkel párhuzamos nyomvonalon tervezik. A párhuzamosan szerelt cirkulációs vezetékszakaszokba termosztatikus cirkulációs beszabályozó szelepeket alkalmaznak, hogy mindenhol a megfelelő hőmérsékletű víz rendelkezésre álljon.

Forrázás elkerülése céljából a fogyasztói csoportok, vizesblokkok esetében termosztatikus HMV keverőszelepeket terveznek beépíteni, amelyekkel biztosítják a fogyasztóknál a 38°C-ra maximalizált melegvíz hőmérsékletet.

Legionella fertőzés kialakulásának megelőzésére tett intézkedések:

A melegvíz-rendszert úgy kell kialakítani, hogy legionella fertőzés veszélye ne fordulhasson elő, ezért alkalmaznak magasabb hőmérsékletet a központi HMV rendszerben, mint az optimális felhasználási 38°C-os hőmérséklet. Tehát a legionella fertőzés kockázat csökkentésére a tároló tárolási hőmérséklete 65°C. A zuhanyzók és mosdók felé induló csőrendszerben, fogyasztói csoportonként 38°C-ra korlátozzák a kilépő melegvíz hőmérsékletét termosztatikus szelepek segítségével. Termikus fertőtlenítés alkalmával a teljes rendszert fel kell fűteni 70°C-ig. A hálózatot ezen felül éves rendszerességgel tisztítani, fertőtleníteni kell pl.: ClO₂-dal.

Tűzivíz ellátás

A külső oltóvíz igény mennyisége és biztosításának módja, a szakági közmű és tűzvédelmi tervfejezetek tartalma. Épületen belül nedves tűzivíz hálózatot nem kell kialakítani. A tervezett vízvezetékéről a szükséges oltóvíz mennyiség nem biztosítható.

Az 54/2014 (XII.5.) BM rendelet 8. melléklet 1. táblázata alapján a szükséges oltóvíz intenzitást biztosítani szükséges, amelyet az épülettől számított 200 m-en belül lévő tározóról kell biztosítani az 54/2014 (XII.5.) BM rendelet 72.§ (3) bekezdés b) pontja alapján legalább egy órán keresztül.

Az oltóvíztároló befogadóképessége az előírások alapján nem lehet kisebb 30 m³-nél, alsó szintje pedig legfeljebb 7 méterrel lehet mélyebben a talajszintnél. A víztároló kivételi helyét úgy kell kialakítani, hogy az tűzoltó gépjárművel megközelíthető legyen. A víztároló és a védeni kívánt építmény, szabadterület közötti távolság nem haladhatja meg a 200 métert. A távolságot a megközelítési útvonalon kell mérni.

A tűzoltási célra figyelembe vehető 100 m³ alatti önálló víztárolót legalább egy, az ennél nagyobbakat pedig minden megkezdett 100 m³ térfogat után egy-egy szívócsővezetékkel kell ellátni. A szívóvezeték belső átmérője legalább NA 100 legyen, alsó végződését szűrővel, felső vízszintes irányú végződését pedig szabványos A jelű (NA 100) csonkapocccsal és kupakapocccsal kell ellátni. A szívócsonk-csatlakozó helyet vízszintesen, a talajszinttől 0,8-1,2 méter magasságban kell kialakítani.

A szívócsővezetékeket egymástól legalább 5 méter távolságra kell elhelyezni. A tervben egy darab 100 m³-es oltóvíztározó telepítése szerepel, 2 db szívócsonk kialakítással. A tározó feltöltése a kiépítésre kerülő vízvezetékkel történik, mely vízszál-megszakítással biztosítja a tározó utántöltését.

Szennyvízelvezetés

Az ingatlan közelében közüzemi szennyvíz csatorna nem található. A Sárga Borház étterem a beruházási területtel szomszédos ingatlanon szennyvíz szikkasztó mezőt üzemeltet. Az automatikus üzemű szennyvíztisztító rendszert előzetes vizsgálati eljárást lefolytatva engedélyeztették, lezáró határozat száma: BO/16/15837-24/2016.

A meglévő szennyvíz szikkasztó mező üzemeltetési tapasztalatait figyelembe véve, a saját ingatlanon egy új, méretezett szennyvíz szikkasztó mező kialakítását tervezik. A szikkasztó mező megépítéséhez vízjogi létesítési engedély benyújtása szükséges.

Az épületből a kitörési pontokon keresztül kerül kivezetésre a szennyvíz. A kitörések a tervezett DN 1000 betonaknákon és tisztítóidomokon keresztül kötnek be a DN 160 KGPVC gerinccsatornába.

A szennyvíz összegyűjtésre és elvezetésre kerül az ingatlan D-Ny-i irányába, ahol beköt a tervezett szennyvíz szikkasztó mezőbe.

Az épületen belül megkülönböztetünk:

- kommunális szennyvizet
- zsíros jellegű szennyvizet

Az épületben jellemzően kommunális szennyvíz keletkezik, amely kezelés nélkül vezethető be a csatornába. Kivételt képeznek ez alól a konyhai területen keletkező zsíros szennyvizek, amelyek csak zsírfogó műtárgyon átvezetve köthetők a szennyvíz-hálózatba.

Zsíros szennyvíz:

Zsíros szennyvíz a tervezett 100 adagos főzőkonyhában keletkezik. A konyhai gépészeti csatlakozásokat, leállások méreteit, illetve pozícióit konyhatechnológiai adatszolgáltatása alapján kell kialakítani. A konyhai területen a magasabb szennyvíz-hőfoknak ellenálló, PE szennyvíz csövek és idomok alkalmazandók, hegesztett kötésekkel a zsírfogóig. A konyhai területen keletkezett szennyvíz csak zsírfogó műtárgyon keresztül vezetve köthető a kommunális szennyvízhálózatba. Tervek szerint beépítésre kerül egy ACO gyártmányú 4,0 l/s teljesítményű kültéri zsírfogó műtárgy.

Tervezett műtárgy típusa: ACO Lipumax P-D, NG4

- zsírtároló kapacitás: 460 l
- iszapter: 460 l
- teljes térfogat: 930 l

Belső szennyvíz elvezetési igények meghatározása

Az épületben kommunális szennyvíz keletkezik, amely kezelés nélkül vezethető be a csatornába.

Mértékadó szennyvíz-terhelés (MSZ 04-134-1991 szerint): 4,10 l/sec

Az épületben keletkező szennyvíz mennyiség: 4,75 m³/nap

A keletkező szennyvizek várható minősége

A tervezéssel érintett ingatlanban, jellegéből adódóan kommunális szennyvizek keletkeznek, ipari vagy ipari jellegű szennyvizek keletkezésére nem kell számítani.

Várható bemenő minőségi paraméterek:

KOI = 1000 mg/l
BOI₅ = 450 – 500 mg/l
NH₄—N = 80 – 100 mg/l
NO₃ = 5 – 6 mg/l
S₂- = 1 – 2 mg/l
t = 15 – 22 °C

A tervezett létesítmény egységei:

- összesen kb. 85 m 160 KG-PVC U csővezeték
- üleptető vasbeton medence
- kiegyenlítő és homogenizáló tartály
- gépészeti akna
- szikkasztó mező (156,75 m²) – szikkasztási együttható: 8 min/cm

A tisztítási technológia főbb lépései:

1. Keletkező szennyvizek összegyűjtése és elvezetése a szennyvíz elvezető rendszeren keresztül.
2. A konyhai szennyvíz zsírfogón történő előtisztítása
3. A szennyvíz előkezelése, üleptítése az üleptető medencében.
4. Kémiai kezelés NaOH, ecetsav és ammónium-klorid oldallal adagolásával a kiegyenlítő és homogenizáló tartályban.
5. Eleveniszapos biológiai tisztító rendszerben történik a mennyiségileg és minőségileg kiegyenlített szennyvíz biológiai tisztítása aerob térben, levegőztető berendezésekkel.
6. AZ eleveniszapos tisztítás végtermékeként elválasztásra kerül a keletkező fölösiszap a tisztított szennyvíztől.
7. A biológiai tisztítás során keletkező fölösiszap visszavezetésre kerül az üleptetőbe, ahonnan évente 2 alkalommal szakcég által elszállításra kerül.
8. Előtisztított szennyvíz elhelyezésre kerül további tisztításra a szikkasztómezőre.

A művi szennyvíztisztítóból a szikkasztómezőre elvezetésre kerülő szennyvíz minőségi paraméterei:

- pH: 6-9,5
- KOI_{cr}: 75 mg/l
- BOI₅: 25 mg/l
- összes lebegőanyag: 20 mg/l
- összes P: 5 mg/l
- összes N: 14 mg/l
- ammónia-ammónium-N: 5 mg/l
- SZOE: 5 mg/l

A Látogatóközpont vízellátás, szennyvízcsatornázás helyszínrajzát a mellékelt műszaki tervrajzok (8. melléklet) tartalmazzák.

A szikkasztó mező megépítéséhez vízjogi létesítési engedély benyújtása szükséges, amely a szikkasztómező részletes műszaki tervét tartalmazni fogja.

Csapadékvíz elvezetés

Csapadékcsonatorna hálózat az ingatlan közelében nincs kiépítve. A keletkező csapadékvíz egy része a közterületen található nyílt burkolt árokba, majd a patakba vezethető. A geotechnikai jelentés alapján az ingatlanon lehet szikkasztani is.

A függesztek több helyen kerültek levezetésre az épületről, melynek pontjai az építész által kerültek meghatározásra. A függesztek minden egyes pontban D 125 KGPVC csatornával csatlakoznak a telken belül tervezett csapadékvíz csatornához.

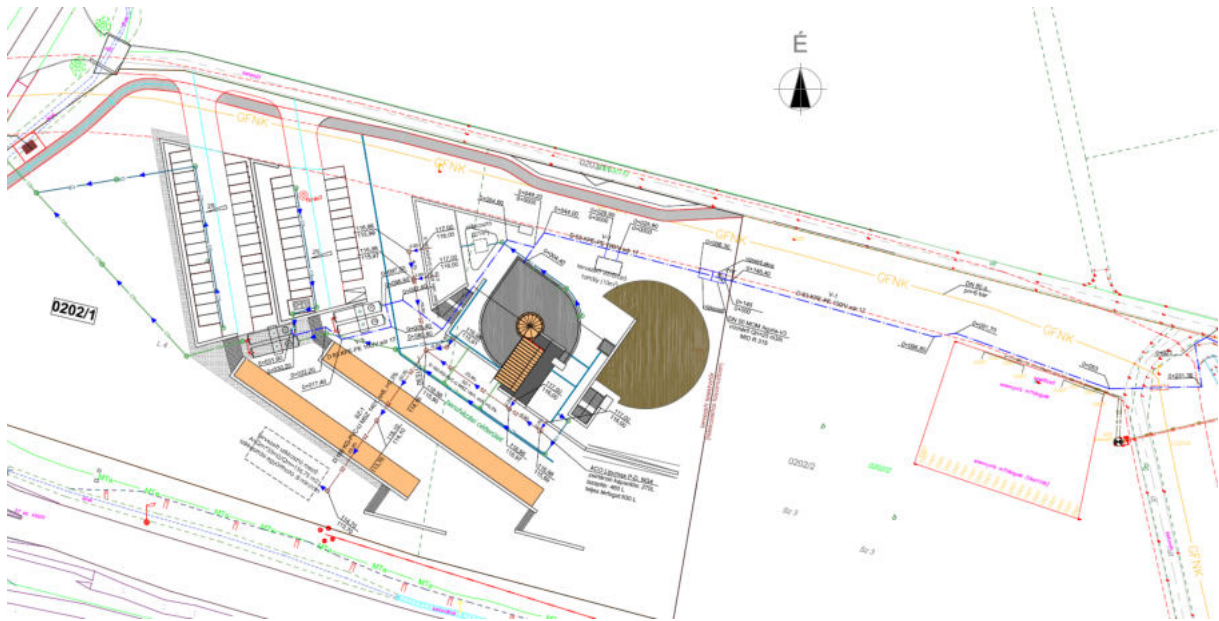
A keletkező csapadékvíz mennyiségének meghatározása a szabvány előírásainak megfelelően 1 éves gyakoriságú, 10 perces csapadék-intenzitásnak megfelelően történt. A tetők esővizét gravitációs úton vezetik el. A tetőfelületre hulló csapadékvíz mértékadó mennyisége: 5,70 l/s.

A tervezett parkolóban, a víznyelő műtárgyakban, Pureco ENVIA CRC olajsűrű beépítése tervezett.

A telken belüli csapadékvíz az összegyűjtés után, egy tervezett tározóba vezetve, a zöldterület öntözésére és oltóvízként is felhasználható. Az összegyűjtött csapadékvíz öntözés mentes időszakban (az oltóvíz mennyiség megtartásával), a csapadék gyakorisága alapján havonta 1-2 alkalommal lehet szükséges a csapadékvíz beengedése a meglévő árokba vagy egy tervezett szikkasztó műtárgyba.

Amennyiben a telepített tározó oltóvíz és csapadékvíz tározására is szolgál, akkor az oltóvíz mennyiség a tározó fél kapacitásának értékében vehető figyelembe.

A tervben egy darab 100 m³-es csapadékvíz tározó telepítése szerepel. A tározó feltöltése csapadékvízzel történik.

19. kép

Figyelembe véve a szomszédos területen már működő szennyvízszikkasztó mező környezetre gyakorolt hatását, kijelenthető, hogy a tervezett tevékenységből jelentős környezeti hatás vízvédelmi és vízgazdálkodási szempontból nem várható.

Havária, baleset:

Havária helyzet csak rendkívüli esetben keletkezhet, ugyanakkor a munkavédelmi, környezetvédelmi és a tűzvédelmi szabályok betartása esetén a havária helyzet kialakulásának veszélye minimális kockázatot jelent. Egy esetleges baleset során a kiszóródó, kifolyó veszélyes anyagok, a talajra, talajba, közvetve a felszín alatti vizekbe kerülve okozhatnak szennyezést. Elsődleges szempont, hogy a lehető legrövidebb időn belül el kell hárítani a veszélyt, és a szennyeződést a lehető leggyorsabban meg kell szüntetni. Ha a szennyezés jellege megengedi, akkor a kárelhárítás megkezdéséig a szennyezés továbbterjedését meg kell akadályozni. A Fürdő-patakot hatások nem érik.

Felhagyás:

A beruházás teljesen új, illetve az építető hosszú ideig kívánja a Látogatóközpontot üzemeltetni, így felhagyással a közeljövőben nem kell számolni.

Amennyiben mégis, úgy a bontás során a Fürdő-patakot közvetlen és közvetett igénybevételek, hatások nem érik.

D) Hulladék

Létesítés:

Az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályait a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet szabályozza.

A hivatkozott rendelet lényege az, hogy amennyiben a bontási, építési hulladékok anyagminősége szerinti csoportban a keletkező bontási, építési hulladékok mennyisége meghaladja az anyagcsoportra megállapított küszöbértéket, akkor az adott csoportba tartozó hulladékot a többi csoporthoz tartozó hulladéktól elkülönítetten gyűjteni szükséges mindaddig, míg a hulladékot a hulladék tulajdonosa, az építtető kezelőnek át nem adja. A hulladékot kezelő vállalkozásnak érvényes engedéllyel kell rendelkeznie az átadott hulladékokra vonatkozóan.

Az építés során az építtető megbízza a kivitelezőt, hogy nyilvántartást vezet az építési hulladékokról a rendelet szerinti nyilvántartó lapon (Építési hulladék nyilvántartó lap).

Amennyiben a kivitelezési munkálatok során a keletkező hulladékok valamely komponensének mennyisége elérte a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet 1. számú mellékletében meghatározott küszöbértékeket, úgy a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 13. § (3) bekezdés n) pontjának megfelelően – a felelős műszaki vezetőnek kell értesíteni az illetékes környezetvédelmi hatóságot arról, hogy az építési munkaterületen keletkezett építési-bontási hulladék mennyisége elérte a fenti rendeletben előírt küszöbértékeket.

A használatbavételi eljárás során az építési hulladék nyilvántartó lapot, valamint a hulladékot kezelő átvételi igazolását az építtető köteles a használatbavételi engedély iránti kérelemmel együtt az építésügyi hatóságnak benyújtani.

Az építési hulladék mennyiségének anyagcsoportonkénti nyilvántartásánál a 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet előírásait is be kell tartani.

Az építési hulladékokra vonatkozó előírásokat az építtető szerződés szerint teljesíteni fogja.

A tevékenység megvalósítása során kitermelt humuszt maradéktalanul a területen feltöltésre, tereprendezésre kívánják felhasználni.

A munkálatok során törekednek arra, hogy minimális legyen az építési-bontási hulladék képződése (gazdasági szempontok miatt is). Esetleges keletkezés esetén csak arra engedéllyel rendelkező vállalkozónak fogják átadni.

A munkaterületen keletkező kommunális hulladékot arra rendszeresített edényben fogják gyűjteni, közszolgáltatóval elszállíttatni.

Az építési folyamatban a munkagépek, szállítójárművek esetleges meghibásodása során képződhet veszélyes hulladék. A keletkező veszélyes

hulladékokat a kivitelezőnek a 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásai szerint kell kezelni. Szerződéskötéskor erre célszerű utalni.

Megvalósítás, működés:

Az üzemelés során keletkező kommunális hulladékokat a területen elhelyezett kukákban gyűjtik, heti rendszerességgel közszolgáltatóval elszállíttatják. A Látogatóközpontban tervezik a szelektív hulladékgyűjtést is.

A konyhai zsírfogó által felfogott hulladékot arra engedéllyel rendelkező szakképpel fogják elszállíttatni (erre szakosodott vállalkozás pl. a Biofilter Kft). A tervezett szikkasztó mezőhöz kapcsolódó szennyvízkezelőhöz kapcsolódó ülepítőben keletkezik stabilizált iszap, melyet szippantó autóval iszapfogadó telepre szállítanak. A műtárgy rothasztó terét rendszeres időközönként takarítani szükséges.

Az épület karbantartásából adódóan a karbantartási szerződéseket úgy kötik a cégekkel, vállalkozókkal, hogy a karbantartás során keletkező hulladékok (fénycső, toner, elektronikai hulladék, stb.) a karbantartó cég tulajdonát képezze, azok kezeléséről neki kell gondoskodni.

Havária, baleset:

A munkagépek, teherautók sérülése során különböző olajszármazékok kerülhetnek a szabadba, így a talajra. Amennyiben ez bekövetkezik, úgy további szivárgást, elfolyást meg kell szüntetni, a területet el kell keríteni, a szén-hidrogén származékkal szennyezett talajt veszélyes hulladékként kell kezelni, megfelelő elszállításáról és ártalmatlanításáról gondoskodni kell.

Felhagyás:

A beruházás teljesen új, illetve az építető hosszú ideig kívánja a logisztikai csarnokot üzemeltetni, így felhagyással a közeljövőben nem kell számolni. Amennyiben mégis, úgy a bontás során keletkező építési-bontási hulladékokat a vonatkozó jogszabály szerint kell majd kezelni.

E) Élővilágvédelem

Az élővilágvédelmi munkarészt Zsolyomi Tamás okl. biológus, természetvédelmi szakértő készítette.

A vizsgálati terület és környezetének általános bemutatása

A fejlesztés által érintett terület - a Magyarország területére jelenleg elfogadott tájfelosztás szerint - az Északi-középhegységen belül, a Tokaj-Zempléni-hegyvidék részeként a Hegyalja kistáját érinti. A tervezett fejlesztés a Disznókő-dűlő nyugati „csücskében”, annak alsó, legforgalmasabb, plató helyzetű részén kerül kialakításra. A látogatóközpont a 37-es és 39-es fő közlekedési utak találkozásánál, a 37-es úttal párhuzamosan elhelyezkedő Mezőzombor 0202/2 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú ingatlanon fog

megvalósulni. A tervezett fejlesztés a természetben jelenleg gyepes élőhelyet érint.

A tervezett projekt keretein belül a Tokaj terminál látogatóközpont és a kapcsolódó projektelemek épülnek meg.

Közvetlen és közvetett hatásterület bemutatása

Közvetlen hatásterületként tekinthetünk az érintett ingatlanra, azaz a létesülő látogatóközpont és a kapcsolódó projektelemek által elfoglalt területre, ahol az építési tevékenység és az üzemeltetés napi zavarása jelentkezik.

A tervezett beruházás közvetlen hatásterületének áttekintő térképe 20. kép

Közvetett hatásterületként tekinthetünk az ingatlannal szomszédos élőhelyek, az ingatlan határától mért kb. 50 m sugarú pufferzónájára, ami főleg a madár és emlős fajok zavarása miatt lehet indokolt.

A tervezett beruházás közvetett hatásterületének áttekintő térképe 21. kép

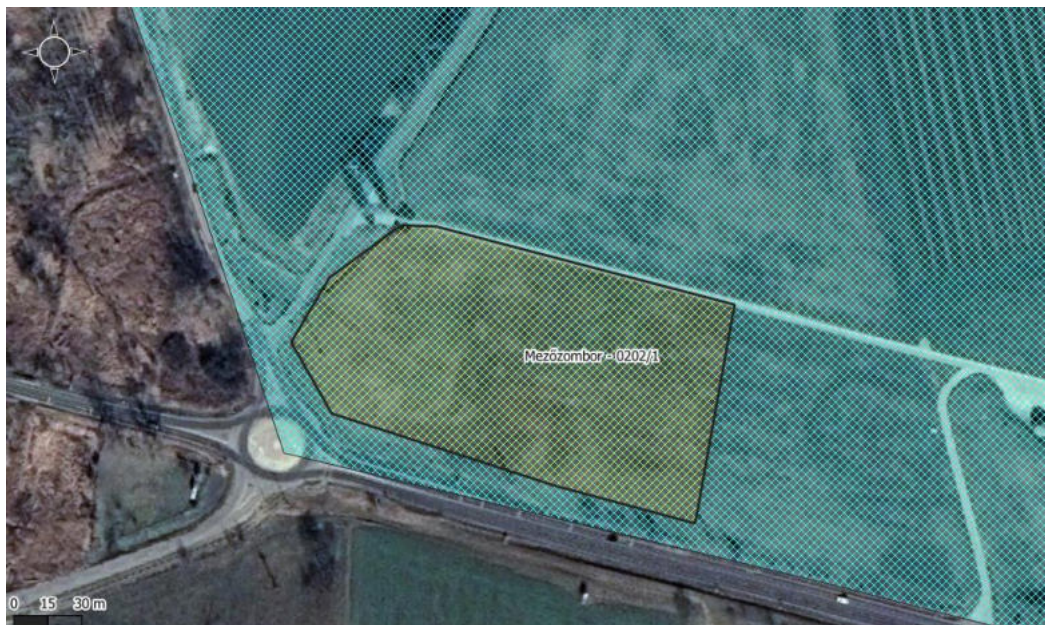
Természetvédelmi érintettség

A vizsgálati terület természetvédelmi szempontból az alábbi területek érinti:

- HUBN10007 azonosítószámú, Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel elnevezésű különleges madárvédelmi Natura 2000 terület
- nemzeti ökológiai hálózat puffterülete
- Tokaj-Hegyalja Történelmi Borvidék világörökségi terület

A HUBN10007 azonosító számú Natura 2000 terület (vörös sraffozás) és az érintett ingatlan határának (sárga sraffozás) ábrázolása 22. kép

A Nemzeti Ökológiai Hálózat pufferterülete (kék rácsozás) és a vizsgálati terület határa (sárga sraffozás) 23. kép

Vizsgálati módszerek és vonatkozó jogszabályok

A tervezett látogatóközpont jelenlegi területén rendszeres az emberi zavarás jelenleg is. Részben a turisták megjelenése, részben a szomszédos utak zaja, illetve járművek mozgása zavarja a területet. A szomszédos ingatlanokon több épület is található (Disznókő traktorgarázs, borászati feldolgozók, Sárga Borház), valamint szintén a szomszédos ingatlanokon havonta megrendezésre kerül a Tokaj-Hegyalja Piac. E létesítmények és események jelenlegi „üzemeltetéséből” származó hatásai (emberi jelenlét, zaj, stb.) aktuálisan is zavaró hatással vannak a vizsgált terület és környező élőhelyeinek élővilágára. A tervezett fejlesztés ezek sorába illeszkedik, az érintett Natura 2000 terület legforgalmasabb részén valósul meg, így várhatóan jelentős mértékben nem módosítja az élővilág tagjaira kiterjedő hatás mértékét. A vizsgálat célja a természeti értékekre gyakorolt hatás mértékének megállapítása.

A továbbiakban ismertetésre kerülnek azok az alkalmazott vizsgálati módszerek, melyek a vizsgálati terület flóra- és faunakutatásában, természetvédelmi alapállapot-felmérésében a jelenlét–hiány megállapításának a legfontosabb módszerei voltak.

Botanikai módszerek

A fent bemutatott vizsgálati területen terepi bejárások történtek 2022. május 8-án és június 10-én. A bejárások idejét úgy időzítettük, hogy azok a madarak fészkelési időszakában, illetve a vegetáció szempontjából is optimális időszakban valósuljanak meg. A terepi felméréseket megelőzően nyílt forráskódú QGIS 3.4.12 térinformatikai program segítségével

áttanulmányoztuk a területek légifelvételeit. A terepen végzett vizsgálatok során rögzítésre került az ott megtalálható élőhelyek, növényfajok listája. A terepi felmérések során a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer módszertana szerint (Takács et al 2009) élőhelytérkép készült a tervezett beavatkozással érintett ingatlan területén. A vizsgálati területen megfigyelt élőhelyeket az Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer, röviden „Á-NÉR” (Bölöni et al. 2011) által alkalmazott leírásának megfelelően és kódjainak felhasználásával kategorizáltuk. Az élőhelytérképezés során lehatárolt foltokra vonatkozóan rövid, tömör, általános, jellemzést készítettünk, továbbá rögzítettük a foltban élő legjellemzőbb növényfajokat. A felmérés során digitális fényképeket is készítettünk az élőhelyek aktuális állapotának dokumentálása érdekében. Szintén kitért a felmérés az egyes élőhely foltok természetességének vizsgálatára. A természetesség becsléséhez az úgynevezett Németh-Seregélyes-féle skálát használtuk (Németh és Seregélyes 1989, Molnár és mtsai 2003, Molnár et al. 2007). Ennek az 1-5-ig terjedő skálának az egyes értékei a következőképpen alakulnak:

- 1 - teljesen leromlott, tönkrement állapot
- 2 - erősen leromlott állapot
- 3 - közepesen leromlott állapot
- 4 - természetközeli állapot
- 5 - természetes, illetve annak tekinthető állapot

A vizsgálat során a természetvédelmi oltalmat élvező, hazai edényes növényfajok adatait is térképeztük. Amennyiben védett növényfaj állománya került elő valamely területen, az ott élő egyedek előfordulási helyét Garmin GPSmap62 típusú terepi GPS (Global Positioning System) készülékkel rögzítettük 1-2 méter pontossággal.

Egyéb felhasznált eszközök: digitális tükörreflexes fényképezőgép és tartozékai, terepnapló, diktafon, távcső, csipesz, nagyító, terepi határozó könyv, terepjáró gépjármű. Növénynevek esetében a nevezéktan Király G. (szerk.) (2009): Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Határozókulcsok. – Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság munkáit követi.

Zoológiai módszerek

A tervezett beruházással kapcsolatos célzott zoológiai kutatás az ízeltlábúak (Arthropoda) egyes csoportjai, kétéltűek (Amphibia), hüllők (Reptilia), a madarak (Aves), valamint az emlősök (Mammalia) köréből a terepen vizuálisan észlelhető életnyomok és jelek észlelésével történt. A felmérések célja volt megállapítani, hogy a fejlesztésre tervezett nyomvonalak mellett az építéssel és üzemeltetésével hogyan változik a területen előforduló védett és Natura 2000 jelölő állatfajok mennyisége, térbeli elrendeződése. A felmérés alapvető módszere a területen előforduló, repülő, mozgó és táplálkozó egyedek vizuális megfigyelése (vizuális detektálás), amely szabad szemmel, távcsővel vagy hálózással történt. A vizuális detektálás az összes állatcsoport esetében alkalmazott módszer volt. Továbbá e módszert kiegészítettük a kétéltűek és madarak esetében az egyes taxonok akusztikus észlelésével.

Emlősök esetében Bihari Z.- Csorba G.- Heltai M. (2007): Magyarország emlőseinek atlasza, Kossuth Kiadó; madárfajok esetében K. Mullarney, L. Svensson, D. Zetterström, P.J. Grant (Fordította és hazai adatokkal kiegészítette: Dr. Magyar Gábor, Schmidt András, Dr. Sós Endre) (2007): Madárhatározó - Park Könyvkiadó; kételtűek és hüllők esetében Péchy T.- Haraszthy L. (1997): Magyarország kételtűi és hüllői – Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület; nappali lepkefajok esetében Gergely P., Górh Á., Nestor T. (szerk.) (2017): Nappali lepkéink – Határozó terepre és természetfotókhoz – Kitaibel Kiadó munkáit követi a nevezéktan.

Vonatkozó jogszabályok, rendeletek

- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról
- 67/1998. (IV. 3.) korm. rendelet a védett és fokozottan védett életközösségekre vonatkozó korlátozásokról és tilalmakról
- 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről [kibővítvé, illetve módosítva a 23/2005. (VIII. 31.) KvVM rendelettel, valamint a 22/2008. (IX. 12.) KvVM rendelettel]
- 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
- 275/2004. (X. 8.) korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 314/2005. (XII. 25.) korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- 153/2009. (XI. 13.) FVM rendelet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról
- 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről
- 14/2010. (V.11) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről

A jelenlegi állapot bemutatása

A vizsgálati terület általános botanikai jellemzése

A tervezési terület növényföldrajzilag a pannóniai flóratartomány (Pannonicum) Ősmátra flórávidékébe (Matricum) és ezen belül a Zempléni-hegység (Tokajense) flórajárásba esik (Molnár in Farkas 1999).

A vizsgálati terület élőhelyeinek jellemzése

A vizsgálat során mindösszesen egy élőhely foltot lehetett elkülöníteni. A térképezés során megállapítható, hogy az észlelt élőhely folt – vélhetően a korábbi területhasználat (legeltetés) miatt – mozaikos szerkezetű és így 2-4-es természetességű, erősen leromlott, közepesen leromlott és természetközeli állapotú élőhely. A felmérés eredményeképpen az alábbi élőhely típusok - hibrid kategóriája - került elő a vizsgálati terület határain belül:

OCxOBxH5a – Jellegtelen száraz és üde gyepek, valamint köves talajú lejtősztyepek

Az észlelt élőhely részletes jellemzése

OCxOBxH3a – Jellegtelen száraz és üde gyepek és köves talajú lejtősztyepek

Ide tartozik a vizsgált terület egésze. A talaj mikrodomborzati adottságai, illetve a korábbi területhasználat, talajforgatások, továbbá a legeltetések miatti nitrogén feldúsulások következtében a gyepek mozaikos szerkezetűek. Pontenciálisan a sztyepezónában helyezkedik el, és vélhetően az ember előtt még tisztásokkal tarkított melegkedvelő tölgyes uralhatta. Azonban az évszázados tájhasználat során az ember gyeppé alakította és a korabeli térképek tanúsága szerint a 18-19. században is gyepeként volt hasznosítva. A terület körforgalomhoz közel eső részén egykor három épület és egy gémeskút is állt, melyek szintén magyarázzák az élőhely degradáltságát. A sztyeprétek erősen leromlott állapotú maradványfoltjaira csupán kis kiterjedésű csenkeszes, ligeti zsályás foltok formájában bukkanhatunk.

Az ingatlan területét jelenleg kaszálással kezelik. A beavatkozási területen jellemző gyepek alkotó edényes növényfajok a következők: pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*), réti perje (*Poa pratensis*), sovány perje (*Poa trivialis*), vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*), közönséges tarackbúza (*Elymus repens*), csomós ebír (*Dactylis glomerata*), tavaszi sás (*Carex caryophylla*), ligeti zsály (Salvia nemoralis), közönséges párlófű (*Agrimonia eupatoria*), lenlevelű zsellérke (*Thesium linophyllum*), réti útifű (*Plantago media*), ezüstös pimpó (*Potentilla argentea*), kerekrepekény (*Glechoma hederacea*), paréj lórom (*Rumex patientia*), galléros tarsóka (*Thlaspi perfoliatum*), útszéli zsázsa (*Lepidium draba*), piros árvacsalán (*Lamium purpureum*), fekete peszterce (*Balota nigra*), kaporlevelű ebszékfű (*Tripleurospermum inodorum*), közönséges cickafark (*Achillea millefolium*), vastövű imola (*Centaurea scabiosa*), kék saláta (*Lactuca perennis*), mezei katáng (*Cichorium intybus*), olocsán (*Holosteum umbellatum*), csattogó szamóca (*Fragaria viridis*), vesszős kutyatej (*Euphorbia virgata*), apácavirág (*Nonea pulla*), mogorós lednek (*Lathyrus tuberosus*), pannon bükköny (*Vicia pannonica*), tejoltó galaj (*Galium verum*), takarmány lucerna (*Medicago sativa*), sarlófű (*Falcaria vulgaris*), útszéli bogáncs (*Carduus acanthoides*), hólyagos csüdfű (*Astragalus cicer*), gyepürózsa (*Rosa canina*) -sarjak, ezüstös hölgymál (*Hieracium pilosella*), matyó (*Calepina irregularis*), farkaskutyatej (*Euphorbia cyparissias*),

orvosi atracél (*Anchusa officinalis*). **Védett vagy veszélyeztetett növényfajt a tervezett beavatkozással érintett területen nem tudtunk kimutatni.**

A vizsgált terület növényzeti képe a májusi és a júniusi bejárás idején 24. kép

A vizsgált élőhely térképezése során megállapításra került annak természetességi értéke is az úgynevezett Németh-Seregélyes-féle skála fentebb bemutatott kategóriái szerint. Ez alapján a területet 2-4 kategóriákba soroltuk.

A vizsgálati terület általános zoológiai jellemzése

A vizsgált terület közvetlen hatásterülete és közvetett hatásterülete a Zempléni-hegység egészéhez, de Hegyaljához mérten is igen kicsi. A tervezési területet jellemzően gyeses élőhely borítja, a közvetett hatásterületen belül néhány útmenti fasor, magányos jegenye nyár, illetve vonalas létesítmények jellemzik. Ezen élőhelyek természetessége az Északi-középhegység tekintetében átlagos, vagy inkább az alatti. A vizsgálati területen belüli gyp egyféle kezelést kap jelenleg (kaszálás), csak a gyp szerkezetében adódnak eltérések, így megjelennek degradáltabb és kevésbé degradált foltok. Az állatvilág számára alkalmas búvó- és fészkelő helyet is csupán a vizsgált gyp jelent. A határos utak és az ember jelenléte, zavaró hatása miatt zoológiai értelemben is fajszegénynek tekinthető az érintett ingatlan.

A vizsgálati terület zoológiai értékei a jellemző élőhelyeken

Az észlelt védett állatfajok előfordulási pontjait ábrázoló térkép 25. kép

A vizsgált gyepek jellemző zoológiai értékei

A gerinctelen és gerinces fajok közül a területen végzett bejárások során a következők jelenlétét tudtuk bizonyítani (**félkövérrel** a védett fajokat jelöltük): bogáncslepke (*Vanessa cardui*) – 3 táplálkozó egyed; répalepke (*Pieris rapae*) – 4 táplálkozó egyed; bengeboglárka (*Celastrina argiolus*) – 1 táplálkozó egyed; **zöld gyík (*Lacerta viridis*)** – 1 napozó hím példány a terület északi határán lévő beton áteresznél; **zöld varangy (*Bufo viridis*)** – 1 elütött példány a terület északi határán lévő betonúton; **vörös vércse (*Falco tinnunculus*)** – 1 táplálkozó egyed; **búbos pacsipta (*Galerida cristata*)** – 1 éneklő hím a közeli traktorgarázs mellett; **sordély (*Emberiza calandra*)** egy éneklő hím a 37-es számú főút melletti cserjén; **fehér gólya (*Ciconia ciconia*)** – 1 táplálkozó egyed a szomszédos szőlők között, **mezei pacsipta (*Alauda arvensis*)** – 1 éneklő hím a vizsgálati terület felett.

A vizsgálati terület szélén észlelt zöld gyík és a közvetett hatásterületen található ingatlanról felrepülő fehér gólya 26. kép

A felmérések összefoglaló értékelése

A fent részletezett botanikai és zoológiai felméréseket összegezve megállapítható, hogy a vizsgált területen olyan átlagos természetességű (2-4-ös kategóriákba sorolt) élőhelyek találhatóak, melyek jelentős arányban leromlott és természetközeli kategóriába sorolhatóak, valamilyen emberi zavaró hatás, élőhely átalakítás, emberi jelenlét terheli őket és jelentősen rosszabb természetességűek, mint Hegyalja értékes, gyepes élőhelyei.

Védett fajok tekintetében megállapítható, hogy azok a tervezett látogatóközpont által érintett ingatlan területén jelentős faj- és egyedszámban nem élnek a területen. A vizsgálat során védett növényfaj állománya nem került elő a közvetlen hatásterületen belül. A védett állatfajok közül egy kételtű, egy hüllő faj és öt védett madárfaj jelenlétét tudtuk igazolni. Ezek közül kettő költését valószínűsítjük (mezei pacsirta és sordély), illetve egy fokozottan védett faj (fehér gólya) táplálkozó egyedét figyeltük meg a közvetett hatásterületen.

Az építés során várható hatások értékelése

A tervezett beruházás építése során várhatóan számolni kell az épület és a kapcsolódó projektelemek megépítése során végzett földmunkák felső talajréteget érintő élőhely károsító hatásával. A munka végzése során, a kivitelezés területén megsemmisül a vizsgált gyepterület növényzete. Azonban mivel értékes, védendő élőhelyfoltokat és védett fajokat nem detektáltunk a felmérés során, ezért összességében megállapítható, hogy a területen a védett növényfajokra vonatkozóan semlegesnek, a térképezett élőhelyekre vonatkozóan a tervezett beruházás hatását elviselhető mértékűnek ítéljük.

Az állatfajok esetében a kevésbé mobilis fajok tekintetében várható nagyobb hatás. A mozgékonyabb és röpképes fajok esetében várható, hogy azok egyedei a kivitelezés során a területről elmenekülnek és pusztulásukkal nem kell számolni. Károkozás a földön fészkelő madárfajok esetében képzelhető el, mivel azok tojásai és fiókái sérülhetnek, azonban a „Javasolt hatáscsökkentő intézkedések” fejezetben betartottak mellett e fajok egyedeinek érintettsége is jelentősen mérsékelhető és az állatok esetében is megállapítható, hogy a tervezett beruházás hatását elviselhető mértékűnek ítéljük.

Az üzemelés során várható hatások értékelése

Az élőhelyek állapotának további károsítása nem várható az üzemelési fázis során. Mivel így a botanikai értékek jelentős károsítása az üzemelési időszakban nem várható, ezért a tervezett beruházás hatását a botanikai értékek tekintetében az üzemelési időszakban semleges mértékűnek ítéljük.

Az üzemelési fázisban a látogatóközpont környékén megnövekvő emberi jelenlét, zavarás jelenthetik a legnagyobb hatást a területen élő állatfajok egyedeire nézve. Ezért várhatóan csak a területen jelenleg is előforduló, az ember jelenlétével kapcsolatban toleráns fajok megjelenése, szaporodása és táplálkozása várható. Mivel a jelenlegi állapothoz képest jelentős változás nem várható a területen élő állatfajok és egyedszámok tekintetében, ezért a tervezett beruházás hatását az üzemelési időszakban is elviselhető mértékűnek ítéljük.

Javasolt hatáscsökkentő intézkedések

- A kivitelezés során javasolt a növényzetirtási, gyephántási és egyéb, talajfelszínt érintő kivitelezés munkálatokat fészkelési időszakon és verelési időszakon kívül (augusztus 15 – október 31. között) végezni.
- Az építési időszakban képződő meredek falú árkok, depóniák, stb. oldalfalai nem lehetnek 45°-nál meredekebbek, hogy a partfalakban költő madárfajok számára ne jelentsenek ökológiai csapdát.
- A kivitelezési időszakban keletkező árkokat rendszeres időközönként ellenőrizni szükséges és az esetlegesen csapdába esett állatokat ki kell menteni onnan, valamint a vízelvezető árkok kivitelezése csak 45°-osnál kisebb rézsűvel rendelkező stabilizálással épülhet meg.
- A területen tervezett csenkeszes, árvalányhajas gyepesítések a területen jellemző, őshonos fajok (lehetőleg helyben gyűjtött) magjaival legyenek vetve, a területen ültetett fásszárúak csak tájra jellemző, őshonos fafajok legyenek.

A Natura 2000 hatásbecslést – HUBN 10007 – a 7. melléklet tartalmazza.

Felhasznált irodalom

- BIHARI Z.- CSORBA G.- HELTAI M. (2007): Magyarország emlőseinek atlasza, Kossuth Kiadó Zrt., 360 oldal
- BÖLÖNI J., MOLNÁR ZS., KUN A. (SZERK.) (2011): Magyarország élőhelyei. A hazai vegetációtípusok leírása és határozója. Á-NÉR 2011. MTA ÖBKI, 441. oldal
- FARKAS S. (SZERK.) 1999: Magyarország védett növényei. Mezőgazda Kiadó, Bp.,
- GERGELY P., GÓR Á., NESTOR T. (SZERK.) (2017): Nappali lepkéink – Határozó terepre és természetfotókhoz – Kitaibel Kiadó, Biatorbágy, 264. oldal
- HARASZTHY L. (SZERK.) (2014): Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon. – Pro Vértes Természetvédelmi Közalapítvány, Csákvár, 956 oldal.
- K. MULLARNEY, L. SVENSSON, D. ZETTERSTRÖM, P.J. GRANT (FORDÍTOTTA ÉS HAZAI ADATOKKAL KIEGÉSZÍTETTE: DR. MAGYAR GÁBOR, SCHMIDT ANDRÁS, DR. SÓS ENRE) (2007): Madárhatározó - Park Könyvkiadó - Bp., 400 oldal
- KIRÁLY GERGELY-FISCHER, MANFRED A. IN KIRÁLY GERGELY (SZERK.) 2009: Új magyar fűveszkönyv. Magyarország hajtásos növényei. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvalő.
- MOLNÁR ZS., BIRÓ M., BOTTA-DUKÁT Z., ILLYÉS E., SEREGÉLYES T., TIMÁR G. (2003): Magyarországi Élőhely-térképezési Adatbázisának (MÉTA) térképezési módszertani és Adatlapkitöltési Útmutatója (AL-KÚ) 3.3. Kézirat, MTA ÖBKI, Vácrátót, 54 oldal
- MOLNÁR, ZS., BARTHA, S., SEREGÉLYES, T., ILLYÉS, E., BOTTA-DUKÁT, Z., TÍMÁR, G., HORVÁTH, F., RÉVÉSZ, A., KUN, A., BÖLÖNI, J., BIRÓ, M., BODONCZI, L., DEÁK, J.Á., FOGARASI, P., HORVÁTH, A., ISÉPY, I., KARAS, L., KECSKÉS, F., MOLNÁR, CS., ORTMANN-NÉ AJKAI, A. RÉV, SZ. (2007): A grid-based, satellite-image supported, multi-attributed vegetation mapping method (MÉTA). Folia Geobotanica 42: 225–247.
- NÉMETH, F. & SEREGÉLYES, T. (1989): Természetvédelmi információs rendszer: Adatlap kitöltési útmutató. Kézirat, Környezetgazdálkodási Intézet (Institute of Environmental Management), Budapest
<http://www.termeszetvedelem.hu>

Térképi adatok információk:
QGIS 3.4.12 Madeira (GIS szoftver)

F) Tájvédelem

A tájvédelmi munkarészt Parragh Dénes tájvédelmi szakértő készítette.

A terület jelenlegi állapota

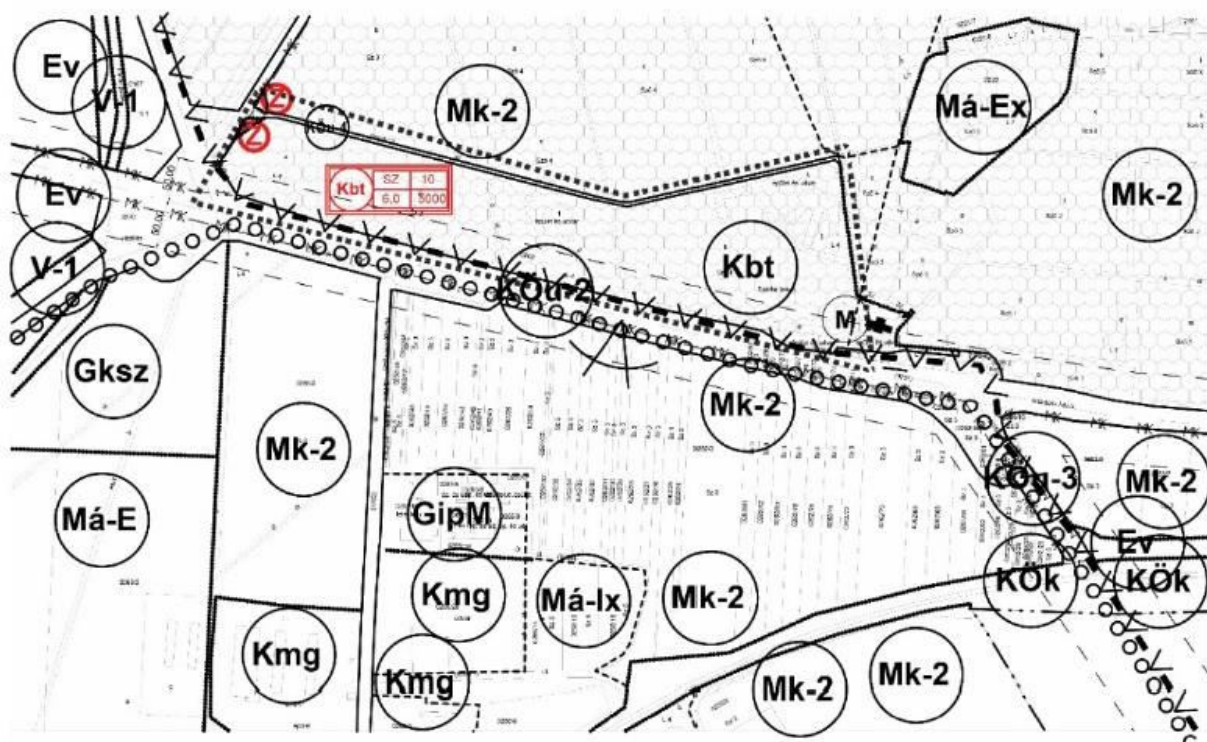
A Tokaj Terminál Látogatóközpont kialakítását tervezik Mezőzombor Község külterület 0202/2 helyrajzi számú ingatlan területén.

A területet délről a 37-es közút határolja, a nyugati oldalon pedig a 37-39-es közutak találkozásánál kialakított körforgalom található. A területtől keletre a Disznókői Borászat épülete és a Sárga Borház épülete található.

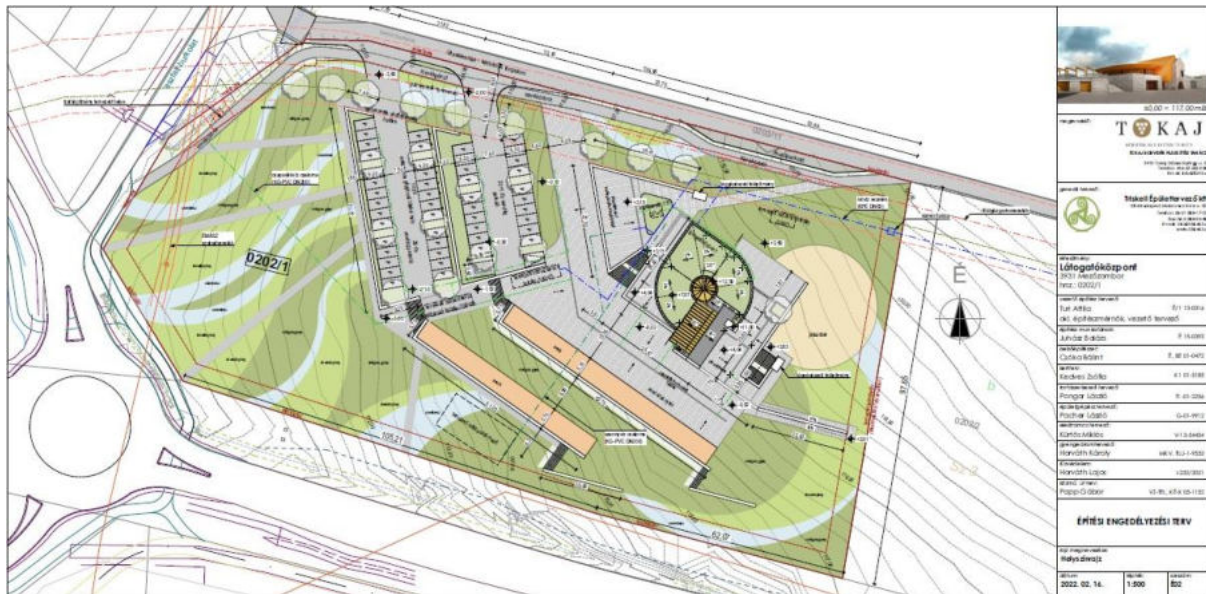
A tervezési terület a településrendezési terv módosítását követően a Különleges terület övezetbe, Kbt – „különleges terület, borturisztikai célú terület”-be került. Ezt megelőzően a telek egyik fele „Bányászattal érintett különleges övezeti terület” (Kb), a másik fele „Kertség, nagyüzemi szőlőtermesztés mezőgazdasági övezet” (Mk-2) tartozott.

MEZŐZOMBOR

T-3.b SZABÁLYOZÁSI TERV M=1:4.000

Látogatóközpont telepítési helyszíne a szabályozási tervlapon 27. kép

Látogatóközpont helyszínrajza 28. kép

A terület jelenlegi állapota 29. kép

A tervezett beruházás területe Mezőzombor külterületén található, közvetlenül a Sárga borház és a Disznókői Borászat mellett lévő körfalomhoz kapcsolódik. A helyszínen könnyen elérhető, megközelítése a Szerencs-Bodrogkisfalud közötti 37. számú főútról, Tarcal felől a 38. számú főútról és Mád felől a 39. számú főutakról lehetséges.

Egyéb védeltségi besorolások:

- UNESCO Világörökségi terület (Tokaj-hegyaljai történelmi borvidék kultúrtáj helyszíne) – azonosító: 30469
- volt Patay-borház ex-lege műemléki környezete – azonosító: 22423
- Tokaj-hegyalja történelmi borvidék, műemlék történelmi táj – azonosító: 11575
- Országos Ökológiai Hálózat övezete - pufferterület
- NATURA 2000 „különleges madárvédelmi terület (SPA)” – azonosító: HUBN10007

A Látogatóközpont kialakítása

A fejlesztés leglátványosabb eleme maga a Terminál épülete, mely a kb. 200 méter hosszú támfalrendszerhez kapcsolódik, abba képileg belesimul. Az épület anyagválasztásában is nagy hangsúlyt fektettek a tájba illesztés fontosságára. A kétszintes épületegyüttes és a hozzá kapcsolódó támfalrendszer az épület környezetével harmonizáló kőből készül, mely a helyi kőbányákban is megtalálható riolittufából készült homlokzatburkolat. Ez a típusú burkolat a szomszédos Disznókői Borászatnál és a Sárga borház építményeinél is megjelenik.

A látogatóközpont látványterve

30. kép

A látogatóközpont főépülete a rendezvénytér felől

31. kép

A fuga nélküli, habarcsba rakott kőburkolat mellett a további anyaghasználat - mint a borászathoz kapcsolódó mintával perforált rézlemez, a látszó nyersbeton felületek és a nyílásoknál, íves párkányzatnál tervezett fafelületek – is azt a célt szolgálják, hogy az épület együttes minél jobban illeszkedjen a tájba.

Kilátóterasz

32. kép

A látogatóközpont piknikterasza

33. kép

Tájkép, tájhasználat, tájszerkezet, tájjelleg megváltozása

A terület jellege, használata a beruházás következtében megváltozik, hiszen a jelenlegi terület beépítésre kerül. Azonban a szomszédos területen található a Disznókői Borászat épületei és a közelben a Sárga Borház is, valamint a kiépülő négy sávós közút és a 37, 38, 39-es közutak csatlakozását biztosító körforgalom. Ezen építményekhez, területhasználatokhoz jól fog illeszkedni a Látogatóközpont, egy forgalmas csomópont mellett kialakítva és a már meglévő épületegyüttesek szomszédságában valóban a térség kapujává válik. Az épület esztétikus és tájba illő külső kialakítása révén pozitív tájképi hatása lesz.

G Zajvédelem

Jogszábeli háttér:

- 27/2008. (XII. 03.) KvVM-EÜM együttes rendelete a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról.
- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól
- 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról

A környezeti zajforrások közül – a zajforrások jellegének megfelelően – a következők befolyásolhatják domináns módon a védett területek zajhelyzetének alakulását:

- közlekedési jellegű zajforrások,
- üzemi jellegű zajforrások

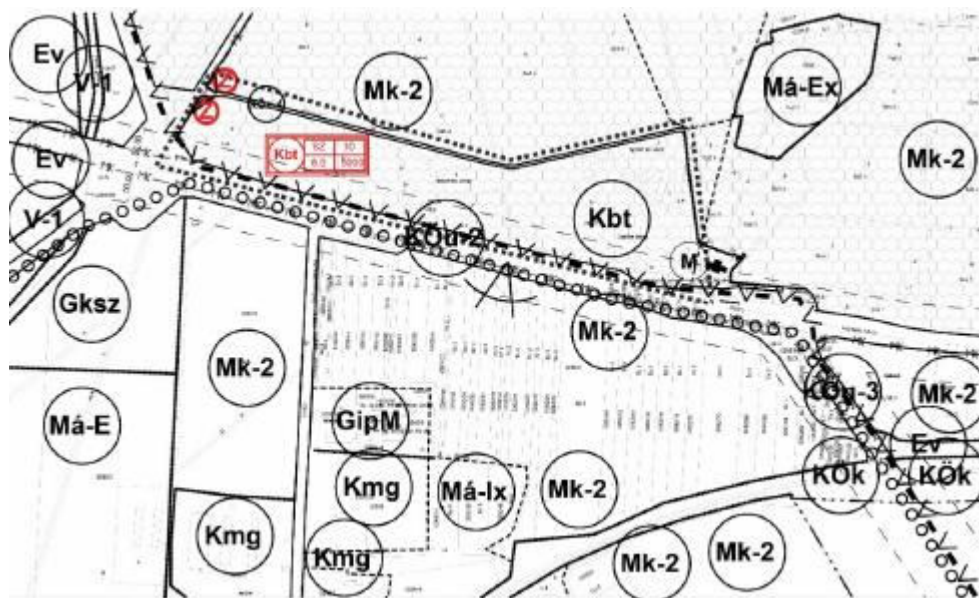
Vizsgáljuk a zajhatásokat a különböző létesítési és üzemeltetési fázisokra vonatkozóan is. A várható zajhatások bemutatása:

- szabályozási követelmények, határértékek,
- építés-létesítés várható hatásának vizsgálata
- üzemelés várható hatásának vizsgálata
- hatásterület meghatározása, bemutatása

Szabályozási követelmények, határértékek

Mezőzombor település érvényben lévő településrendezési terve szerint a 0202/1 hrsz-ú ingatlan övezeti besorolása:

Kbt – különleges terület, borturisztikai célú terület

Szabályozási tervrészlet

34. kép

A tervezési helyszínnek kiválasztott 0202-es helyrajzi számú telek a Disznókő Borászat tulajdonában álló telek, melynek a korábbi „a” és „b” jelű telekrészét érintette a beruházás. Az „a” telekrész Kb – bányászattal érintett különleges övezeti területbe tartozó terület, a „b” telekrész Mk-2 mezőgazdasági övezetbe tartozott, mely beépítésre nem szánt terület volt. A beruházás megvalósításához szükség volt a beruházási telekrész leválasztására és új telekként való kiszabályozására, valamint a mezőzombori helyi építési szabályzat (8/2007 (III.29.) Önk. rendelet), szabályozási terv és településrendezési terv (7/2007 (III.29.) Önk. határozat) módosítására.

A településszerkezeti terv módosítását követően az egész 0202-es telek Kbt - „különleges terület, borturisztikai célú terület” -be került.

A településszerkezeti terv és helyi építési szabályzat módosítás után történt meg a beruházási terület kiszabályozása a Disznókő Borászat telkéből.

A telepítési hely szomszédságában meglévő ingatlanok besorolása: Mk-2 – kertes mezőgazdasági terület (zártkert, szőlő, gyümölcsös)

A legközelebbi védendő lakóépületek:

- Mezőzombor belterületi lakóházai (Szabadság u.) – 2,2 km-re
- Mád belterületi lakóházai (Zempléni u.) – 2,0 km-re

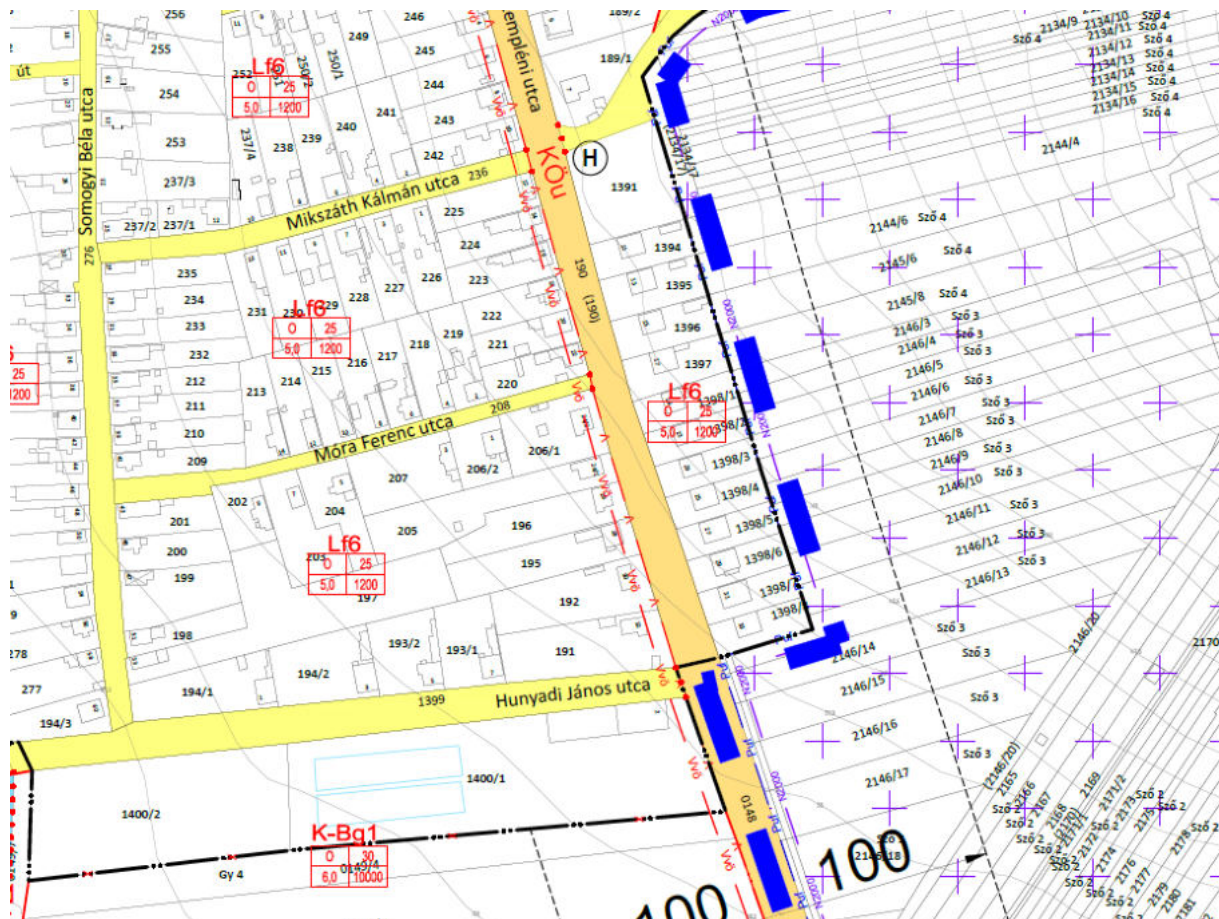
A védendő épület funkciója építményjegyzék alapján:

1110 Egyalakásos lakóépületek

Településrendezési terv szerinti besorolásuk: Lf – falusias lakóterület

35. kép

36. kép

Az építési tevékenységre a zajterhelési határértéket a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. sz. melléklete határozza meg.

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB)					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	60	45	55	40	50	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, a temetők, a zöldterület	65	50	60	45	55	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	70	55	65	50	60	45
4.	Gazdasági terület	70	55	70	55	65	50

13. táblázat

Az építés várható időtartama: 1 hónap felett 1 évig, nappali időszakban

A látogatóközponttól elsugárzott üzemi zaj megengedett terhelési értékeit a 27/2008. (XII. 03.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. melléklete az alábbiak szerint szabályozza:

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) Az L_{AM} megítélési szintre (dB ¹)	
		Nappal 6-22 óra	éjszaka 22-6 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

14. táblázat

¹ Értelmezése és ellenőrzése az MSZ 18150-1, illetve az MSZ 15037 szerint, a zajkibocsátási határértékek meghatározásához alkalmazása az MSZ-13-111 szerint. A megítélési idő a legnagyobb zajterhelést adó folyamatos nappali 8 óra, éjjeli 0,5 óra.

A látogatóközpont nappali időszakban lesz nyitva, ugyanakkor az üzemeléshez kapcsolódó berendezések (pl. fűtést ellátó hőszivattyúk) éjszakai időszakban is üzemelhetnek.

A közlekedéstől származó zajterhelési határértéket a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete határozza meg.

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L _{TH}) az L _{AM} ^{kö} megítélési szintre (dB)					
		kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől** származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvartól, a vasúti fővonalról és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelytől*** származó zajra	
		nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra	nappal 06–22 óra	éjjel 22–06 óra
1.	Üdülőtérület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
4.	Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

15. táblázat

Megjegyzés:

* Értelmezése a stratégiai zajtérképek és intézkedési tervek készítésének részletes szabályairól szóló 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendelet 3. számú melléklet 1.1. pontja és 5. számú melléklet 1.1. pontja szerint.

** Olyan repülőterek, vagy nem nyilvános fel- és leszállóhelyek, ahol 5,7 tonna maximális felszálló tömegnél kisebb, légcsavaros repülőgépek, illetve 2,73 tonna maximális felszálló tömegnél kisebb helikopterek közlekednek.

*** Olyan repülőterek, vagy nem nyilvános fel- és leszállóhelyek, ahol 5,7 tonna maximális felszálló tömegű vagy annál nagyobb, légcsavaros repülőgépek, 2,73 tonna maximális felszálló tömegű vagy annál nagyobb helikopterek, valamint sugárhajtású légijárművek közlekednek.

Létesítés:

Ebben a szakaszban jellemző tevékenységek: felvonulás építkezés megkezdéséhez, tereprendezés, alapásás, építési alapanyagok helyszínre szállítása, látogatóközpont felépítése, levonulás a munkaterületről, technológiai berendezések telepítése.

Az építést végző kivitelező cég a beruházás jelen fázisában nem ismert, így a biztonság javára az építési tevékenységhez kapcsolódóan a legnagyobb terhelés esetén az alábbi munkagépek fordulnak elő a munkaterületen:

- 2 db árokásó Volvo BL 71 B ($L_{WA} = 102$ dB) – működési idő: 6/8 óra
- 1 db árokásó JCB 4CX ($L_{WA} = 102$ dB) – működési idő: 6/8 óra
- 1 db homlokrakodó Fiat-Hitachi ($L_{WA} = 103$ dB) – működési idő: 6/8 óra
- 1 db vibrohenger Bomag ($L_{WA} = 106$ dB) – működési idő: 4/8 óra
- 1 db láncoskotró JCB 260 ($L_{WA} = 99$ dB) – működési idő: 6/8 óra
- 2 db nyerges vontató MAN ($L_{WA} = 90$ dB) – működési idő: 2/8 óra

A gépek hangteljesítmény-szint adatai részben gyári adatok, részben pedig a 29/2001. (XII. 23.) KöM-GM együttes rendeletben előírt határértékek.

A számításoknál a fenti domináns zajforrásokat vettük figyelembe.

A munkagépek összhangteljesítmény-szint értéke a működési idők figyelembevételével:

$$L_{\Sigma WA} = 108,9 \text{ dB}$$

ML-Z1: Mezőzombor, Szabadság u.:

Források	S_t [m]	L_w [dB]	K_{ir} [dB]	K_{Ω} [dB]	K_d [dB]	K_L [dB]	h_m [m]	K_m [dB]	K_n [dB]	K_B [dB]	K_e [dB]	L_t [dB]
$L_{\Sigma WA}$, munkagépek	2200	108,9	0	3	77,85	4,25	1,5	4,78	0	0	0	25,03

16. táblázat

ML-Z2: Mád, Zempléni u.:

Források	S_t [m]	L_w [dB]	K_{ir} [dB]	K_{Ω} [dB]	K_d [dB]	K_L [dB]	h_m [m]	K_m [dB]	K_n [dB]	K_B [dB]	K_e [dB]	L_t [dB]
$L_{\Sigma WA}$, munkagépek	2000	108,9	0	3	77,02	3,86	1,5	4,77	0	0	0	26,25

17. táblázat

A K_n (növényzet csillapító hatása), K_e (akadályok hangárnyékoló hatása) miatti korrekciókkal nem számoltunk – biztonság javára.

Összehasonlítás a határértékekkel:

Megítélési pont	Számított mértékadó A-hangnyomásszint [dB]	L _{TH} [dB]	T _i [dB]
Mezőzombor, Szabadság u.	25	60	-
Mád, Zempléni u.	26	60	-

18. táblázat

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM. együttes rendelet 2. mellékletében szereplő zajterhelési határértékekkel összehasonlítva a védendő homlokzat előtt kialakuló hangnyomásszintet, megállapítható, hogy a zajterhelés, illetve a zajkibocsátás a követelmény értéknek nappali időszakra megfelel.

Számítások szerint a 60 dB-es építésre vonatkozó zajvédelmi határérték mintegy 70 m-re teljesül a zajforrásoktól, ezen távolságon belül semmilyen építmény nem található.

Éjszakai időszakban építés nem történik.

Zajvédelmi hatásterület meghatározása – építés

A környezeti zajforrás hatásterületét a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 5. § (2) szerint a 6. § szerinti méréssel, számítással lehet meghatározni.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 5. § (6) szerint a környezetvédelmi hatóságnak – a tevékenység, illetve létesítmény jellegétől függetlenül – 6. § szerint mért, számított területet kell hatásterületnek tekinteni, ha ennek nagyságát az eljárás során a kérelmező bemutatja.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § meghatározza a létesítmény zajvédelmi szempontú hatásterület megállapításának módját.

A környezeti zajforrás lehatárolásakor a nappali időszakot vettük figyelembe a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése alapján.

Nappali időszak

Nappali időszakra jelen esetben a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § a) és e) pontjai szerint határoztuk meg a zajvédelmi szempontú hatásterületet.

a) A létesítmény zajvédelmi szempontú hatásterülete nappali időszakra az a vonal, ahol a zajforrástól származó zajterhelés 10 dB-lel kisebb, mint a zajterhelési határérték, ha a háttérterhelés is legalább 10 dB-lel alacsonyabb, mint a határérték.

e) gazdasági területek zajtól nem védendő részén éjjel 45 dB.

A korábbiakban leírtak alapján meghatározásra kerül nappali időszakra az 50 dB-es, illetve az 55 dB-es zajvédelmi hatásterület határa.

A zajforrás hatásterületének meghatározásához a számításokat a korábbiakhoz hasonlóan végeztük el, a részszámításokat nem mellékeljük.

A számítások szerint az 50 dB-es hatásterületi görbe a zajforrásoktól mintegy 200 m-re alakul. Ezen távolságon belül nincsenek falusias lakóterület besorolású ingatlanok, ábrázolását nem tartjuk indokoltnak.

A számítások szerint az 55 dB-es hatásterületi görbe a zajforrásoktól mintegy 117 m-re alakul. A számítások alapján megállapítható, hogy a vonatkozó hatásterületen belül nincsenek épületek (a biztonság javára a telekhatártól határoztuk meg a hatásterület határát).

37. kép

Megvalósítás, működés:

A Mezőzombor, külterület, hrsz.: 0202/2 alatti ingatlanon egy Látogatóközpontot kívánnak létrehozni.

Közvetlen hatás

A Látogatóközpont nappali időszakban lesz nyitva, ugyanakkor az üzemeléshez kapcsolódó berendezések (pl. fűtést ellátó hőszivattyúk) éjszakai időszakban is üzemelhetnek.

Az üzemeltetés zajforrásai:

- látogatóközpont működéséhez kapcsolódó gépjárműforgalom közlekedési zaja
- technológiai berendezések (fűtés, légkezelés).

A gépjárműforgalom jellemzően személygépjármű és buszforgalomból áll. minimális tehergépjármű (1-2 kistehergépkocsi) forgalom a látogatóközpont kiszolgálásából adódik.

A tervezési sebesség: 30 km/h

A területre behajtó gépjárművek a parkolást követően leállnak, környezetre gyakorolt hatásuk a szomszédos 37. és 39. számú másodrendű főutak jelentős forgalma által okozott zajterheléshez képest elhanyagolható mértékű.

Telepített zajforrások:

- 2 db EcoForest EcoGeo HP-3 12-40 geotermikus víz-víz hőszivattyú
- 4 db AIRVENT Verso CF 1300 F típusú légkezelő berendezés
- 1 db AIRVENT MultiPlex 42R típusú légkezelő berendezés

Hangteljesítmény-szint adatok:

- EcoForest EcoGeo HP-3 12-40 hőszivattyú $L_{WA} = 53-71$ dB (gyártói adat)
- AIRVENT Verso CF 1300 F légkezelő: $L_{WA} = 80$ dB (gyártói adat – kidobott levegő)
- AIRVENT MultiPlex 42R légkezelő: $L_{WA} = 85$ dB (becsült adat)

A számításnál a biztonság javára azt vesszük alapul, hogy valamennyi berendezés folyamatosan üzemel, szabadtéri zajforrásként.

Össz-hangteljesítményszint: $\Sigma L_{WA} = 88,7$ dB

ML-Z1: Mezőzombor, Szabadság u.:

Források	S_t [m]	L_w [dB]	K_{ir} [dB]	K_{Ω} [dB]	K_d [dB]	K_L [dB]	h_m [m]	K_m [dB]	K_n [dB]	K_B [dB]	K_e [dB]	L_t [dB]
Hőszivattyúk, légkezelők	2200	88,7	0	3	77,85	4,25	1,5	4,78	0	0	0	4,83

19. táblázat

ML-Z2: Mád, Zempléni u.:

Források	S_t [m]	L_w [dB]	K_{ir} [dB]	K_{Ω} [dB]	K_d [dB]	K_L [dB]	h_m [m]	K_m [dB]	K_n [dB]	K_B [dB]	K_e [dB]	L_t [dB]
$L_{\Sigma WA}$, munkagépek	2000	88,7	0	3	77,02	3,86	1,5	4,77	0	0	0	6,05

20. táblázat

A K_n (növényzet csillapító hatása), K_e (akadályok hangárnyékoló hatása) miatti korrekciókkal nem számoltunk – biztonság javára.

Összehasonlítás a határértékekkel:

Megítélési pont	Számított mértékadó A-hangnyomásszint [dB]	L _{TH} [dB]	T _i [dB]
Mezőzombor, Szabadság u.	5	50/40	-
Mád, Zempléni u.	6	50/40	-

21. táblázat

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. mellékletében szereplő zajterhelési határértékekkel összehasonlítva a védendő objektum előtt kialakuló hangnyomásszintet, megállapítható, hogy a zajterhelés, illetve a zajkibocsátás a követelmény értéknek nappali és éjszakai időszakra megfelel.

Zajvédelmi hatásterület meghatározása

A környezeti zajforrás hatásterületét a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 5. § (2) szerint a 6. § szerinti méréssel, számítással lehet meghatározni.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 5. § (6) szerint a környezetvédelmi hatóságnak – a tevékenység, illetve létesítmény jellegétől függetlenül – 6. § szerint mért, számított területet kell hatásterületnek tekinteni, ha ennek nagyságát az eljárás során a kérelmező bemutatja.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § meghatározza a létesítmény zajvédelmi szempontú hatásterület megállapításának módját.

A környezeti zajforrás lehatárolásakor a biztonság javára az éjszakai időszakot vettük figyelembe a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése alapján.

Éjszakai időszak

Éjszakai időszakra jelen esetben a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 6. § a) és e) pontjai szerint határoztuk meg a zajvédelmi szempontú hatásterületet.

a) A létesítmény zajvédelmi szempontú hatásterülete nappali időszakra az a vonal, ahol a zajforrástól származó zajterhelés 10 dB-lel kisebb, mint a zajterhelési határérték, ha a háttérterhelés is legalább 10 dB-lel alacsonyabb, mint a határérték.

e) gazdasági területek zajtól nem védendő részén éjjel 45 dB.

A korábbiakban leírtak alapján meghatározásra kerül éjszakai időszakra a 30 dB-es, illetve a 45 dB-es zajvédelmi hatásterület határa.

A zajforrás hatásterületének meghatározásához a számításokat a korábbiakhoz hasonlóan végeztük el, a részszámításokat nem mellékeljük.

A számítások szerint a 30 dB-es hatásterületi görbe a zajforrásoktól mintegy 196 m-re alakul. Ezen távolságon belül nincsenek falusias lakóterület besorolású ingatlanok, ábrázolását nem tartjuk indokoltnak.

A számítások szerint a 45 dB-es hatásterületi görbe a zajforrásoktól mintegy 43 m-re alakul. A számítások alapján megállapítható, hogy a vonatkozó hatásterületen belül nincsenek épületek, a szomszédos 0202/1 hrsz-ú terület beépítetlen részét érinti.

Közvetett hatás

Személyszállítás a személyzet, illetve a vendégek közlekedéséből adódik. Naponta mintegy 55 személygépkocsi, illetve 1 busz várható (mennyiségük nehezen tervezhető).

A vendégek vélhetőleg a környező turisztikai látványosságok mellett fogják meglátogatni a Látogatóközpontot.

A személyzetet várhatóan a környező településekről kívánják biztosítani, munkabajárásuk valószínűleg személyautóval fog történni. Ez naponta 5-6 személygépkocsi-fordulót jelent.

Az áruszállításnál naponta 1-2 kisteherautó-forgalom várható.

Az érintett közforgalmú utak keresztmetszeti forgalomszámlálási adatai a következők:

Út:	37 – Felsőzsolca - Sátoraljaújhely másodrendű főút
Kezelő:	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóság
Üzemmérsnökség:	Sátoraljaújhelyi mérnökség
Település:	Mezőzombor
Útkategória:	II. rendű főút
Átlagos napi forgalom:	8597 Ejmű/nap
Nehézgépjármű forgalom:	1223 jmű/nap

Út:	39 - Encs-Mád másodrendű főút
Kezelő:	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóság
Üzemmérsnökség:	Szikszoí mérnökség
Település:	Mezőzombor
Útkategória:	II. rendű főút
Átlagos napi forgalom:	3895 Ejmű/nap
Nehézgépjármű forgalom:	275 jmű/nap

A szállítási tevékenységnek nincs hatásterülete, mivel a Látogatóközpont által okozott szállítási, fuvarozási tevékenység járulékos zajterhelés változása nem haladja meg a 3 dB-es értéket.

Havária, baleset:

Nem releváns.

Felhagyás:

A beruházás teljesen új, illetve az építtető hosszú ideig kívánja a Látogatóközpontot üzemeltetni, így felhagyással a közeljövőben nem kell számolni.

6.1.) A vizsgált területről rendelkezésre álló környezeti állapot, területhasználati és demográfiai adatok, valamint a hatásfolyamatok jellegének ismeretében milyen és mennyire jelentős környezeti állapotváltozások (hatások) léphetnek fel

A Látogatóközpontot Mezőzombor külterületén, a hrsz.: 0202/2 alatti ingatlanon kívánják létrehozni. A terület környezetében mezőgazdasági területek, illetve gazdasági épületek találhatók.

A vizsgált terület enyhén dombos, mintegy 10 m-es szintkülönbséggel az ingatlanon.

A terület a Hegyalja kistájhoz tartozik.

A kistájra jellemző adatokat a Magyarország kistájainak katasztere (2010.) c. kiadványból vettük.

Domborzat

A kistáj 100 és 514 m között változó tszf-i magasságú, erősen tagolt, DK-i kitétsésgű lejtővidék. A felszín 2/3-a a közepes magasságú, tagolt dombságok orográfiai domborzattípusába sorolható. Az ÉK-i csapású kistájat a Zempléni-hegység Bodrog felé kifutó gerincei tagolják, amelyek között félmedencék alakultak ki. A tagolt hegyláb felszín átlagos relatív reliefe 115 m/km², ÉK-en 130, a középső szakaszon 50 m/km² értékű. Az átlagos vízfolyássűrűség 2,2 km/km², a félmedencékben ezt meghaladó értékű. A felszín több mint 80 %-a talajerózióval veszélyeztetett.

Földtan

A kistáj kb. 60 %-át szarmata riolittufa építi fel, a középső és a DK-i részek a centrális kitörésekből származó szarmata piroxénandezitből állnak (20 %). Ez utóbbiak a nagyobb abszolút magasságú felszínekhez kapcsolódnak. A képet az intenzív hidrotermális, kovás, karbonátos vulkáni utóműködés termékei és a szarmata lagunarendszerben lerakódott áthalmozott vulkanitok színezik. Erdőbénye mellett a szarmata korú gejzírtó-medencében 30-40 m vastagságban kovaföld képződött, amit 1937 óta művelnek. Mád és Sárospatak térségében kaolin-előfordulások vannak. A pleisztocénben megnövekedő relatív relief a lepusztító folyamatok hajtóerejévé vált.

A felszínt mindenütt vékonyabb-vastagabb szolifukciós üledék fedi, a peremeken erre helyenként lösz települt. A kistáj jellemző szerkezeti irányai az ÉK-DNy-i- (ez egyben a DK-i határt is jelöli) és az ÉÉNY-DDK-i.

Éghajlat:

A DK-i részeken mérsékelt meleg-mérsékelt száraz, másutt mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz az éghajlat, de az É-i részek a mérsékelt nedves övezet határán terülnek el.

Az évi napfénytartam 1850 körül várható. Nyáron 730-740, télen 170 óra körüli napsütésre számíthatunk.

Az évi középhőmérséklet az É-i, magasabban fekvő részeken 8,0 °C, D-en és DK-i szegélyen 9,5-9,8 °C, a nyári félévé ugyanilyen eloszlásban 15,0 °C körül, illetve 16,5-17,0 °C között. É-on évente 181, D-en 186 napon keresztül a napi középhőmérséklet meghaladja a 10 °C-ot, ez az időtartam a magasság és a földrajzi szélesség függvényében ápr. 10-15. és okt. 14 közé esik. Átlagosan több mint 180 napon át a hőmérséklet nem csökken fagypont alá, de a lejtőkön ez az időszak a 190-et is megközelíti. A fagymentes időszak ápr. 20. körül kezdődik és okt. 15-20. között ér véget. Az évi legmagasabb hőmérsékletek átlaga 32,0-33,0 °C, a legalacsonyabb pedig -16,0 - -17,0 °C. Mintegy 600-620 mm, de É-on 660 mm az évi csapadékösszeg; a vegetációs időszakban kb. 380-400 mm eső várható. A téli félévben D-en mintegy 40, É-on 60 napon át borítja a talajt hó, a maximális hóvastagság átlaga 22-25 cm. Az ariditási index É-on 1,05-1,08, DK-en ennél nagyobb, mintegy 1,15-1,20. Leggyakrabban É-i, ÉK-i és D-i szél fúj, az átlagos szélesség kevéssel meghaladja a 2 m/s értéket.

Vizek

A Zempléni-hegységnek a Bodrog felé lejtő peremvidékét a Ronyva torkolati szakaszától kezdve a Radvány (Hercegkúti-), a Szarkakúti-, a Tolcsvai-, és a Bényei-patakon át DK-nek haladó vízfolyások harántolják. D-en részesedik a a Taktába folyó Mádi-patak vízgyűjtőjéből is.

A vízfolyások közös tulajdonsága a szélsőséges vízjárás és vízhozam-ingadozás, bár az utóbbi mértéke erősen függ a tápláló terület tározó hatásától. Az árvizek szokásos időpontja a kora tavasz, de nyár elején és ősszel is lehetségesek. Az árhullámok nem tartósak, az árterületről gyorsan levonulnak.

2 kis tározótava a Mádi-patakon 2 ha, mellékvizén, a Fürdő-patakon, a Mád-Dorgóvölgyi-tározó pedig 4,5 ha területű. Előbbi záportározást, utóbbi mezőgazdasági vízpótlást szolgál. Forrásai közül az erdőhorváti Ny-i forrás említhető, 36 l/p átlagos vízhozammal. Valamelyes „talajvíz” a völgyek alsóbb szakaszain 4-6 m között, feljebb 6 m-nél mélyebben érhető el. Az artézi kutak általában sekélyesek, a vízmennyiségük mérsékelt.

Vízfolyás	Vízmerce	LKV	LNV	KQ	KÖQ	NQ
		cm		m ³ /s		
Ronyva-patak	Sátoraljaújhely	6	330	0,150	2,00	250
Radvány-patak	Sáros-patak	0	230	0,015	0,20	30
Tolcsva-patak	Tolcsva	13	200	0,200	0,25	40

22. táblázat

Talajok

A kistájat 55 %-ban agyagbemosódásos barna erdőtalajok borítják. Andezit- és riolittufa-málladékon, illetve harmadidőszaki agyagos üledékeken képződtek, és rendszerint kisebb-nagyobb mértékben erodálódtak. Mechanikai összetételük általában agyagos vályog. Vízgazdálkodásuk függ az erodáltság mértékétől, azaz a termőréteg vastagságától. Ahol a termőréteg nem korlátozott kiterjedésű, ott a kis vízvezető, a nagy vízraktározó és az erős víztartó képesség a jellemző, míg a sekély termőrétegű változatok esetében a vízgazdálkodás szélsőséges. Az erősen savanyú kémhatású erodált változatok és a nem vagy csupán kismértékben erodált, gyengén savanyú talajok termékenységi besorolása eltérő (ext. 20-45, int. 25-55). Erdősültségük 46 %-os, de jelentős a szőlőterületek aránya is (23 %).

A szelídebb K-i dombokon képződött barnaföldek területi aránya 39 %. Talajképző kőzetük harmadidőszaki üledék vagy nyirok. Mechanikai összetételük agyagos vályog. Vízgazdálkodásukra a kis vízvezető, az erős víztartó és a nagy vízraktározó képesség jellemző. Az erősen erodált, sekély termőrétegű változatok vízgazdálkodása szélsőséges. Előbbiek jobb, utóbbiak gyengébb termékenységűek (ext. 25-35 és int. 30-55). Az erózióval erősen veszélyeztetett területek általában szőlők (74 %).

A köves és a földes kopárok részaránya csupán 4 %.

A kevés szántón búzát, kukoricát, burgonyát termesztenek, a savanyú lejtős talajokon pedig vörösherét. A talajvédelem különösen a szőlőterületeken lehetne kiterjedtebb.

A talajtípusok területi megoszlása	
Talajtípus kód	Területi részesedés (%)
01	4
07	55
09	39
31	2

23. táblázat

A talajtípusok területi elterjedése a domborzati adottság függvényében					
Talajtípus kód	Lejtőkategória				Erdő
	0-5	5-17	17-25	>25	
01	-	-	-	100	-
07	4	6	18	26	46
09	42	22	32	4	-
31	100	-	-	-	-

24. táblázat

Környezeti állapotváltozások vizsgálata

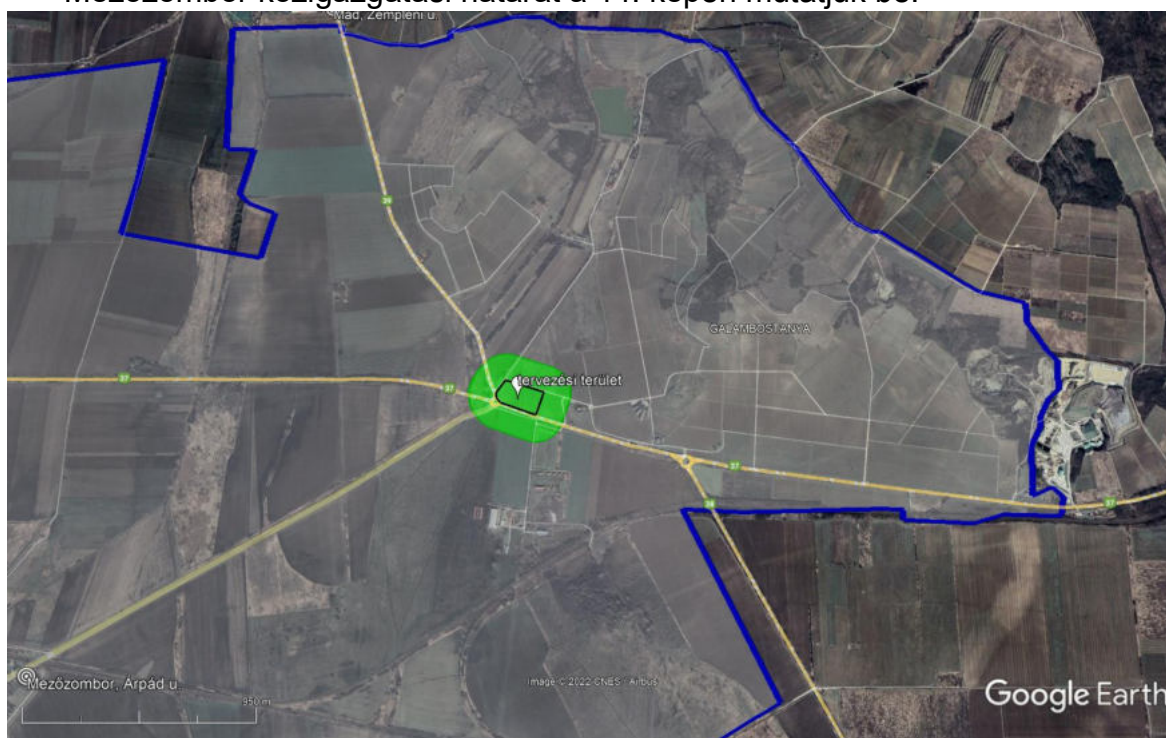
Összességében kijelenthető, hogy a hatásfolyamatok jellegének ismeretében a Látogatóközpont elkészültével, üzemelésével a környezeti állapotváltozások (hatások) nem jelentősek.

A hatások összefoglaló értékelése:

Környezeti elem	Hatást kiváltó tevékenység	Hatótényezők	Hatás időtartama	Hatás minősítése	Változás jellemzése
Levegő	Gépjárművek üzeme	Füstgázkibocsátás	Létesítés üzemelés	Nem jelentős	A tevékenység befejezésével megszűnik
	Anyagmozgatás	Szálló por	Létesítés	Nem jelentős	A tevékenység befejezésével megszűnik
	Közlekedés	Füstgázkibocsátás	Üzemelés	Nem jelentős	A tevékenység befejezésével megszűnik
Föld	Anyagmozgatás	Esetleges humusz roncsolódása	Létesítés	Elviselhető	Tereprendezés
	Szennyvízkezelés	Szennyvíz	Üzemelés	Elviselhető	A tevékenység befejezésével megszűnik
Felszíni víz	Nincs	Nincs	Nincs	Nem érzékelhető	Nincs
Felszín alatti víz	Nincs	Nincs	Nincs	Nem érzékelhető	Nincs
Élővilág	Dízel motorok üzeme	Füstgázkibocsátás, zaj, rezgés	Létesítés üzemelés	Nem jelentős	A tevékenység befejezésével megszűnik
	Csarnok kivitelezése	Bolygatott területek	Létesítés	Nem jelentős	A tevékenység befejezésével megszűnik
Települési környezet	Dízel motorok üzeme	Füstgáz kibocsátás, zaj	Létesítés üzemelés	Nem jelentős	A tevékenység befejezésével megszűnik
	Anyagmozgatás, rakodás	Zaj	Üzemelés	Nem jelentős	A tevékenység befejezésével megszűnik

25. táblázat

A környezeti hatások közül a zajvédelmi és élővilág-védelmi hatásterületet kivéve valamennyi a telekhatáron belül alakul ki. A hatásterületek Mezőzombor közigazgatási határán belül alakul ki, más települést nem érint. Mezőzombor közigazgatási határát a 14. képen mutatjuk be.

38. kép

7. Éghajlatváltozás

A tervezett tevékenység és az éghajlatváltozás összefüggéseinek vizsgálata a Miniszterelnökség megbízásából, a Klímapolitika Kft által összeállított "Klímakockázati útmutató" című tanulmány alapján készült.

Éghajlatváltozás által befolyásolt projektek azonosítása

1. Fizikai beruházás esetében annak tervezett <i>élettartama</i> , egyéb beruházás esetén a projekt tervezett működése legalább 15 év?	<u>igen</u> /nem
2. A projekt <i>megvalósításának helyszíne</i> , illetve a projekt sikeressége szempontjából releváns egyéb helyszínek az éghajlatváltozásnak kitett helyszínek-e? (ld. 4. rész)	<u>igen</u> /nem
3. A projekt <i>létesítményeket és tevékenységeket</i> negatívan érinti-e a magasabb hőmérséklet és az egyéb éghajlati paraméterek változása (a releváns éghajlati paraméterek felsorolásához ld. a 3.1 - 3.19 kérdésekben jelzett éghajlati jellemzőket)? Az éghajlatváltozás vezethet-e csökkent termelékenységhez, magasabb költségekhez vagy a berendezések meghibásodásához?	igen/ <u>nem</u>
4. A víz szerves része-e a projekt működtetésének, illetve szerves része-e a projekt által előállított termékeknek vagy szolgáltatásoknak? Ide tartoznak az árvíz, belvíz, esővízelvezetés, ivóvíz és csatornavíz hálózatok, hűtővíz, stb. és ezekhez kapcsolódó infrastruktúra valamint az ezekről függő termékek és szolgáltatások. Amennyiben a víznek jelentős szerepe van a projekt üzemeltetésében (pl. hűtővíz egy termelési eljárás során), illetve része a terméknek (pl. italok gyártása) vagy a szolgáltatásnak (pl. vízparti turizmus) úgy a projektet befolyásolhatja az éghajlatváltozás.	igen/ <u>nem</u>
5. A projekt <i>energiaellátását</i> megzavarhatja-e az időjárás változékonysága vagy az éghajlatváltozás? (pl. vezetékek károsodása extrém időjárási események következtében, víz, biomassza vagy egyéb megújuló energia potenciál változása az éghajlatváltozás következtében, stb.)	<u>igen</u> /nem
6. A projekt által előállított termékek és szolgáltatások árát vagy mennyiségét befolyásolja-e az éghajlatváltozás, illetve azok függnek-e más <i>közbenső termékektől vagy szolgáltatásoktól</i> , amelyek árát vagy mennyiségét befolyásolhatják éghajlati paraméterek vagy időjárási események? (pl. élelmiszer feldolgozás, turizmus, stb.)	igen/ <u>nem</u>
7. A projekt <i>szállítási útvonalai</i> különösképpen ki vannak-e téve és érzékenyek-e időjárási eseményekre (pl. viharok, árvizek, tömegmozgások, stb.)?	<u>igen</u> /nem
8. A projekt üzemeltetéséhez szükséges <i>munkaerő</i> különösképpen ki van-e téve hőmérsékleti stressznek vagy szélsőséges időjárási eseményeknek (pl. nem légkondicionált, illetve rosszul szellőző épületekben, vagy kint dolgozik)?	igen/ <u>nem</u>
9. A projekt termékei és szolgáltatásai iránti <i>keresletet</i> befolyásolja-e az időjárás vagy éghajlat? (pl. épületek hűtése és fűtése, stb.)	<u>igen</u> /nem

26. táblázat

Fentiek alapján a vizsgált projekt az éghajlatváltozás által potenciálisan befolyásolt projekt.

A projekt érzékenységeinek előzetes vizsgálata

Éghajlati paraméter változása	A beruházás helyszínén található eszközöket és folyamatokat befolyásolja-e az éghajlatváltozás?	A termelési tényezők (munkaerő, víz, energia, nyersanyagok, félkész termékek és alkatrészek) mennyiségét, minőségét és/vagy árát befolyásolja-e az éghajlatváltozás?	Termékek (beleértve a saját előállítású vagy vásárolt közbeszó termékeket) mennyiségét, minőségét és/vagy árát befolyásolja-e az éghajlatváltozás?	Közlekedési kapcsolatokat, a munkaerő, inputok és termékek szállításának megbízhatóságát befolyásolja-e az éghajlatváltozás?	A projekt által előállított termékek vagy szolgáltatások iránti keresletet befolyásolja-e az éghajlatváltozás?	A projekt helyszín környezetében található meglévő eszközök és infrastruktúrák sérülékenységét és adaptációs képességét befolyásolja-e a projekt?
1 Felszíni levegő átlaghőmérsékletének lassú növekedése	nem	nem	nem	nem	nem	nem
2 Nyári napok számának növekedése (napi max. > 25 °C)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
3 Fagyos napok számának csökkenése (napi min. < 0 °C)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
4 Hőségnapok számának növekedése (napi maximum ≥ 30 °C)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
5 Trópusi éjszakák számának növekedése (napi minimum ≥ 20 °C)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
6 Hőhullámos napok számának növekedése (napi középhőmérséklet > 25 °C)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
7 Átlagos napi hőingás növekedése (napi maximum és minimum különbsége, °C)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
8 Éves csapadékmennyiség csökkenése	nem	nem	nem	nem	nem	nem
9 Csapadékos napok számának csökkenése (napi csapadékösszeg ≥ 1 mm, %)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
10 Átlagos napi csapadékos napok számának növekedése (csapadékos napok átlagos csapadéka, mm/nap)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
11 Max. száraz időszak hosszának növekedése (leghosszabb időszak, amikor a napi csapadékösszeg < 1 mm, nap)	nem	nem	nem	nem	nem	nem

12	Max. nedves időszak hosszának változása (leghosszabb időszak, amikor a napi csapadékösszeg ≥ 1 mm, nap)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
13	20 mm-t elérő csap. napok számának növekedése (napok száma, amikor a napi csapadékösszeg ≥ 20 mm, nap)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
14	Felszíni vizek átlaghőmérsékletének lassú növekedése	nem	nem	nem	nem	nem	nem
15	Csapadék évszakos eloszlásának változása	nem	nem	nem	nem	nem	nem
16	Megnövekedett UV sugárzás, csökkent felhőképződés	nem	nem	nem	nem	nem	nem
17	Felhőszakadási (viharos időjárási) események számának és intenzitásának növekedése	igen	nem	nem	nem	nem	nem
18	Villámárvíz előfordulási gyakoriságának és intenzitásának növekedése	igen	nem	nem	nem	nem	nem
19	Árhullámok gyakoriságának és intenzitásának növekedése	nem	nem	nem	nem	nem	nem
20	Belvíz kialakulásának gyakoriságának növekedése	nem	nem	nem	nem	nem	nem
21	Vízkészletek csökkenése (vízfolyások nyári kisvízi készletének csökkenése, tavak alacsony vízállású időszakainak gyakoribbá válása, felszín alatti vízkészletek csökkenése)	nem	nem	nem	nem	nem	nem
22	Aszály gyakoribb előfordulása	nem	nem	nem	nem	nem	nem
23	Tömegmozgás gyakoribb előfordulása	nem	nem	nem	nem	nem	nem
24	Erdőtüzek gyakoriságának növekedése	nem	nem	nem	nem	nem	nem
25	Szélerózió	igen	nem	nem	nem	nem	nem

27. táblázat

A kockázatok mértékének és hatásának értékelése

	Hatás/következmény nagyságrendje				
	1 Jelentéktelen	2 Kicsi	3 Közepes	4 Nagy	5 Katasztrofális
Eszközökben keletkezett kár (műszaki, üzemeltetési)	A hatás a normális üzemmeneten belül kezelhető.				
Biztonság és egészség	Elsősegélynyújtást igényel				
Környezet		Lokalizált hatás a projekt helyszínén/üzemen belül, Helyreállítás 1 hónapon belül lehetséges.			
Társadalom		Helyi, átmeneti társadalmi hatások			
Gazdasági/pénzügyi	x % IRR <2% Bevétel				
Hírnév	Lokális, átmeneti hatás				

28. táblázat

A valószínűségek értékelése

1 Ritka	2 Nem valószínű	3 Közepes valószínűség	4 Valószínű	5 Majdnem bizonyos
5% esély évente				

29. táblázat

Forrás: Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient

Kockázatok kategorizálása

Valószínűség	Következmény/hatás				
	Katasztrofális	Jelentős	Mérsékelt	Kicsi	Inszenifikáns
Majdnem bizonyos	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs
Valószínű	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs
Lehetséges	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs
Nem valószínű	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs
Ritka	Nincs	Nincs	Nincs	Alacsony	Alacsony

30. táblázat

Forrás: ACT projekt

8. Az 1-3. számú mellékletbe tartozó tevékenységek dokumentációjának egyéb (közös) követelményei

8.1) Az engedélykérő azonosító adatai

Megbízó, építtető neve: Tokaj Borvidék Fejlődéséért Nonprofit Kft
székhelye: 3910 Tokaj, Dózsa Gy. u.2.
cégjegyzékszám: Cg.05-09-027569
adószám: 25102147-2-05
KSH törzsszám: 25102147-9499-572-05
KÜJ: n.a.
KTJ: n.a.
Számlaszám: 11734224-20006651-00000000
Érdemi ügyintéző: Dévald István ügyvezető

8.2) Minősített adatot, vagy a környezethasználó szerint üzleti titkot képező adatot, így megjelölve, elkülönítve kell ismertetni a dokumentációban és a nyilvánosságra hozandó részben ezeket az adatokat olyan információkkal kell helyettesíteni, amelyek a tevékenység megítélését lehetővé teszik

A dokumentáció minősített adatot, illetve a környezethasználó szerint üzleti titkot képező adatot nem tartalmaz.

8.3) Ha a tevékenység során alkalmazandó technológia, felhasználandó anyagok és előállítandó termék környezetvédelmi minősítése korábban már megtörtént, a vonatkozó minősítési okiratot (okiratokat) csatolni kell

Nem releváns.

8.4) Országhatáron áttérjedő környezeti hatás bekövetkezésének lehetősége

A tervezett Látogatóközpont jellegéből, elhelyezkedéséből és kiterjedéséből adódóan országhatáron áttérjedő környezeti hatása nem lesz.

8.5) Ha az előzetes vizsgálatra erdő igénybevételével járó beruházáshoz vagy tevékenységhez kapcsolódóan kerül sor, és korábban az erdészeti hatóság igénybevételi vagy elvi igénybevételi eljárása nem került lefolytatásra, az előzetes vizsgálatra vonatkozó kérelemhez csatolni kell

A terület nem jár erdő igénybevételével.

A terület művelési ága – a tulajdoni lap szerint – kivett beruházási célterület.

8. Összefoglalás

Az előzetes vizsgálati dokumentációban megvizsgáltuk a tervezett tevékenység technológiai lépéseit, a lehetséges havária eseteket, majd ezeknek a kibocsátásait és a kibocsátások környezetre gyakorolt hatásait.

Összességében megállapítható, hogy a tevékenység (Látogatóközpont Mezőzombor külterület, hrsz.: 0202/2 alatti ingatlanon) a környezet hatásviselő elemeire jelentős hatással nem bír.

Miskolc, 2022. július 6.

Kovács Kornél
okl. környezetmérnök
környezetvédelmi szakértő

Felelősségvállalási nyilatkozat

Jelen dokumentációban foglaltak:

- a hatályos jogszabályoknak, az általános érvényű rendeleteknek és előírásoknak figyelembevételével készült,
- a benne szereplő adatok, illetve az azok feldolgozásából nyert megállapítások és információk a valóságnak megfelelnek,
- a készítők a szükséges engedélyekkel és jogosultságokkal rendelkeznek,
- a dokumentáció elkészítéséhez szükséges adatokat, információkat a Megbízó bocsátotta rendelkezésünkre, az adatok, információk valódiságáért az adatok szolgáltatója felelős.

Miskolc, 2022. július 6.

Kovács Kornél
okl. környezetmérnök
környezetvédelmi szakértő